COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 30.6.2021
COM(2021) 347 final

2021/0171 (COD)

Propunere de

DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

privind creditele de consum

{SEC(2021) 281 final} - {SWD(2021) 170 final} - {SWD(2021) 171 final}

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

• Temeiurile și obiectivele propunerii

Directiva 2008/48/CE privind contractele de credit pentru consumatori (denumită în continuare „Directiva privind creditul de consum” sau „directiva”), modificată în 2011, 2014, 2016 și 2019[1], a instituit un cadru armonizat la nivelul UE pentru creditele de consum cu scopul de a facilita apariția unei piețe interne a creditelor de consum care să funcționeze corespunzător, și să ofere un grad ridicat de protecție a consumatorilor, sporind astfel încrederea acestora.

O evaluare REFIT efectuată[2] în perioada 2018-2019 a constatat că obiectivele directivei din 2008, și anume asigurarea unor standarde ridicate de protecție a consumatorilor și încurajarea dezvoltării unei piețe interne pentru credite sunt în continuare relevante în contextul unui cadru de reglementare destul de fragmentat la nivelul UE și au fost îndeplinite doar parțial. O astfel de fragmentare, împreună cu insecuritatea juridică cauzată de formularea imprecisă a anumitor dispoziții ale directivei, împiedică buna funcționare a pieței interne pentru creditele de consum și nu garantează un nivel constant ridicat de protecție a consumatorilor.

De la adoptarea directivei în 2008, digitalizarea a schimbat profund procesul decizional și obiceiurile consumatorilor în general, care doresc în prezent un proces mai simplu și mai rapid de obținere a creditelor și adesea fac acest lucru online. Acest lucru afectează, de asemenea, sectorul acordării de credite, care devine treptat digitalizat. Noii actori de pe piață, cum ar fi platformele de creditare de la persoană la persoană, oferă contracte de credit sub diferite forme. Au apărut noi produse, cum ar fi creditele cu costuri ridicate pe termen scurt. Digitalizarea a adus, de asemenea, noi modalități de furnizare a informațiilor în format digital și de evaluare a bonității consumatorilor prin utilizarea unor sisteme decizionale automate și a unor date neconvenționale.

Criza provocată de pandemia de COVID-19 și măsurile de limitare a circulației persoanelor care au rezultat în urma acesteia au perturbat, de asemenea, economia UE și au avut un impact major asupra pieței creditelor și asupra consumatorilor, în special asupra celor vulnerabili, multe gospodării din UE devenind astfel mai vulnerabile din punct de vedere financiar. În schimb, criza a accelerat, de asemenea, transformarea digitală. În contextul crizei provocate de pandemia de COVID-19, statele membre au adoptat o serie de măsuri de ajutor menite să reducă sarcina financiară asupra cetățenilor și gospodăriilor, cum ar fi moratorii pentru rambursarea împrumuturilor care au fost, în general, extinse la creditele de consum.

În acest context, Comisia a anunțat, în programul său de lucru pentru 2020, o revizuire a Directivei privind creditul de consum. În programul de lucru revizuit adoptat în contextul

[1] Prin Directiva 2011/90/UE, Directiva 2014/17/UE, Regulamentul (UE) 2016/1011 și Regulamentul (UE) 2019/1243.

[2] Rezultatele evaluării au fost publicate în 2020. Document de lucru al serviciilor Comisiei — Evaluarea Directivei 2008/48/CE privind contractele de credit pentru consumatori, Bruxelles, 5.11.2020, SWD(2020) 254 final.

pandemiei de COVID-19, data de adoptare a versiunii revizuite a fost amânată pentru al doilea trimestru al anului 2021[3].

- **Coerența cu dispozițiile deja existente în domeniul de politică vizat**

Coerența cu dispozițiile de politică deja existente ar fi garantată în propunere.

Clauzele abuzive din contractele încheiate cu consumatorii sunt reglementate de Directiva 93/13/CEE privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii, care prevede că clauzele contractuale care nu au fost negociate individual nu creează obligații pentru consumatori în cazul în care, în contradicție cu cerința de „bună-credință”, provoacă un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile consumatorilor, pe de o parte, și ale vânzătorilor și furnizorilor, pe de altă parte, în detrimentul consumatorilor. La această cerință generală se adaugă o listă de exemple de clauze care pot fi considerate abuzive. Directiva 93/13/CEE se aplică în paralel cu alte norme de protecție a consumatorilor în temeiul dreptului Uniunii.

Directiva 2002/65/CE privind comercializarea la distanță a serviciilor financiare reglementează creditele de consum care sunt vândute la distanță, de exemplu online, exceptate în prezent din domeniul de aplicare al Directivei privind creditul de consum. Directiva este în prezent în curs de revizuire, astfel cum s-a anunțat în programul de lucru al Comisiei pentru 2020.

Publicitatea înșelătoare este reglementată de Directiva 2005/29/CE privind practicile comerciale neloiale ale întreprinderilor de pe piața internă față de consumatori și de Directiva 2006/114/CE privind publicitatea înșelătoare și comparativă, care se aplică relațiilor dintre comercianți. Totuși, aceste norme nu iau în considerare particularitățile creditului de consum și nici nu abordează necesitatea ca consumatorii să poată compara publicitatea.

Regulamentul (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date (Regulamentul general privind protecția datelor, „RGPD”) stabilește normele aplicabile prelucrării datelor cu caracter personal, consolidând drepturile fundamentale ale persoanelor și clarificând normele aplicabile întreprinderilor și organismelor publice. Principiile de reducere la minimum a datelor, de exactitate și de limitări legate de stocare, astfel cum sunt prevăzute la articolul 5 din RGPD, reglementează utilizarea datelor pentru efectuarea de evaluări ale bonității. Fără a aduce atingere RGPD, prezenta propunere urmărește să abordeze preocupările identificate în legătură cu prelucrarea datelor cu caracter personal care sunt specifice practicilor observate pe piața creditelor de consum, și anume utilizarea unor surse alternative de date pentru evaluările bonității sau transparența evaluărilor efectuate cu ajutorul tehnicilor de învățare automată.

Coerența cu alte acte legislative, cum ar fi modificările introduse, printre altele, în Directiva 2005/29/CE prin Directiva (UE) 2019/2161 în ceea ce privește o mai bună asigurare a respectării normelor Uniunii în materie de protecție a consumatorilor și modernizarea acestor norme, ar fi, de asemenea, garantată în propunere, care include dispoziții conforme cu directiva respectivă.

În 2020, Comisia a adoptat un pachet legislativ privind serviciile digitale. Acesta include un act legislativ privind serviciile digitale de modificare a Directivei 2000/31/CE

[3] Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Adaptarea programului de lucru al Comisiei pentru 2020 - O Uniune mai ambițioasă, COM(2020) 440 final.

(Directiva privind comerțul electronic) și de introducere a unui cadru orizontal pentru serviciile de intermediere, precum și un act legislativ privind piețele digitale care introduce norme pentru platformele care acționează în calitate de „controlori ai fluxului de informație” în sectorul digital.

În 2021, Comisia a publicat, de asemenea, o propunere de regulament de stabilire a unor norme armonizate privind inteligența artificială[4], pentru a promova adoptarea inteligenței artificiale (IA), dar și pentru a aborda riscurile asociate anumitor utilizări a IA.

- **Coerența cu alte politici ale Uniunii**

Obiectivele propunerii sunt în concordanță cu politicile și obiectivele UE.

Propunerea este coerentă și complementară cu alte acte legislative și politici ale UE, în special în domeniul protecției consumatorilor, cum ar fi Directiva 2011/83/UE privind drepturile consumatorilor, Directiva 2013/11 privind soluționarea alternativă a litigiilor în materie de consum și Directiva 2014/17/UE privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale, care reglementează contractele de credit ipotecar (Directiva privind creditele ipotecare).

În 2018, Comisia a publicat, de asemenea, o propunere de directivă privind administratorii de credite, cumpărătorii de credite și recuperarea garanțiilor reale[5], care este în prezent în curs de negociere de către colegiuitori.

În septembrie 2020, Comisia a adoptat un pachet privind finanțele digitale, inclusiv o strategie privind finanțele digitale și propuneri legislative privind criptoactivele și reziliența digitală, pentru un sector financiar competitiv al UE care să le ofere consumatorilor acces la produse financiare inovatoare, asigurând în același timp protecția consumatorilor și stabilitatea financiară. Prezenta propunere vizează, într-un mod coerent, modernizarea normelor privind creditele de consum pentru a ține seama de schimbările generate de digitalizare. Aceasta completează, de asemenea, Regulamentul (UE) 2020/1503 privind furnizorii europeni de servicii de finanțare participativă pentru afaceri, întrucât acesta nu se aplică serviciilor de finanțare participativă pentru consumatori.

Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (denumit în continuare „TFUE” sau „Tratatul”) prevede acțiuni menite să asigure instituirea și funcționarea unei piețe interne cu un nivel ridicat de protecție a consumatorilor, precum și libertatea de a presta servicii. Acordarea de credite de consum transfrontaliere este în continuare îngreunată de o serie de obstacole.

2. TEMEI JURIDIC, SUBSIDIARITATE ȘI PROPORȚIONALITATE

- **Temei juridic**

Temeiul juridic pentru directiva propusă este articolul 114 din TFUE privind realizarea pieței interne, cu respectarea articolului 169 TFUE[6]. Temeiul juridic conferă UE competența de a adopta măsuri pentru apropierea normelor de drept intern în ceea ce privește instituirea și funcționarea pieței interne. Prin crearea unui nivel ridicat de protecție a consumatorilor, propunerea urmărește să contribuie la buna funcționare a pieței interne.

[4] COM(2021) 206 final.

[5] COM/2018/0135 final.

[6] Articolul 169 din TFUE prevede că obiectivele de promovare a intereselor consumatorilor și de asigurare a unui nivel ridicat de protecție a consumatorilor pot fi realizate prin măsuri adoptate în temeiul articolului 114 din TFUE.

- **Subsidiaritate (în cazul competențelor neexclusive)**

Principiul subsidiarității se aplică în cazul în care propunerea nu intră în competența exclusivă a UE[7].

Obiectivele acțiunii propuse nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre și, prin urmare, având în vedere amploarea sau efectele acțiunii propuse, acestea pot fi realizate mai bine la nivelul UE.

Tratatul prevede acțiuni menite să asigure instituirea și funcționarea unei piețe interne cu un nivel ridicat de protecție a consumatorilor, precum și libertatea de a presta servicii. Această piață a creditelor de consum este în continuare limitată din cauza mai multor obstacole. Aceste obstacole limitează nivelul activității transfrontaliere în ceea ce privește cererea și oferta, reducând concurența și, prin urmare, posibilitățile de alegere ale consumatorilor.

Acțiunea UE ar asigura în mod constant un nivel ridicat de protecție a consumatorilor și un cadru juridic mai clar și mai armonizat pentru întreprinderi, reducând barierele din calea acordării de credite în alte state membre (prin furnizarea directă și transfrontalieră sau prin înființarea de filiale).

Odată cu digitalizarea și cu potențiala intrare pe piața creditor a unor actori digitali noi, se preconizează o creștere a numărului de credite transfrontaliere acordate. Acest lucru va determina o adaptare la era digitală a unor norme comune ale UE, necesare și mai eficace, pentru atingerea obiectivelor de politică ale UE.

- **Proporționalitatea**

Propunerea nu depășește ceea ce este strict necesar pentru atingerea obiectivelor sale. Aceasta nu reglementează toate aspectele legate de acordarea și luarea de credite, ci se axează pe aspecte esențiale ale operațiunilor cu credite de consum pentru a facilita dezvoltarea furnizării transfrontaliere de servicii și pentru a-i proteja pe consumatori în acest context.

Normele propuse au făcut obiectul unui test de proporționalitate pentru a se asigura o reglementare adecvată și proporțională. Acestea ar presupune costuri pentru furnizori, dar ar reprezenta, de asemenea, o abordare ambițioasă și adaptată exigențelor viitorului, care ar conduce la beneficii mai mari pentru consumatori și pentru societate în general.

- **Alegerea instrumentului**

Instrumentul ales este o directivă de abrogare a Directivei 2008/48/CE.

O directivă este obligatorie cu privire la rezultatul care trebuie atins, și anume funcționarea pieței interne, lăsând autorităților naționale competența în ceea ce privește forma și mijloacele[8]. Directiva propusă va înlocui directiva din 2008, dar va păstra multe dintre elementele acesteia. Acest lucru va permite statelor membre să modifice legislația în vigoare (ca urmare a transpunerii Directivei 2008/48/CE) în măsura necesară asigurării conformității, reducând astfel la minimum impactul unei astfel de reforme asupra sistemelor lor legislative. Directiva propusă este un instrument de armonizare deplină în domeniile pe care le vizează, însă, în unele domenii, anumite opțiuni de reglementare sunt lăsate la latitudinea statelor membre.

[7] Articolul 3 din TFUE enumeră domeniile de competență exclusivă a Uniunii.

[8] Articolul 288 din TFUE.

3. REZULTATE ALE EVALUĂRILOR EX POST, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRII IMPACTULUI

- **Evaluări ex post/verificarea adecvării legislației existente**

În 2014, Comisia a prezentat un raport privind punerea în aplicare a directivei[9], pentru care a efectuat un studiu de tip „client misterios” și un sondaj în rândul consumatorilor pentru a evalua conformitatea cu directiva. Raportul a concluzionat că este necesar să se continue monitorizarea aplicării directivei.

În 2020, Comisia a prezentat un alt raport privind punerea în aplicare a directivei[10], pentru a prezenta principalele rezultate ale evaluării REFIT pentru perioada 2018-2019[11], precum și lecțiile învățate din aplicarea directivei de la adoptarea acesteia. Raportul a subliniat faptul că obiectivele directivei din 2008 sunt încă relevante și că aceasta a fost parțial eficace cu privire la asigurarea unui nivel ridicat de protecție a consumatorilor și în realizarea unei piețe interne funcționale. Motivele pentru care directiva a fost doar parțial eficace sunt legate atât de directivă în sine (de exemplu, formularea imprecisă a anumitor articole), cât și de factori externi, precum aplicarea în practică și asigurarea aplicării în statele membre și aspecte ale pieței creditului de consum care nu fac obiectul directivei. Evaluarea a identificat o serie de deficiențe legate de domeniul de aplicare al directivei, definițiile și termenii utilizați în aceasta care sunt uneori neclari, obligațiile de informare neadaptate la mass-media digitală, lipsa de claritate a dispozițiilor privind evaluarea bonității, ceea ce duce la o protecție insuficientă a consumatorilor, precum și la diferențe în ceea ce privește punerea în aplicare.

- **Consultările cu părțile interesate**

În ultimii ani, Comisia a desfășurat o serie de activități de consultare cu privire la normele aplicabile creditelor de consum la nivelul UE. Părțile interesate au fost consultate pentru evaluarea REFIT, ale cărei rezultate au fost publicate în 2020, precum și pentru evaluarea impactului efectuată pentru revizuirea REFIT a directivei. În cadrul evaluării REFIT și al revizuirii REFIT, au avut loc două consultări publice[12] în plus față de alte forme de consultare (sondaje în rândul consumatorilor, interviuri și sondaje în rândul părților interesate, chestionare specifice trimise autorităților naționale[13], reuniuni bilaterale, ateliere, reuniuni ale grupurilor de experți dedicate statelor membre, consultarea grupului de utilizatori de servicii financiare, precum și discuții ad-hoc în cadrul summiturilor anuale dedicate consumatorilor).

---

9 Raport al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind punerea în aplicare a Directivei 2008/48/CE privind contractele de credit pentru consumatori, 14.5.2014, COM(2014) 259 final.

10 Raport al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind punerea în aplicare a Directivei 2008/48/CE privind contractele de credit pentru consumatori, 5.11.2020, COM(2020) 963 final.

11 Rezultatele evaluării au fost publicate în 2020. Document de lucru al serviciilor Comisiei - Evaluarea Directivei 2008/48/CE privind contractele de credit pentru consumatori, 5.11.2020, SWD(2020) 254 final.

12 https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/1844-Evaluation-of-the-Consumer-Credit-Directive/public-consultation_ro. https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12465-Consumer-Credit-Agreement-review-of-EU-rules/public-consultation_ro.

13 Pe lângă sondajele și interviurile cu autoritățile naționale, au fost elaborate trei chestionare care vizează entitățile de soluționare alternativă a litigiilor (SAL) și membrii Centrelor Europene ale Consumatorilor (ECC) și ai Centrelor de Protecție a Consumatorilor (CPC).

În martie 2021, Parlamentul European a organizat, de asemenea, o audiere cu privire la revizuirea directivei, iar Comitetul Economic și Social European a publicat în 2019 un raport de informare referitor la evaluarea Directivei privind creditul de consum[14].

În februarie-martie 2021, un grup de autorități responsabile pentru cooperarea în materie de protecție a consumatorului (CPC) (membre ale rețelei CPC) a efectuat, de asemenea, o verificare coordonată a conformității publicității și a ofertelor online de a cumpăra produse de credit de consum[15].

Procesul amplu de consultare a permis identificarea principalelor puncte de vedere ale părților interesate cu privire la aspectele-cheie. Feedbackul primit din partea părților interesate a identificat digitalizarea pieței ca fiind principalul factor care trebuie luat în considerare în cadrul procesului de revizuire. Organizațiile de consumatori sunt în favoarea unei revizuiri extinse a directivei, pentru a aborda mai multe probleme identificate în cadrul revizuirii, legate de domeniul de aplicare inadecvat al directivei, practicile iresponsabile de acordare a creditelor, supraîncărcarea cu informații, utilizarea datelor și supraîndatorarea, în special în contextul pandemiei de COVID-19. Respondenții din cadrul tuturor grupurilor de părți interesate și din statele membre sunt de acord că informațiile pe care consumatorii le primesc în etapele de publicitate și precontractuale trebuie să fie simplificate și să reflecte utilizarea tot mai frecventă a dispozitivelor digitale, pentru a-și atinge obiectivul de protecție a consumatorilor. Reprezentanții întreprinderilor sunt în favoarea stabilității normative și a intervențiilor fără caracter de reglementare sau a unor modificări specifice ale directivei pentru a o adapta la evoluțiile din domeniul digitalizării. Acestea propun simplificarea cerințelor referitoare la furnizarea informațiilor, menținând, în același timp, suficientă flexibilitate în ceea ce privește procesul de evaluare a bonității. În general, autoritățile naționale sprijină o modificare legislativă. Mai multe state membre par să fie în favoarea unor modificări legislative ample pentru a soluționa problemele identificate, în timp ce altele pledează pentru o abordare mai bine direcționată. Majoritatea autorităților naționale recunosc că armonizarea normelor ar sprijini dezvoltarea pieței transfrontaliere. Toate părțile interesate apreciază beneficiile serviciilor de consiliere în materie de îndatorare pentru consumatorii și creditorii vulnerabili, deoarece aceste servicii le permit creditorilor să își recupereze datoriile în mod eficace.

Contribuțiile primite au fost sintetizate și utilizate pentru a elabora evaluarea impactului care însoțește prezenta propunere, precum și pentru a evalua impactul noilor norme asupra părților interesate.

- **Obținerea și utilizarea expertizei**

Comisia s-a bazat, de asemenea, pe o serie de studii și rapoarte privind aspecte legate de practicile responsabile de acordare și luare de credite. Printre acestea se numără studiul CCI de sprijinire a evaluării impactului directivei (2021)[16]; studiul CCI de sprijinire a evaluării Directivei privind creditul de consum (2020)[17]; studiul comportamental realizat de LE Europe et al. privind digitalizarea marketingului și a vânzării la distanță a serviciilor financiare cu amănuntul (2019)[18]; studiul realizat de CIVIC privind măsurarea prejudiciilor aduse

14 INT/884-EESC-2019-01055-00-00-ri-tra.

15 Mini-sweep on consumer credit, 2021.

16 CCI, *Study on possible impacts of a revision of the CCD*, 2021 (care urmează să fie publicat împreună cu propunerea).

17 ICF, Evaluation of Directive 2008/48/EC on credit agreements for consumers, 2020.

18 LE Europe, VVA Europe, Ipsos NV, ConPolicy și Time.lex, Behavioural study on the digitalisation of the marketing and distance selling of retail financial services, 2019.

consumatorilor din Uniunea Europeană (2017)[19]; și studiul realizat de CIVIC privind supraîndatorarea gospodăriilor europene (2013)[20].

Comisia a efectuat, de asemenea, o cartografiere a abordărilor naționale privind evaluarea bonității în temeiul Directivei privind creditul de consum în contextul Planului de acțiune privind serviciile financiare de consum din 2017[21], în cooperare cu autoritățile statelor membre, pe care l-a publicat în 2018[22].

- **Evaluarea impactului**

Comisia a efectuat o evaluare a impactului pentru prezenta propunere.

Obiectivele generale ale revizuirii REFIT au fost de a reduce prejudiciile aduse consumatorilor și riscurile de contractare de credite pe o piață în schimbare, de a facilita furnizarea transfrontalieră de credite de consum și de a stimula competitivitatea pieței interne. Toate aceste obiective sunt în conformitate cu obiectivele inițiale ale directivei.

Opțiunile evaluate pentru atingerea obiectivelor au fost: un scenariu de menținere a politicilor actuale (opțiunea 0 - scenariu de referință), intervenție fără caracter de reglementare (opțiunea 1); o modificare specifică a directivei, axată pe clarificarea și eficientizarea dispozițiilor sale actuale (opțiunea 2); o modificare amplă a directivei pentru a include noi dispoziții în conformitate cu dreptul UE actual (opțiunea 3a) sau pentru a include noi dispoziții care depășesc dreptul UE actual (opțiunea 3b). Pe baza evaluării impactului, opțiunea preferată a fost identificată drept opțiunea 3a, completată cu anumite măsuri eficiente din punctul de vedere al costurilor luate din alte opțiuni.

Opțiunea preferată constă într-o modificare a directivei pentru a include noi dispoziții, în conformitate cu acquis-ul UE existent. Prin intermediul unui scurt rezumat al principalelor elemente ale opțiunii preferate, au fost incluse următoarele măsuri: extinderea domeniului de aplicare al directivei pentru a include credite cu o valoare mai mică de 200 EUR, credite fără dobândă, toate facilitățile de tip „descoperit de cont” și toate contractele de leasing, precum și contractele de credit încheiate prin intermediul platformelor de creditare de la persoană la persoană; modificarea definiției mai multor termeni-cheie; furnizarea de explicații adecvate consumatorilor; reducerea volumului de informații care trebuie furnizate consumatorilor în cadrul materialelor publicitare, care să se axeze pe informațiile esențiale atunci când sunt furnizate prin intermediul anumitor canale; mai multe detalii cu privire la modul și momentul în care informațiile precontractuale sunt prezentate consumatorilor pentru a se asigura că acestea sunt furnizate într-un mod mai eficace; interzicerea casetelor bifate în prealabil; interzicerea practicilor de legare; standarde pentru serviciile de consiliere; interzicerea vânzării nesolicitate de produse de credit; introducerea obligației pentru statele membre de a stabili plafoane pentru ratele dobânzii, dobânda anuală efectivă sau costul total al creditului; stabilirea de norme de conduită profesională și a obligației pentru furnizorii de credite și

---

19 CIVIC Consulting, Study on measuring consumer detriment in the European Union, 2017.

20 CIVIC Consulting, The over-indebtedness of European households: updated mapping of the situation, nature and causes, effects and initiatives for alleviating its impact (Supraîndatorarea gospodăriilor europene: harta actualizată a situației, naturii și cauzelor, efectelor și inițiativelor de atenuare a impactului acesteia), 2013.

21 COM(2017) 0139 final.

22 *Mapping of national approaches in relation to creditworthiness assessment under Directive 2008/48/EC on credit agreements for consumers*: (Cartografierea abordărilor naționale în ceea ce privește evaluarea bonității în temeiul Directivei 2008/48/CE privind contractele de credit pentru consumatori:) https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/mapping_national_approaches_creditworthiness_assessment.pdf.

intermediarii de credit de a se asigura că membrii personalului lor dispun de un set adecvat de competențe și cunoștințe; indicarea faptului că evaluările bonității ar trebui efectuate pe baza unor informații necesare, suficiente și proporționale privind circumstanțele financiare și economice; dispoziții privind utilizarea unor surse alternative de date pentru evaluarea bonității care să reflecte principiile prevăzute în Regulamentul (UE) 2016/679 (Regulamentul general privind protecția datelor); obligația statelor membre de a promova educația în domeniul financiar; obligația statelor membre de a adopta măsuri pentru a încuraja creditorii să exercite indulgență rezonabilă; sporirea disponibilității serviciilor de consiliere în materie de îndatorare; îmbunătățirea condițiilor de aplicare prin introducerea unui articol privind autoritățile competente; în ceea ce privește sancțiunile, includerea regulii de 4 % (amenda maximă), astfel cum este prevăzută în Directiva (UE) 2019/2161 (Directiva Omnibus), pentru încălcările transfrontaliere pe scară largă.

Opțiunea preferată a fost evaluată ca fiind foarte eficace în ceea ce privește atingerea obiectivelor inițiativei, asigurând un nivel ridicat de coerență cu legislația UE și de eficiență în ceea ce privește impacturile economice și sociale evaluate. Se preconizează că aceasta va avea un impact pozitiv asupra protecției consumatorilor, va reduce prejudiciile, va consolida încrederea și va îmbunătăți incluziunea socială. Este probabil ca aceasta să consolideze condițiile de concurență echitabile în interiorul statelor membre și între acestea, prin reducerea fragmentării cadrului juridic actual. Măsurile cuantificate din cadrul opțiunii preferate ar implica o reducere a prejudiciului adus consumatorilor cu aproximativ 2 miliarde EUR în perioada 2021-2030. În plus față de aceste măsuri cuantificate, această opțiune ar implica beneficii ale altor măsuri, cum ar fi plafoanele pentru dobânda anuală efectivă/ratele dobânzii, care sunt considerate a fi foarte benefice pentru consumatori și pentru societate, dar care nu au putut fi cuantificate, și care fac ca opțiunea preferată să fie cu atât mai viabilă. Impactul asupra societății este considerat, de asemenea, unul pozitiv datorită măsurilor de prevenire și de abordare a supraîndatorării, îmbunătățind astfel incluziunea socială. Printre aceste măsuri se numără consolidarea evaluărilor bonității, măsurile de restructurare datorată dificultăților financiare și serviciile de consiliere în materie de îndatorare. Pentru fiecare 1 EUR cheltuit pentru consiliere în materie de îndatorare, se preconizează că aceasta va oferi beneficii echivalente cuprinse între 1,4 și 5,3 EUR, în principal prin evitarea costurilor pentru societate pe care le implică supraîndatorarea.

Furnizorii de credite ar suporta cea mai mare parte a costurilor asociate cu punerea în aplicare a noii directive. Unele măsuri (de exemplu, aplicarea de plafoane pentru rata dobânzii, pentru dobânda anuală efectivă sau pentru costul total al creditului) ar fi mai costisitoare pentru furnizorii care oferă în prezent produse care nu intră sub incidența directivei. Costul măsurilor cuantificate pentru bănci este estimat la o valoare cuprinsă între 1,4 și 1,5 miliarde EUR. Se preconizează un transfer al costurilor către consumatori (chiar dacă nu a fost posibil să se stabilească în ce măsură se va realiza acest transfer).

Protecția consumatorilor care acordă credite prin intermediul platformelor de creditare de la persoană la persoană nu este abordată, deoarece nu corespunde logicii propunerii. Prin urmare, protecția consumatorilor care investesc prin intermediul acestor platforme și responsabilitățile platformelor față de acești consumatori vor fi evaluate într-un alt context și, dacă este cazul, urmate de o propunere legislativă.

- **Adecvarea reglementărilor și simplificarea**

Revizuirea REFIT este inclusă în secțiunea REFIT a programului de lucru al Comisiei. Propunerea ar presupune costuri pentru întreprinderi, dar ar trebui, de asemenea, să reducă sarcina administrativă a acestora datorită unei mai mari clarități juridice. Au fost deja puse în

aplicare o serie de măsuri în unele state membre, astfel încât întreprinderile din aceste state membre să nu se mai confrunte cu costuri suplimentare semnificative.

Propunerea simplifică anumite cerințe de informare și urmărește adaptarea acestor cerințe la utilizarea digitală. Mai exact, propunerea va reduce costurile cu publicitatea pentru furnizorii/intermediarii de credit prin intermediul anumitor mijloace de comunicare, de exemplu radio, asigurând, în același timp, faptul că consumatorii primesc informații mai clare, mai ușor de prelucrat și de înțeles. Potențialul de simplificare a cerințelor privind materialele publicitare referitoare la creditele de consum transmise la radio poate fi estimat la 1,4 milioane EUR pe an, ridicându-se la valoarea de 14 milioane EUR în perioada 2021-2030.

Adaptarea cerințelor de informare pentru utilizarea digitală, în special prin intermediul unui formular nou intitulat „Prezentare generală standard la nivel european a creditului de consum”, are un cost inițial. Cu toate acestea, pe termen lung, acest lucru ar reduce sarcina asupra întreprinderilor, care ar putea furniza formularul „Informații standard la nivel european privind creditul de consum” prin e-mail, fără a fi nevoie să îl adapteze la ecranele digitale. Întrucât aproximativ o treime dintre consumatori au încheiat un contract de credit online, această reducere a sarcinii ar putea, în cele din urmă, să aibă un impact pozitiv asupra a peste 25 de milioane de împrumuturi bancare personale pe an.

În ceea ce privește reducerea sarcinii pentru administrațiile publice, se preconizează că gradul mai ridicat de claritate juridică și cadrul de reglementare simplificat vor reduce numărul de plângeri și vor crește nivelul de certitudine și de conformitate, sporind eficiența procedurilor de asigurare a respectării legislației. Se preconizează, de asemenea, că măsurile specifice de consolidare a coordonării și de îmbunătățire a condițiilor de punere în aplicare a directivei vor duce la creșterea eficienței în ceea ce privește asigurarea respectării obligațiilor prevăzute în directivă.

Impacturile specifice asupra IMM-urilor nu au fost identificate ca fiind semnificative, prin urmare acestea nu au fost evaluate separat.

- **Drepturile fundamentale**

Prezenta propunere respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute, în special, de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Propunerea este menită a asigura, în special, respectul deplin al normelor privind protecția datelor cu caracter personal, dreptul la proprietate, nediscriminarea, protecția vieții de familie și a vieții profesionale, precum și protecția consumatorilor în temeiul Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Orice activitate de prelucrare a datelor cu caracter personal în sensul prezentei directive se va efectua în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/679. Aceasta include faptul că ar trebui colectate și prelucrate doar datele care sunt adecvate, relevante și limitate la ceea ce este necesar pentru evaluarea bonității consumatorului.

Se va interzice discriminarea din motive de naționalitate sau loc de reședință sau din oricare alte motive menționate la articolul 21 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene atunci când se solicită, se încheie sau se deține un contract de credit pe teritoriul UE, atât în beneficiul creditorilor, cât și al consumatorilor.

4. IMPLICAȚIILE BUGETARE

Prezenta propunere nu are implicații asupra bugetului UE sau al agențiilor UE, neluând în considerare costurile administrative obișnuite legate de asigurarea respectării legislației UE, având în vedere că nu sunt create noi comitete și nu sunt asumate niciun fel de angajamente financiare.

5. ALTE ELEMENTE

- **Planuri de punere în aplicare și măsuri de monitorizare, evaluare și raportare**

Comisia va monitoriza punerea în aplicare a directivei revizuite, în cazul în care aceasta este adoptată, după intrarea sa în vigoare. Comisia va fi responsabilă, în principal, de monitorizarea impactului directivei, pe baza datelor furnizate de autoritățile statelor membre și de furnizorii de credite, care se vor baza pe sursele de date existente, acolo unde este posibil, pentru a evita sarcini suplimentare pentru diferitele părți interesate.

- **Explicații detaliate cu privire la dispozițiile specifice ale propunerii**

Rezumatul de mai jos vizează facilitarea procesului decizional prin evidențierea principalelor puncte ale directivei. Articolul 1 (obiectul) prevede că directiva urmărește armonizarea anumitor aspecte ale actelor cu putere de lege și ale actelor administrative ale statelor membre privind anumite contracte de credit pentru consumatori și servicii de creditare prin finanțare participativă.

Articolul 2 (domeniul de aplicare) stabilește domeniul de aplicare al directivei, care reglementează anumite contracte de credit pentru consumatori și servicii de creditare prin finanțare participativă. Anumite derogări permise de articolul 2 din Directiva 2008/48/CE rămân valabile, dar cele privind sumele minime, contractele de leasing cu opțiune de cumpărare de bunuri sau de servicii, facilitățile de tip „descoperit de cont”, creditele fără dobândă și fără costuri sau creditele care trebuie rambursate în termen de 3 luni cu costuri nesemnificative trebuie eliminate.

Articolul 3 (definiții) definește termenii utilizați în prezenta propunere. Definițiile au fost aliniate, în cea mai mare măsură posibilă, cu cele din alte texte ale UE, în special Directiva 2014/17/CE privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale. Cu toate acestea, având în vedere particularitățile prezentei directive, unele au fost adaptate la nevoile prezentei propuneri.

Articolul 4 (conversia sumelor exprimate în euro în monedă națională) stabilește normele pentru conversia în moneda națională a sumelor exprimate în euro în directivă.

Articolul 5 (obligația de a furniza informații gratuit consumatorilor) include obligația de a oferi gratuit consumatorilor informații, în conformitate cu directiva.

Articolul 6 (nediscriminarea) impune statelor membre obligația de a se asigura că, atunci când solicită, încheie sau dețin un contract de credit sau servicii de creditare prin finanțare participativă în UE, consumatorii rezidenți în mod legal în Uniune nu sunt discriminați din motive de naționalitate sau loc de reședință sau din oricare alt motiv menționat la articolul 21 din Cartă.

Articolul 7 (materiale publicitare și de marketing referitoare la contractele de credit și la serviciile de creditare prin finanțare participativă) introduce principii generale de marketing și de comunicare publicitară.

Articolul 8 (informații standard care trebuie incluse în materialele publicitare referitoare la contractele de credit și la serviciile de creditare prin finanțare participativă) stabilește forma și conținutul informațiilor care trebuie incluse în materialele publicitare. Informațiile standard se referă la principalele caracteristici ale creditului. În cazuri specifice și justificate în care suportul utilizat pentru comunicarea informațiilor incluse în materialele publicitare nu permite afișarea lor vizuală, cum ar fi în publicitatea radio, aceste informații ar trebui reduse pentru a se evita supraîncărcarea cu informații și pentru a se reduce sarcinile inutile. Aceste dispoziții completează obligațiile prevăzute în Directiva 2002/65/CE privind comercializarea la distanță

a serviciilor financiare de consum și Directiva 2005/29/CE privind practicile comerciale neloiale ale întreprinderilor de pe piața internă față de consumatori.

Articolul 9 (informații generale) prevede ca informații generale clare și ușor de înțeles cu privire la contractele de credit să fie puse la dispoziție, în orice moment, de către creditori sau, dacă este cazul, de către intermediarii de credit sau furnizorii de servicii de creditare prin finanțare participativă.

Articolul 10 (informații precontractuale) impune creditorilor, intermediarilor de credit sau furnizorilor de servicii de creditare prin finanțare participativă obligația de a oferi consumatorilor informații precontractuale personalizate pe baza formularului „Informații standard la nivel european privind creditul de consum”, împreună cu formularul de o singură pagină „Prezentare generală standard la nivel european privind creditul de consum”, în care sunt evidențiate principalele caracteristici ale creditului în cauză, pentru a-i ajuta pe consumatori să compare diferite oferte. Scopul este de a se asigura că toate informațiile esențiale pot fi vizualizate rapid de către consumatori, chiar și pe ecranul unui telefon mobil. Conținutul și formatul formularului „Prezentare generală standard la nivel european privind creditul de consum” sunt prezentate în detaliu în anexa II, în timp ce conținutul și formatul formularului „Informații standard la nivel european privind creditul de consum” sunt prezentate în detaliu în anexa I. Informațiile precontractuale trebuie furnizate cu cel puțin o zi înainte ca un consumator să își asume obligații în temeiul unui contract de credit sau al unui contract pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă ori al unei oferte. În cazul în care informațiile precontractuale sunt furnizate cu mai puțin de o zi înainte ca consumatorul să își asume obligații în temeiul unui contract de credit, al unui contract pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă sau al unei oferte, creditorii, intermediarii de credit sau furnizorii de servicii de creditare prin finanțare participativă trebuie să reamintească consumatorilor, la o zi după încheierea contractului, posibilitatea de a se retrage din contractul de credit sau din contractul pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă.

Articolul 11 [informații precontractuale cu privire la contractele de credit prevăzute la articolul 2 alineatul (5) sau (6)] impune creditorilor și intermediarilor de credit obligația de a oferi consumatorilor informații precontractuale personalizate pentru anumite tipuri de credite de consum prin intermediul formularului „Informații standard la nivel european privind creditul de consum”, precum al formularului de o singură pagină „Prezentare generală standard la nivel european privind creditul de consum”. Conținutul și formatul formularului sunt prezentate în detaliu în anexa III. Pentru alte contracte de credit, informațiile precontractuale trebuie furnizate cu cel puțin o zi înainte ca consumatorul să își asume obligații în temeiul oricărui contract de credit sau al oricărei oferte; în caz contrar, creditorii și intermediarii de credit trebuie să le reamintească consumatorilor posibilitatea de a se retrage din contractul de credit, la o zi după încheierea acestuia.

Articolul 12 (explicații adecvate) impune creditorilor, intermediarilor de credit sau furnizorului de servicii de creditare prin finanțare participativă să ofere explicații adecvate consumatorilor cu privire la contractele de credit, la serviciile de creditare prin finanțare participativă și la serviciile accesorii propuse, pentru a le permite să evalueze dacă respectivele contracte și servicii sunt adaptate la nevoile și la situația lor financiară.

Articolul 13 (oferte personalizate pe baza prelucrării automate a datelor) prevede obligația de a informa consumatorii atunci când li se prezintă oferte personalizate, pe baza prelucrării automate a datelor, inclusiv pe baza creării de profiluri.

Articolul 14 (practici de legare și de grupare) interzice practicile de legare, cu excepția cazului în care se poate demonstra că acestea aduc beneficii clare consumatorilor, ținând seama în

mod corespunzător de disponibilitatea și de prețurile tipurilor de produse în cauză, însă permite practicile de grupare.

Articolul 15 (acordul implicit pentru achiziționarea de servicii accesorii) interzice deducerea acordului consumatorului prin opțiuni implicite, cum ar fi casetele bifate în prealabil.

Articolul 16 (servicii de consiliere) stabilește anumite standarde pentru a se asigura că, în cazul în care serviciile de consiliere sunt oferite de creditor, de intermediarul de credite sau de furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă, consumatorii sunt informați în acest sens, însă nu este introdusă nicio obligație în ceea ce privește furnizarea de servicii de consiliere. Articolul introduce cerința analizării unui număr suficient de contracte de credit sau de servicii de creditare prin finanțare participativă de pe piață și a furnizării de servicii de consiliere în funcție de profilul debitorului.

Articolul 17 (interzicerea vânzărilor nesolicitate de credite) interzice orice vânzare nesolicitată de credite, inclusiv cardurile de credit aprobate în prealabil nesolicitate trimise consumatorilor sau limita de cheltuieli a consumatorilor de pe cardurile de tip „descoperit de cont”/cardurile de credit, stabilită unilateral de către creditor, fără o cerere prealabilă sau fără acordul explicit al consumatorilor.

Articolul 18 (obligația de a evalua bonitatea consumatorului) impune creditorului sau furnizorului de servicii de creditare prin finanțare participativă obligația de a evalua capacitatea consumatorului de a rambursa creditul, ținând seama de interesul consumatorului și pe baza unor informații necesare și proporționale privind veniturile și cheltuielile și alte circumstanțe financiare și economice ale acestuia, fără a depăși ceea ce este strict necesar pentru efectuarea unei astfel de evaluări. Acest articol prevede, de asemenea, obligația ca respectivul credit să fie pus la dispoziția consumatorilor în cazul în care rezultatul evaluării bonității indică faptul că este probabil ca obligațiile care decurg din contractul de credit sau din contractul pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă să fie îndeplinite în modul prevăzut în respectivul contract, cu excepția unor circumstanțe specifice și justificate. În plus, atunci când evaluările bonității se bazează pe prelucrarea automată a datelor, inclusiv pe crearea de profiluri, consumatorii au dreptul de a solicita și de a obține intervenția umană din partea creditorului, o explicație pertinentă a evaluării bonității și de a-și exprima punctul de vedere și de a contesta această evaluare a bonității.

Articolul 19 (baze de date) introduce dispoziții pentru a asigura accesul nediscriminatoriu al creditorilor sau furnizorilor de servicii de creditare prin finanțare participativă la informațiile conținute în bazele de date relevante.

Articolul 20 (forma contractului de credit și a contractului pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă) și articolul 21 (informații care trebuie incluse în contractul de credit sau în contractul pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă) stabilesc forma și informațiile care trebuie incluse în contractele de credit sau în contractele pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă.

Articolul 22 (informații privind modificarea contractului de credit sau a contractului pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă) prevede garanții specifice care trebuie instituite pentru consumatori în cazul modificării contractelor de credit sau a contractelor pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă.

Articolul 23 (modificări ale ratei dobânzii aferente creditului) prevede informațiile care trebuie furnizate consumatorului în cazul modificării ratei dobânzii aferente creditului.

Articolul 24 (facilități de tip „descoperit de cont”) introduce dispoziții pentru asigurarea informării periodice a consumatorilor cu privire la anumite detalii ale facilității de tip „descoperit de cont”.

Articolul 25 (facilitate de tip «descoperit de cont» cu aprobare tacită) stabilește norme privind facilitatea de tip «descoperit de cont» cu aprobare tacită prin care un creditor pune la dispoziția unui consumator fonduri care depășesc soldul curent al contului curent al consumatorului sau facilitatea de tip „descoperit de cont” convenită. În cazul unei depășiri semnificative a limitei de credit, consumatorul trebuie să fie avertizat și informat cu privire la condițiile aplicabile.

Articolul 26 (dreptul de retragere) propune consumatorilor posibilitatea de a se retrage dintr-un contract de credit sau dintr-un contract pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă în circumstanțe similare celor menționate în Directiva 2002/65/CE privind comercializarea la distanță a serviciilor financiare de consum.

Articolul 27 (contracte de credit legate) stabilește norme specifice privind contractele de credit legate și dreptul de retragere al consumatorilor.

Articolul 28 (contractele de credit pe durată nedeterminată sau contractele pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă) prevede condiții specifice de reziliere a contractelor pe durată nedeterminată.

Articolul 29 (rambursarea anticipată) prevede dreptul consumatorilor de a se elibera de obligațiile de plată înainte de scadență. În cazul rambursării anticipate, integrale sau parțiale, consumatorul are dreptul la o reducere a costului total al creditului, în timp ce creditorul are dreptul la o compensație echitabilă și justificată în mod obiectiv pentru eventualele costuri legate direct de rambursarea anticipată a creditului.

Articolul 30 (calcularea dobânzii anuale efective) se referă la principalul indicator utilizat pentru compararea produselor de credit de consum. Acesta prevede, pentru produsele de credit de consum, obligația de a utiliza definiția dobânzii anuale efective (DAE) din Directiva 2008/48/CE. Detaliile metodei de calcul al DAE sunt prezentate în anexa IV și sunt prevăzute dispoziții de modificare a metodologiei pentru a putea lua în considerare evoluțiile pieței.

Articolul 31 (plafoane ale ratelor dobânzii, ale dobânzii anuale efective și ale costului total al creditului pentru consumator) introduce plafoane care trebuie aplicate ratei dobânzii aplicabile contractelor de credit de consum, DAE și/sau costului total al creditului. Statele membre pot decide să stabilească un plafon specific pentru o facilitate de credit reînnoibilă.

Articolele 32 (norme de conduită profesională pentru acordarea de credite consumatorilor) și 33 (cerințe în materie de cunoștințe și competență ale personalului) prevăd condiții importante pentru creditori, intermediarii de credit și furnizorii de servicii de creditare prin finanțare participativă, pentru a asigura un nivel ridicat de profesionalism în ceea ce privește acordarea creditelor de consum, cum ar fi cerințele privind politicile de remunerare și cele privind cunoștințele și competențele adecvate.

Articolul 34 (educația în domeniul financiar) introduce măsuri de educație în domeniul financiar care trebuie promovate de statele membre, în special în ceea ce privește contractele de credit de consum, pentru a îmbunătăți cunoștințele în domeniul financiar ale consumatorilor, inclusiv în ceea ce privește produsele vândute online.

Articolul 35 (dobânzi aplicabile restanțelor și măsuri de restructurare datorate dificultăților financiare) introduce măsuri rezonabile de restructurare datorate dificultăților financiare înainte de inițierea procedurilor de executare silită.

Articolul 36 (servicii de consiliere în materie de îndatorare) impune statelor membre obligația de a se asigura că sunt puse la dispoziția consumatorilor servicii de consiliere în materie de îndatorare.

Articolul 37 (admiterea, înregistrarea și supravegherea instituțiilor care nu sunt de credit) prevede că instituțiile care nu sunt de credit trebuie să facă obiectul unor procese adecvate de admitere, înregistrare și supraveghere. Prin această dispoziție ar trebui să se asigure reglementarea și supravegherea adecvate ale tuturor creditorilor și furnizorilor de servicii de creditare prin finanțare participativă, indiferent dacă aceștia sunt sau nu instituții de credit.

Articolul 38 (obligații specifice pentru intermediarii de credit) conține dispoziții privind măsuri speciale referitoare la intermediarii de credite.

Articolul 39 (cesiunea drepturilor), care corespunde articolului 17 din Directiva 2008/48/CE, prevede menținerea anumitor drepturi în cazul cesiunii către un terț a drepturilor creditorului în temeiul unui contract de credit sau în cazul cesiunii către un terț a contractului de credit însuși. Prin cesionar se înțelege o persoană căreia i-au fost cesionate drepturile creditorului; cu alte cuvinte, un asigurător de credite, o societate de recuperare a creanțelor, o societate de reeșalonare sau o societate de securitizare etc.

Articolul 40 (soluționarea extrajudiciară a litigiilor) prevede că consumatorii ar trebui să aibă acces la proceduri de soluționare alternativă a litigiilor pentru soluționarea litigiilor dintre consumatori și creditori, intermediarii de credit sau furnizorii de servicii de finanțare participativă cu privire la drepturile și obligațiile stabilite prin prezenta directivă, fără a face distincție între litigiile contractuale și cele precontractuale. Astfel de proceduri alternative de soluționare a litigiilor și entitățile care le oferă ar trebui să respecte cerințele de calitate prevăzute în Directiva 2013/11/UE.

Articolul 41 (autoritățile competente) impune statelor membre obligația de a desemna autorități competente specifice pentru punerea în aplicare a directivei.

Articolul 42 (nivelul de armonizare) și articolul 43 (caracterul imperativ al directivei) confirmă principiul armonizării depline, precum și caracterul imperativ al directivei. Statele membre nu au dreptul să instituie alte dispoziții referitoare la domeniile reglementate de prezenta directivă, în măsura în care aceasta conține dispoziții armonizate în domeniile respective.

Articolul 44 (sancțiuni) impune statelor membre obligația de a se asigura că se aplică măsuri sau sancțiuni administrative adecvate în cazul nerespectării directivei. În plus, pentru „încălcările pe scară largă” și „încălcările pe scară largă cu o dimensiune specifică Uniunii”, astfel cum sunt definite în Regulamentul CPC revizuit, statele membre vor trebui să introducă în legislația lor națională amenzi cu o valoare maximă de cel puțin 4 % din cifra de afaceri a creditorului, a intermediarului de credit sau a furnizorului de servicii de creditare prin finanțare participativă care a săvârșit încălcarea în statele membre în cauză.

Articolul 45 (exercitarea delegării de competențe) stabilește procedurile care trebuie urmate pentru a permite adaptarea, specificarea sau actualizarea anumitor părți ale directivei prin intermediul actelor delegate.

Articolele 46 (revizuire și monitorizare), 47 (abrogare și măsuri tranzitorii), 48 (transpunere), 49 (intrarea în vigoare) și 50 (destinatari) conțin dispoziții standard și formulări care nu necesită observații speciale.

2021/0171 (COD)

Propunere de

DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

privind creditele de consum

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 114,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European[23],

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,

întrucât:

(1) Directiva 2008/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului[24] stabilește norme la nivelul Uniunii privind contractele de credit de consum și serviciile de creditare prin finanțare participativă pentru consumatori.

(2) În 2014, Comisia a prezentat un raport privind punerea în aplicare a Directivei 2008/48/CE. În 2020, Comisia a prezentat un al doilea raport privind punerea în aplicare a directivei respective și un document de lucru al serviciilor Comisiei pentru a prezenta rezultatele unei evaluări REFIT a directivei, care a inclus o amplă consultare a părților interesate relevante.

(3) Aceste rapoarte și consultări au evidențiat faptul că Directiva 2008/48/CE a fost parțial eficace în ceea ce privește asigurarea unor standarde ridicate de protecție a consumatorilor și promovarea dezvoltării unei piețe unice a creditelor și faptul că aceste obiective sunt în continuare relevante. Motivele pentru care Directiva a fost doar parțial eficace sunt legate atât de directiva însăși (de exemplu, formularea imprecisă a anumitor articole), cât și de factori externi, precum evoluțiile legate de digitalizare, aplicarea în practică și asigurarea aplicării în statele membre, precum și de faptul că anumite aspecte ale pieței creditului de consum nu fac obiectul directivei.

(4) Digitalizarea a contribuit la evoluții ale pieței care nu erau prevăzute la momentul adoptării Directivei 2008/48/CE. De fapt, evoluțiile rapide ale tehnologiilor înregistrate de la intrarea în vigoare a directivei din 2008 au adus schimbări

23 …

24 Directiva 2008/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind contractele de credit pentru consumatori și de abrogare a Directivei 87/102/CEE a Consiliului (JO L 133, 22.5.2008, p. 66).

semnificative pe piața creditelor de consum, atât în ceea ce privește oferta, cât și cererea, cum ar fi apariția de produse noi și evoluția comportamentului și a preferințelor consumatorilor.

(5) Formularea imprecisă a anumitor dispoziții din Directiva 2008/48/CE, care permit statelor membre să adopte dispoziții divergente ce depășesc cadrul dispozițiilor prevăzute în directivă, a condus la un cadru de reglementare fragmentat în întreaga Uniune în ceea ce privește o serie de aspecte legate de creditul de consum.

(6) Situația de fapt și de drept care rezultă din aceste diferențe de la nivel național duce, în anumite cazuri, la denaturarea concurenței între creditorii din Uniune și creează bariere în calea funcționării pieței interne. Această situație limitează capacitatea consumatorilor de a beneficia de o ofertă din ce în ce mai mare de credite transfrontaliere, care se preconizează că va crește în continuare ca urmare a digitalizării. Denaturările și limitările menționate pot avea, la rândul lor, consecințe asupra cererii reduse de bunuri și de servicii. Această situație conduce, de asemenea, la un nivel necorespunzător și inconsecvent de protecție a consumatorilor din întreaga Uniune.

(7) În ultimii ani, creditele oferite consumatorilor au evoluat și s-au diversificat considerabil. Au apărut noi produse de credit, în special în mediul online, iar utilizarea acestora continuă să se dezvolte. Acest lucru a generat insecuritate juridică în ceea ce privește aplicarea Directivei 2008/48/CE în cazul acestor produse noi.

(8) Prezenta directivă completează normele prevăzute în Directiva 2002/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului[25] privind comercializarea la distanță a serviciilor financiare de consum. Pentru a asigura securitatea juridică, ar trebui clarificat faptul că, în caz de conflict între dispoziții, ar trebui să se aplice dispoziția din prezenta directivă ca *lex specialis*.

(9) În conformitate cu articolul 26 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), piața internă cuprinde un spațiu în care sunt asigurate libera circulație a mărfurilor și serviciilor și libertatea de stabilire. Dezvoltarea unui cadru juridic mai transparent și mai eficient pentru creditele de consum ar trebui să sporească încrederea consumatorilor și să faciliteze dezvoltarea activităților transfrontaliere.

(10) Pentru a îmbunătăți funcționarea pieței interne a creditelor de consum, este necesar să se prevadă un cadru armonizat la nivelul Uniunii într-o serie de domenii esențiale. Având în vedere dezvoltarea pieței creditelor de consum, în special în mediul online, și mobilitatea tot mai mare a cetățenilor europeni, o legislație la nivelul Uniunii orientată spre viitor, care să poată fi adaptată la viitoarele forme de creditare și care să permită statelor membre un grad corespunzător de flexibilitate în procesul de punere în aplicare, ar trebui să faciliteze crearea unor condiții de concurență echitabile pentru întreprinderi.

(11) La articolul 169 alineatul (1) și la articolul 169 alineatul (2) litera (a) din TFUE se prevede că Uniunea contribuie la atingerea unui nivel ridicat de protecție a consumatorilor prin măsuri adoptate în temeiul articolului 114 din TFUE. Articolul 38 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene („carta”) prevede că politicile Uniunii asigură un nivel ridicat de protecție a consumatorilor.

---

[25] Directiva 2002/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 septembrie 2002 privind comercializarea la distanță a serviciilor financiare de consum și de modificare a Directivei 90/619/CEE a Consiliului și a Directivelor 97/7/CE și 98/27/CE (JO L 271, 9.10.2002, p. 16).

(12) Este important să se asigure un nivel ridicat de protecție a consumatorilor. Astfel, libera circulație a ofertelor de credit ar trebui să poată avea loc în condiții optime, atât pentru cei care oferă credite, cât și pentru cei care le solicită, ținând seama în mod corespunzător de situațiile specifice din statele membre.

(13) O armonizare completă este necesară pentru a se asigura un nivel ridicat și echivalent de protecție a intereselor tuturor consumatorilor din Uniune și pentru a se crea piață internă care funcționează optim. Prin urmare, nu ar trebui să li se permită statelor membre să mențină sau să introducă dispoziții de drept intern diferite de cele prevăzute în prezenta directivă, cu excepția cazului în care se prevede altfel în prezenta directivă. Cu toate acestea, o astfel de limitare nu ar trebui să se aplice decât în cazul dispozițiilor armonizate din prezenta directivă. Dacă astfel de dispoziții armonizate nu există, statele membre ar trebui să dispună în continuare de libertatea de a menține sau de a introduce dispoziții de drept intern. În consecință, statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a menține sau de a introduce dispoziții de drept intern cu privire la răspunderea solidară a vânzătorului sau a furnizorului de servicii și a creditorului. Statele membre ar trebui, de asemenea, să aibă posibilitatea de a menține sau de a introduce dispoziții de drept intern privind anularea unui contract de vânzare de bunuri sau pentru prestarea de servicii în cazul în care consumatorul își exercită dreptul de retragere din contractul de credit sau din contractul pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă. În acest sens, în cazul contractelor de credit pe durată nedeterminată, ar trebui să li se acorde statelor membre dreptul de a stabili un termen minim care trebuie să curgă între momentul în care creditorul solicită rambursarea și ziua în care trebuie rambursat creditul.

(14) Definițiile cuprinse în prezenta directivă stabilesc domeniul de aplicare al armonizării. În consecință, obligația impusă statelor membre de a pune în aplicare prezenta directivă ar trebui să fie limitată la domeniul de aplicare al acesteia, conform definițiilor menționate. Cu toate acestea, prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere punerii în aplicare de către statele membre, în conformitate cu dreptul Uniunii, a dispozițiilor prezentei directive în domenii care nu intră în sfera de aplicare a acesteia. Un stat membru ar putea astfel să mențină sau să introducă acte legislative naționale corespunzătoare prezentei directive sau anumitor dispoziții ale prezentei directive, cu privire la contractele de credit care nu intră în domeniul de aplicare al acesteia, de exemplu, cu privire la contractele de credit la încheierea cărora consumatorului i se cere să pună un bun la dispoziția creditorului, cu titlu de garanție, și în cazul cărora răspunderea juridică a consumatorului este strict limitată la respectivul bun gajat. În plus, statele membre ar putea aplica prezenta directivă și în cazul creditelor legate care nu se încadrează în definiția unui contract de credit legat cuprinsă în prezenta directivă. Astfel, dispozițiile prezentei directive cu privire la contractele de credit legate ar putea fi aplicate contractelor de credit care servesc doar parțial la finanțarea unui contract pentru furnizarea de bunuri sau prestarea unui serviciu.

(15) Mai multe state membre au aplicat Directiva 2008/48/CE în sectoare care nu se încadrează în domeniului său de aplicare pentru a spori nivelul de protecție a consumatorilor. De fapt, o serie de contracte de credit care nu se încadrează în domeniul de aplicare al directivei respective pot fi în detrimentul consumatorilor, inclusiv împrumuturile pe termen scurt cu costuri ridicate, a căror valoare este, de regulă, mai mică decât pragul minim de 200 EUR prevăzut în Directiva 2008/48/CE. În acest context și cu scopul de a asigura un nivel ridicat de protecție a consumatorilor și de a facilita piața creditelor de consum transfrontaliere, domeniul de aplicare al

prezentei directive ar trebui să includă anumite contracte care au fost excluse din domeniul de aplicare al Directivei 2008/48/CE, cum ar fi contractele de credit de consum cu o valoare mai mică de 200 EUR. Pentru a asigura o mai mare transparență și o mai bună protecție a consumatorilor, și alte produse potențial defavorabile din cauza costurilor ridicate pe care le implică sau a taxelor penalizatoare ridicate aplicate în cazul neefectuării plăților ar trebui să fie reglementate de prezenta directivă, ducând astfel la o creștere a încrederii consumatorilor. În acest sens, contractele de leasing și contractele de credit sub forma unei facilități de tip „descoperit de cont" în baza cărora creditul trebuie rambursat în termen de o lună, precum și contractele de credit în baza cărora creditul este acordat fără dobândă și fără niciun alt cost, inclusiv contractele de credit de tip „Buy Now Pay Later" („cumpără acum, plătește mai târziu"), și anume noile instrumente financiare digitale care permit consumatorilor să facă achiziții și să le plătească ulterior, și contractele de credit în baza cărora creditul trebuie să fie rambursat în termen de trei luni și pentru care sunt de plătit numai costuri nesemnificative nu ar trebui excluse din domeniul de aplicare al prezentei directive. În plus, toate contractele de credit cu o valoare de până la 100 000 EUR ar trebui incluse în domeniul de aplicare al prezentei directive. Pragul superior pentru contractele de credit prevăzut în prezenta directivă ar trebui majorat pentru lua în considerare indexarea și efectele inflației începând din 2008 și din anii următori.

(16) Finanțarea participativă a devenit o formă de finanțare disponibilă din ce în ce mai mult pentru consumatori, de obicei pentru cheltuieli sau investiții mici. Regulamentul (UE) 2020/1503 al Parlamentului European și al Consiliului[26] exclude din domeniul său de aplicare serviciile de finanțare participativă, inclusiv pe cele care facilitează acordarea de credite, ce sunt furnizate consumatorilor, astfel cum sunt definite în Directiva 2008/48/CE. În acest context, prezenta directivă urmărește să completeze Regulamentul (UE) 2020/1503 prin eliminarea acestei excluderi, înlăturând incertitudinile cu privire la regimul juridic aplicabil serviciilor de finanțare participativă atunci când un consumator încearcă să obțină un credit prin intermediul unui furnizor de servicii de creditare prin finanțare participativă.

(17) Un furnizor de servicii de creditare prin finanțare participativă administrează o platformă digitală deschisă publicului, pentru a pune în legătură sau pentru a facilita punerea în legătură a potențialilor creditori cu consumatorii care caută finanțare. O astfel de finanțare ar putea lua forma unui credit de consum. În cazul în care furnizorii de servicii de creditare prin finanțare participativă oferă în mod direct credite consumatorilor, acestora li s-ar aplica dispozițiile prezentei directive referitoare la creditori. În cazul în care furnizorii de servicii de creditare prin finanțare participativă facilitează acordarea de credite între creditorii care acționează în cadrul activității lor comerciale, economice sau profesionale și consumatori, ar trebui să li se aplice obligațiile care le revin creditorilor în temeiul prezentei directive. Într-o astfel de situație, furnizorii de servicii de creditare prin finanțare participativă acționează ca intermediari de credit și, prin urmare, acestora ar trebui să li se aplice obligațiile care le revin intermediarilor de credit în temeiul prezentei directivă.

(18) În plus, unele dispoziții din prezenta directivă ar trebui să se aplice furnizorilor de servicii de creditare prin finanțare participativă care acționează în această calitate și nu în calitate de creditori sau intermediari de credit atunci când facilitează acordarea de

[26] Regulamentul (UE) 2020/1503 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 octombrie 2020 privind furnizorii europeni de servicii de finanțare participativă pentru afaceri și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1129 și a Directivei (UE) 2019/1937 (JO L 347, 20.10.2020, p. 1).

credite între persoanele care acordă credite de consum în afara activităților lor comerciale, economice sau profesionale, pe de o parte, și consumatori, pe de altă parte. În acest context, furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă ar trebui să respecte anumite norme și obligații prevăzute în prezenta directivă, inclusiv obligația de a efectua o evaluare a bonității și normele privind informațiile precontractuale. Persoanele care acordă credite consumatorilor în afara activităților lor comerciale, economice sau profesionale prin intermediul unei platforme de creditare prin finanțare participativă nu ar trebui să fie supuse obligațiilor prevăzute pentru creditori în prezenta directivă.

(19) În cazul contractelor de credit specifice, cărora li se aplică numai unele dispoziții din prezenta directivă, statele membre ar trebui să dispună în continuare de libertatea de a reglementa, în legislația lor națională, aceste tipuri de contracte de credit în ceea ce privește alte aspecte nearmonizate de prezenta directivă.

(20) Contractele pentru prestarea de servicii în mod continuu sau pentru furnizarea de bunuri de același fel, atunci când consumatorul plătește pentru acestea în rate, pe durata furnizării lor, pot să difere considerabil, din punctul de vedere al intereselor părților contractante implicate, precum și al modalităților și al efectuării tranzacțiilor, de contractele de credit care intră sub incidența prezentei directive. Prin urmare, astfel de contracte nu ar trebui considerate contracte de credit în sensul prezentei directive. Un astfel de tip de contract este, de exemplu, un contract de asigurare în care prima de asigurare este plătită în rate lunare.

(21) Contractele de credit care acoperă acordarea de credite garantate cu bunuri imobile și contractele de credit al căror scop este de a finanța achiziționarea sau păstrarea drepturilor de proprietate asupra unui teren sau asupra unei clădiri existente sau proiectate ar trebui să fie excluse din domeniul de aplicare al prezentei directive deoarece aceste contracte sunt reglementate de Directiva 2014/17/CE a Parlamentului European și a Consiliului[27]. Cu toate acestea, creditele negarantate al căror scop este renovarea unor bunuri imobile rezidențiale, inclusiv cele care implică o valoare totală a creditului mai mare de 100 000 EUR, nu ar trebui excluse din domeniul de aplicare al prezentei directive.

(22) Prezenta directivă ar trebui să se aplice indiferent dacă creditorul este o persoană juridică sau fizică. Cu toate acestea, prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere dreptului statelor membre de a limita acordarea de credite pentru consumatori la persoane juridice sau la anumite persoane juridice.

(23) Anumite dispoziții ale prezentei directive ar trebui să se aplice persoanelor fizice și juridice (intermediari de credit) care, în cursul desfășurării activității lor comerciale sau profesionale, în schimbul unui onorariu, prezintă sau oferă consumatorilor contracte de credit, le oferă asistență prin desfășurarea de activități pregătitoare privind contractele de credit sau încheie contracte de credit cu consumatorii în numele creditorului.

(24) Informațiile destinate consumatorilor, cum ar fi informațiile precontractuale sau informațiile generale, ar trebui să fie furnizate gratuit.

---

[27] Directiva 2014/17/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 februarie 2014 privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale și de modificare a Directivelor 2008/48/CE și 2013/36/UE și a Regulamentului (UE) nr. 1093/2010 (JO L 60, 28.2.2014, p. 34).

(25) Prezenta directivă respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute în special de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”). În special, prezenta directivă respectă pe deplin dreptul la protecția datelor cu caracter personal, dreptul la proprietate, dreptul la nediscriminare, dreptul la protecția vieții de familie și a vieții profesionale, precum și dreptul la protecția consumatorilor în temeiul Cartei.

(26) Consumatorii care sunt rezidenți legali în Uniune nu ar trebui să fie discriminați din motive de naționalitate sau loc de reședință sau din oricare alt motiv, astfel cum se prevede la articolul 21 din Cartă, atunci când solicită, încheie sau dețin un contract de credit sau un contract pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă pe teritoriul Uniunii.

(27) Consumatorii ar trebui protejați împotriva practicilor neloiale sau înșelătoare, în special în ceea ce privește informațiile furnizate de creditor, de intermediarul de credit sau de furnizorii de servicii de creditare prin finanțare participativă, în conformitate cu Directiva 2005/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului[28]. Directiva menționată continuă să se aplice contractelor de credit și serviciilor de creditare prin finanțare participativă și funcționează ca o „plasă de siguranță” care asigură menținerea unui nivel comun ridicat de protecție a consumatorilor împotriva practicilor comerciale neloiale în toate sectoarele, inclusiv prin completarea altor acte legislative din dreptul Uniunii.

(28) Materialele publicitare tind să se axeze cu precădere pe unul sau mai multe produse, însă consumatorii ar trebui să poată lua deciziile cunoscând întreaga gamă de produse de credit oferite. În acest sens, informațiile generale joacă un rol important în educarea consumatorului cu privire la gama variată de produse și de servicii disponibile și la principalele caracteristici ale acestora. Prin urmare, consumatorii trebuie să aibă în orice moment acces la informațiile generale referitoare la produsele de credit disponibile. Acest lucru nu ar trebui să aducă atingere obligației de a furniza consumatorilor informații precontractuale personalizate.

(29) Ar trebui prevăzute dispoziții specifice privind publicitatea contractelor de credit sau a serviciilor de creditare prin finanțare participativă, precum și anumite informații standard care să fie oferite consumatorilor pentru a le permite acestora, în special, să compare diferitele oferte. Aceste informații ar trebui oferite într-o manieră clară, concisă și vizibilă prin intermediul unui exemplu reprezentativ. Informațiile standard ar trebui să fie prezentate în prealabil și într-un mod vizibil și clar și într-un format atractiv. Acestea ar trebui să fie perfect lizibile și adaptate pentru a ține seama de constrângerile de natură tehnică ale anumitor suporturi, cum ar fi ecranele telefoanelor mobile. Condițiile promoționale temporare, cum ar fi o rată a dobânzii mai mică utilizată drept „momeală” pentru primele luni ale contractului de credit, ar trebui să fie clar identificate ca atare. Consumatorii ar trebui să aibă posibilitatea de a vizualiza rapid toate informațiile esențiale, chiar și pe ecranul unui telefon mobil. Consumatorului ar trebui să i se comunice, de asemenea, numărul de telefon și adresa de e-mail ale creditorului și, dacă este cazul, ale intermediarului de credit și ale

[28] Directiva 2005/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2005 privind practicile comerciale neloiale ale întreprinderilor de pe piața internă față de consumatori și de modificare a Directivei 84/450/CEE a Consiliului, a Directivelor 97/7/CE, 98/27/CE și 2002/65/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 al Parlamentului European și al Consiliului („Directiva privind practicile comerciale neloiale”) (JO L 149, 11.6.2005, p. 22).

furnizorului de servicii de creditare prin finanțare participativă, pentru a-i permite acestuia să contacteze creditorul, intermediarul de credite sau furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă în mod rapid și eficient. Când nu este posibil să se indice cuantumul total al creditului sub forma sumelor totale puse la dispoziție, în special în cazul în care prin contractul de credit se acordă consumatorului libertate în privința efectuării tragerilor cu o limitare privind suma, ar trebui să se prevadă un prag. Acesta ar trebui să indice limita superioară a creditului care poate fi pus la dispoziția consumatorului. În cazuri specifice și justificate, pentru a îmbunătăți înțelegerea de către consumatori a informațiilor incluse în materialele publicitare privind contractele de credit sau serviciile de creditare prin finanțare participativă, atunci când suportul utilizat nu permite afișarea vizuală a acestora, cum ar fi cele incluse în materialele publicitare difuzate la radio, cantitatea de informații furnizate ar putea fi redusă. În plus, statele membre ar trebui să dispună în continuare de libertatea de a prevedea în legislația lor națională cerințele de informare privind materialele publicitare referitoare la contractele de credit sau la serviciile de creditare prin finanțare participativă care nu conțin informații cu privire la costul creditului.

(30) Pentru a putea lua decizii în deplină cunoștință de cauză, consumatorii ar trebui să primească, cu cel puțin o zi înainte de încheierea contractului de credit sau a contractului pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă, informații adecvate, pentru o analiză atentă în timpul liber și în orice moment la alegerea acestora, inclusiv informații privind condițiile și costul creditului și obligațiile care le revin, precum și explicații adecvate cu privire la acestea. Aceste norme nu ar trebui să aducă atingere Directivei 93/13/CEE a Consiliului[29].

(31) Informațiile precontractuale ar trebui furnizate prin intermediul formularului „Informații standard la nivel european privind creditul de consum”. Pentru a-i ajuta pe consumatori să înțeleagă și să compare ofertele, ar trebui să se pună la dispoziție, în plus față de formularul „Informații standard la nivel european privind creditul de consum”, formularul „Prezentare generală standard la nivel european privind creditul de consum” care să rezume elementul principal al creditului și prin intermediul căruia consumatorii ar trebui să aibă posibilitatea de a vizualiza rapid toate informațiile esențiale, chiar și pe ecranul unui telefon mobil. Informațiile ar trebui să fie clare, perfect lizibile și adaptate la constrângerile de natură tehnică ale anumitor suporturi, cum ar fi ecranele telefoanelor mobile. Acestea ar trebui să fie afișate într-un mod adecvat și corespunzător pe diferite canale, pentru a se asigura că fiecare consumator poate avea acces la informațiile respective în condiții de egalitate și în conformitate cu Directiva (UE) 2019/882 a Parlamentului European și a Consiliului[30].

(32) Pentru a asigura cel mai înalt grad de transparență și comparabilitate a ofertelor, informațiile precontractuale ar trebui să includă în special dobânda anuală efectivă aferentă creditului, stabilită în același mod în întreaga Uniune. Dat fiind faptul că dobânda anuală efectivă nu poate fi indicată în acest stadiu decât printr-un exemplu, acest exemplu ar trebui să fie reprezentativ. Prin urmare, aceasta ar trebui să corespundă, de exemplu, duratei medii și valorii totale a creditului acordat pentru tipul de contract de credit sau de servicii de creditare prin finanțare participativă în cauză și, dacă este cazul, bunurilor achiziționate. La stabilirea exemplului reprezentativ ar

[29] Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii (JO L 95, 21.4.1993, p. 29).

[30] Directiva (UE) 2019/882 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind cerințele de accesibilitate aplicabile produselor și serviciilor (JO L 151, 7.6.2019, p. 70).

trebui să se ia în considerare, de asemenea, frecvența anumitor tipuri de contracte de credit sau de servicii de creditare prin finanțare participativă pe o anumită piață. În ceea ce privește rata dobânzii aferente creditului, frecvența ratelor și capitalizarea dobânzilor, creditorii ar trebui să folosească metoda lor obișnuită de calcul pentru respectivul credit de consum. În cazul în care informațiile precontractuale sunt furnizate cu mai puțin de o zi înainte ca un consumator să își asume obligații în temeiul unui contract de credit sau al unui contract pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă, creditorul și, dacă este cazul, intermediarul de credit sau furnizorii de servicii de creditare prin finanțare participativă ar trebui să îi reamintească consumatorului respectiv, la o zi după încheierea contractului, posibilitatea de a se retrage din contractul de credit.

(33) Costul total al creditului pentru consumator ar trebui să cuprindă toate costurile, inclusiv dobânda, comisioanele, taxele, onorariile intermediarilor de credit și orice alt tip de onorarii pe care consumatorul trebuie să le plătească în legătură cu contractul de credit sau cu serviciile de creditare prin finanțare participativă, cu excepția taxelor notariale. Cunoștințele reale ale creditorilor cu privire la costuri ar trebui evaluate în mod obiectiv, ținând seama de cerințele de profesionalism prevăzute în prezenta directivă.

(34) Contractele de credit sau serviciile de creditare prin finanțare participativă în care rata dobânzii aferentă creditului este periodic modificată ca urmare a schimbărilor care au loc în privința ratei de referință la care face trimitere contractul de credit sau serviciile de creditare prin finanțare participativă nu ar trebui considerate drept contracte de credit sau servicii de creditare prin finanțare participativă cu rată fixă a dobânzii aferente creditului.

(35) Statele membre ar trebui să dispună în continuare de libertatea de a păstra sau introduce dispoziții de drept intern care să interzică creditorului sau furnizorului de servicii de creditare prin finanțare participativă să ceară consumatorului, pentru respectivul contract de credit sau serviciu de creditare prin finanțare participativă, să își deschidă un cont bancar sau să încheie un contract pentru un alt serviciu accesoriu sau să plătească cheltuielile sau comisioanele aferente unor asemenea conturi bancare sau altor servicii accesorii. În statele membre în care sunt permise astfel de oferte combinate, consumatorii ar trebui să fie informați, înainte de încheierea contractului de credit sau al contractului pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă, cu privire la eventualele servicii accesorii care sunt obligatorii pentru obținerea creditului sau cu privire la clauzele și condițiile contractuale incluse în ofertă. Costurile acestor servicii accesorii, în special primele de asigurare, ar trebui să fie cuprinse în costul total al creditului. Alternativ, în cazul în care valoarea unor astfel de costuri nu poate fi determinată în prealabil, consumatorii ar trebui să primească informații corespunzătoare privind existența costurilor în etapa precontractuală. Ar trebui să se pornească de la prezumția că respectivul creditor sau furnizor de servicii de creditare prin finanțare participativă are cunoștință de costurile serviciilor accesorii pe care le oferă consumatorului, el însuși sau în numele unui terț, cu excepția cazului în care prețul acestora depinde de caracteristicile specifice ale consumatorului sau de situația specifică a acestuia.

(36) Cu toate acestea, pentru anumite tipuri specifice de contracte de credit și pentru a se asigura un nivel corespunzător de protecție a consumatorilor fără a se impune o povară excesivă creditorilor sau, după caz, intermediarilor de credit, este recomandabilă limitarea cerințelor referitoare la informațiile precontractuale, luând în considerare caracterul specific al acestor tipuri de contracte.

(37) Consumatorului ar trebui să i se ofere informații complete înainte de încheierea contractului de credit sau a contractului pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă, indiferent dacă un intermediar de credit este sau nu implicat în promovarea și comercializarea creditului. Prin urmare, cerințele precontractuale de informare ar trebui să se aplice, în general, și intermediarilor de credit. Cu toate acestea, în cazul în care furnizorii de bunuri și de servicii acționează cu titlu auxiliar în calitate de intermediari de credit, nu este recomandabil să li se impună acestora obligația juridică de a furniza informații precontractuale în conformitate cu prezenta directivă. Se consideră, de exemplu, că furnizorii de bunuri și de servicii acționează cu titlu auxiliar în calitate de intermediari de credit în cazul în care activitatea lor în această calitate nu reprezintă scopul principal al activității lor comerciale sau profesionale. În aceste cazuri, un nivel suficient de protecție a consumatorilor este totuși asigurat, întrucât creditorul ar trebui să poarte responsabilitatea de a se asigura că au fost primite de către consumator informații precontractuale complete, fie de la intermediarul de credit, în cazul în care creditorul și intermediarul convin în acest mod, fie într-un alt mod corespunzător.

(38) Statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a reglementa caracterul potențial obligatoriu al informațiilor furnizate consumatorului înainte de încheierea contractului de credit sau a furnizării serviciilor de creditare prin finanțare participativă, precum și perioada în care creditorul sau furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă va avea această obligație.

(39) În ciuda informațiilor precontractuale care trebuie furnizate, consumatorul poate să aibă nevoie în continuare de asistență suplimentară pentru a decide care este contractul de credit sau serviciile de creditare prin finanțare participativă, din gama de produse propusă, care se potrivesc cel mai bine nevoilor și situației sale financiare. Prin urmare, statele membre ar trebui să se asigure că creditorii și, dacă este cazul, intermediarii de credit și furnizorii de servicii de creditare prin finanțare participativă acordă o astfel de asistență cu privire la produsele de credit pe care le oferă consumatorilor, oferind explicații adecvate cu privire la informațiile relevante, inclusiv și în special cu privire la caracteristicile esențiale ale produselor propuse consumatorului într-o manieră personalizată, astfel încât consumatorul să poată înțelege efectele pe care acestea le pot avea asupra situației sale economice. Creditorii și, dacă este cazul, intermediarii de credit și furnizorii de servicii de creditare prin finanțare participativă ar trebui să adapteze modul în care sunt oferite astfel de explicații la circumstanțele în care se oferă creditul și la nevoia consumatorului de asistență, ținând seama de cunoștințele și experiența consumatorului în materie de credite și de natura fiecărui produs de credit. Aceste explicații nu ar trebui să constituie, în sine, o recomandare personalizată.

(40) După cum s-a subliniat în propunerea Comisiei de regulament de stabilire a unor norme armonizate privind inteligența artificială (Legea privind inteligența artificială)[31], sistemele de inteligență artificială (sistemele de IA) pot fi implementate cu ușurință în mai multe sectoare ale economiei și societății, inclusiv la nivel transfrontalier, și pot circula în întreaga Uniune. În acest context, creditorilor, intermediarilor de credit și furnizorilor de servicii de creditare prin finanțare participativă ar trebui să li se permită să personalizeze prețul ofertelor lor pentru anumiți consumatori sau pentru anumite categorii specifice de consumatori pe baza

[31] COM/2021/206 final.

procesului decizional automat și a creării de profiluri pe baza comportamentului consumatorului, permițându-le să evalueze puterea de cumpărare a consumatorului. Prin urmare, consumatorii ar trebui să fie informați în mod clar atunci când prețul care le este prezentat este personalizat pe baza unui proces de prelucrare automată a datelor, astfel încât să poată ține seama de posibilele riscuri atunci când iau decizia de cumpărare.

(41) Ca regulă generală, practicile de legare nu ar trebui permise, cu excepția cazului în care serviciul sau produsul financiar oferit împreună cu contractul de credit sau cu serviciile de creditare prin finanțare participativă nu ar putea fi oferit separat, fiind o parte integrantă a creditului, de exemplu în cazul unei facilități de tip „descoperit de cont”. Deși, ținând seama de considerente legate de proporționalitate, creditorii sau furnizorii de servicii de creditare prin finanțare participativă ar trebui să aibă posibilitatea de a solicita consumatorului să dețină o poliță de asigurare relevantă pentru a garanta rambursarea creditului sau pentru a asigura valoarea garanției, consumatorul ar trebui să aibă posibilitatea de a-și alege propriul furnizor de asigurări. Acest lucru nu ar trebui să aducă atingere condițiilor de creditare stabilite de creditor sau de furnizorii de servicii de creditare prin finanțare participativă, cu condiția ca polița de asigurare a furnizorului respectiv să aibă un nivel de garanție echivalent cu polița de asigurare propusă sau oferită de creditor sau de furnizorii de servicii de creditare prin finanțare participativă. În plus, statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a standardiza, integral sau parțial, acoperirea oferită de contractele de asigurări pentru a facilita compararea diferitelor oferte pentru consumatorii care doresc să facă astfel de comparații.

(42) Serviciile accesorii ar trebui să fie prezentate într-un mod clar și transparent. În plus, nu ar trebui să fie posibil să se deducă consimțământul consumatorului cu privire la astfel de servicii accesorii, însă un astfel de consimțământ ar trebui să fie o acțiune neechivocă care să constituie o manifestare liber exprimată, specifică, în cunoștință de cauză și clară a acordului consumatorului. În acest context, tăcerea, casetele bifate în prealabil sau inactivitatea nu ar trebui să constituie consimțământ.

(43) Oferirea de consiliere sub forma unei recomandări personalizate („servicii de consiliere”) reprezintă o activitate care poate fi combinată cu alte aspecte legate de acordarea sau intermedierea de credite. Prin urmare, pentru a putea înțelege natura serviciilor care le sunt oferite, consumatorilor ar trebui să li se aducă la cunoștință în ce constau serviciile de consiliere, precum și dacă li se oferă sau li se pot oferi astfel de servicii. Având în vedere importanța pe care consumatorii o acordă termenilor „consiliere” și „consilieri”, ar trebui să li se permită statelor membre să interzică utilizarea acestor termeni sau a unor termeni similari, în cazul în care creditorii, intermediarii de credit sau furnizorii de servicii de creditare prin de finanțare participativă oferă servicii de consiliere consumatorilor. Este, de asemenea, oportun ca statele membre să impună garanții în cazul în care serviciile de consiliere sunt descrise ca fiind independente, pentru a se asigura că gama de produse analizate și acordurile de remunerare corespund așteptărilor consumatorilor cu privire la serviciile de consiliere respective. Atunci când oferă servicii de consiliere, creditorul, intermediarul de credit sau furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă ar trebui să menționeze dacă recomandarea se va baza numai pe propria gamă de produse sau pe o gamă largă de produse de pe piață, astfel încât consumatorul să poată înțelege baza pe care se face recomandarea. În plus, creditorul, intermediarul de credit sau furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă ar trebui să indice tariful datorat de consumator pentru furnizarea serviciilor de consiliere sau, în cazul în care suma nu

poate fi stabilită la momentul aducerii la cunoștință, metoda utilizată pentru calcularea acesteia.

(44) Vânzările de credite care nu au fost solicitate de consumatori pot fi asociate, în unele cazuri, unor practici care sunt dăunătoare pentru consumator. În acest sens, ar trebui interzisă vânzarea nesolicitată de credite, inclusiv cardurile de credit aprobate în prealabil nesolicitate trimise consumatorilor, sau creșterea unilaterală a limitei descoperitului de cont sau a cardurilor de credit ale consumatorilor.

(45) Statele membre ar trebui să ia măsurile corespunzătoare pentru a promova practici responsabile pe parcursul tuturor etapelor relației de creditare, luând în considerare caracteristicile specifice ale pieței lor de credit. Aceste măsuri pot cuprinde, de exemplu, furnizarea de informații pentru consumatori și educarea acestora, inclusiv avertismente cu privire la riscurile asociate nerespectării obligațiilor de plată și supraîndatorării. Este important ca, în special pe piața creditelor în expansiune, creditorii să nu se lanseze într-un proces iresponsabil de acordare de credite sau să acorde credite fără evaluarea prealabilă a bonității. Statele membre ar trebui să efectueze supravegherea necesară evitării unui astfel de comportament al creditorilor și să stabilească modalitățile necesare pentru sancționarea unui astfel de comportament. Fără a aduce atingere dispozițiilor privind riscul de credit din Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului[32], creditorii sau furnizorii de servicii de creditare prin finanțare participativă ar trebui să aibă responsabilitatea de a verifica individual bonitatea consumatorului. În acest scop, creditorilor sau furnizorilor de servicii de creditare prin finanțare participativă ar trebui să li se permită să utilizeze informațiile furnizate de către consumator nu numai pe durata întocmirii contractului de credit sau a contractului pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă în cauză, dar și pe parcursul unui raport comercial de lungă durată cu respectivul consumator. Totodată, consumatorii ar trebui să acționeze cu prudență și să își respecte obligațiile contractuale.

(46) Este esențial să se evalueze și să se verifice, înainte de încheierea contractului de credit sau a contractului pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă, capacitatea și predispoziția consumatorului de a rambursa creditul. Această evaluare a bonității ar trebui să fie efectuată în interesul consumatorului, pentru a preveni practicile iresponsabile de acordare de credite și supraîndatorarea și ar trebui să ia în considerare toți factorii necesari și relevanți care ar putea influența capacitatea consumatorului de a rambursa creditul. Statele membre ar trebui să poată elabora orientări suplimentare cu privire la criteriile suplimentare și metode de evaluare a bonității unui consumator, de exemplu, prin stabilirea unor limite privind raportul între valoarea creditului acordat și cea a garanției aferente creditului sau raportul între valoarea împrumutului și cea a veniturilor.

(47) Evaluarea bonității ar trebui să se bazeze pe informații privind situația financiară și economică a consumatorului, inclusiv venitul și cheltuielile acestuia. Orientările Autorității Bancare Europene privind inițierea și monitorizarea creditelor (EBA/GL/2020/06) oferă suficiente orientări cu privire la categoriile de date care pot fi utilizate pentru prelucrarea datelor cu caracter personal în scopul evaluării bonității,

[32] Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, de modificare a Directivei 2002/87/CE și de abrogare a Directivelor 2006/48/CE și 2006/49/CE (JO L 176, 27.6.2013, p. 338).

ce includ dovezi ale veniturilor sau ale altor surse de rambursare, informații privind activele și pasivele financiare sau informații privind alte angajamente financiare. Datele cu caracter personal, cum ar fi datele cu caracter personal de pe platformele de comunicare socială sau datele cu caracter personal privind sănătatea, inclusiv datele referitoare la cancer, nu ar trebui utilizate atunci când se efectuează o evaluare a bonității. Consumatorii ar trebui să furnizeze informații cu privire la situația lor financiară și economică pentru a facilita evaluarea bonității. În principiu, creditul ar trebui pus la dispoziția consumatorului numai în cazul în care rezultatul evaluării bonității indică faptul că este probabil ca obligațiile care decurg din contractul de credit sau din contractul pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă să fie îndeplinite în modul prevăzut în contractul respectiv. Cu toate acestea, în cazul în care o astfel de evaluare este negativă, creditorul sau furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă poate pune la dispoziție credite în circumstanțe specifice și justificate, cum ar fi atunci când au un raport de lungă durată cu consumatorul sau în cazul împrumuturilor pentru finanțarea unor cheltuieli medicale excepționale, al împrumuturilor pentru studenți sau al împrumuturilor pentru consumatorii cu handicap. În acest caz, atunci când decide dacă să pună sau nu creditul la dispoziția consumatorului, creditorul sau furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă ar trebui să țină seama de valoarea și scopul creditului, precum și de probabilitatea ca obligațiile care decurg din contract să fie îndeplinite.

(48) Propunerea de regulament de stabilire a unor norme armonizate privind inteligența artificială (Legea privind inteligența artificială) prevede că sistemele de IA utilizate pentru a evalua punctajul de credit sau bonitatea persoanelor fizice ar trebui clasificate ca sisteme de IA cu grad ridicat de risc, întrucât acestea determină accesul persoanelor respective la resurse financiare sau la servicii esențiale, cum ar fi locuințe, electricitate și servicii de telecomunicații. Având în vedere aceste mize ridicate, ori de câte ori evaluarea bonității implică prelucrarea automată a datelor, consumatorul ar trebui să aibă dreptul de a obține intervenția umană din partea creditorului sau a furnizorilor de servicii de creditare prin finanțare participativă. Consumatorul ar trebui, de asemenea, să aibă dreptul de a obține o explicație pertinentă cu privire la evaluarea efectuată și cu privire la funcționarea sistemelor de prelucrare automată a datelor utilizate, inclusiv, printre altele, cu privire la principalele variabile, logica și riscurile implicate, precum și dreptul de a-și exprima punctul de vedere și de a contesta evaluarea bonității și decizia respectivă.

(49) În vederea evaluării bonității unui consumator, creditorul sau furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă ar trebui, de asemenea, să consulte baze de date de credit. Circumstanțele actuale și cele de natură juridică pot impune ca aceste consultări să varieze ca anvergură. Pentru a preveni orice denaturare a concurenței între creditori sau furnizori de servicii de creditare prin finanțare participativă, aceștia ar trebui să aibă acces la bazele de date de credit private sau publice care îi vizează pe consumatorii dintr-un stat membru în care nu își au sediul creditorii sau furnizorii respectivi, în condiții nediscriminatorii în raport cu creditorii sau furnizorii de servicii de creditare prin finanțare participativă din respectivul stat membru. Statele membre ar trebui să faciliteze accesul transfrontalier la bazele de date private sau publice, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului[33]. Pentru a consolida schimburile reciproce, bazele de date de credit ar

[33] Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera

trebui să conțină cel puțin informații cu privire la restanțele de plată ale consumatorilor, în conformitate cu dreptul Uniunii și cu legislația națională.

(50) În cazul în care o decizie de respingere a unei cereri de creditare se bazează pe consultarea unei baze de date de credit, creditorul sau furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă ar trebui să informeze consumatorul cu privire la acest fapt și cu privire la informațiile referitoare la acesta din baza de date consultată.

(51) Prezenta directivă nu reglementează aspectele de legislație contractuală privind valabilitatea contractelor de credit sau a contractelor pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă. Prin urmare, în acest domeniu, statele membre pot menține sau introduce dispoziții de drept intern în conformitate cu dreptul Uniunii. Statele membre pot reglementa regimul juridic al ofertei de încheiere a contractului de credit sau a contractului pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă, în special în ceea ce privește momentul prezentării acesteia și termenul pe parcursul căruia aceasta are forță obligatorie pentru creditor sau pentru furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă. În cazul în care o asemenea ofertă este propusă în același timp cu furnizarea informațiilor precontractuale prevăzute în prezenta directivă, aceasta ar trebui propusă, ca orice informație suplimentară pe care creditorul sau furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă ar dori să o aducă la cunoștința consumatorului, într-un document separat. Acest document separat poate fi anexat la formularul „Informații standard la nivel european privind creditul de consum”.

(52) Contractul de credit și contractul pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă ar trebui să cuprindă toate informațiile necesare într-un mod clar și concis pentru a-i permite consumatorului să își cunoască drepturile și obligațiile care îi revin în temeiul contractului de credit.

(53) Fără a aduce atingere Directivei 93/13/CEE și obligațiilor precontractuale în temeiul prezentei directive și pentru a asigura un nivel ridicat de protecție a consumatorilor, consumatorului ar trebui să i se prezinte, în timp util și înainte de orice modificare a termenilor și condițiilor contractului de credit sau ale contractului pentru prestarea a serviciilor de creditare prin finanțare participativă, o descriere a modificărilor propuse și, după caz, a necesității consimțământului consumatorului sau a modificărilor introduse prin lege; calendarul de punere în aplicare a modificărilor respective; mijloacele de depunere a plângerilor aflate la dispoziția consumatorului, termenul în care consumatorul poate depune o plângere, precum și numele și adresa autorității competente la care poate fi depusă plângerea. Modificarea unui contract nu ar trebui să afecteze niciunui drept al consumatorului, inclusiv dreptul la informare în temeiul prezentei directive.

(54) Pentru a asigura o transparență deplină, consumatorului ar trebui să i se ofere informații cu privire la rata dobânzii aferente creditului, atât în stadiul precontractual, cât și la încheierea contractului de credit sau a contractului pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă. Pe parcursul relației contractuale, consumatorul ar trebui informat, de asemenea, cu privire la modificările ratei variabile a dobânzii aferente creditului și la modificările corespunzătoare ale plăților. Această dispoziție nu aduce atingere dispozițiilor din legislația națională care nu se referă la informarea consumatorului și care stabilesc condițiile sau consecințele modificărilor,

---

circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) (JO L 119, 4.5.2016, p. 1).

cu excepția celor referitoare la plăți, ale ratelor dobânzilor aferente creditelor sau ale altor condiții economice care privesc creditul, de exemplu, normele care prevăd faptul că un creditor sau un furnizor de servicii de creditare prin finanțare participativă nu are dreptul să modifice rata dobânzii aferente creditului decât atunci când există un motiv valabil pentru o asemenea modificare sau faptul că, în cazul modificării ratei dobânzii aferente creditului sau a altor condiții economice specifice care privesc creditul, consumatorul este liber să rezilieze contractul.

(55) În cazul unei depășiri semnificative a limitei de credit pentru o perioadă de o lună, creditorul ar trebui să prezinte consumatorului, fără întârziere, informații cu privire la depășirea limitei de credit, inclusiv suma în cauză, rata dobânzii aferente creditului și eventualele penalități aplicabile, costuri sau dobânzi de întârziere aplicabile. În cazul depășirii regulate a limitei de credit, creditorul ar trebui să ofere consumatorilor servicii de consiliere, atunci când acestea sunt disponibile, pentru a-i ajuta să identifice alternative mai puțin costisitoare sau să redirecționeze consumatorii către servicii de consiliere în materie de îndatorare.

(56) Consumatorii ar trebui să dispună de dreptul de retragere, fără penalități și fără prezentarea vreunui motiv. Cu toate acestea, dreptul de retragere nu ar trebui utilizat cu rea-credință.

(57) În cazul în care un consumator se retrage dintr-un contract de credit sau un contract pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă în baza căruia a primit bunuri, în special în urma unei achiziții în rate sau a unui contract de închiriere sau de leasing care prevede o obligație de cumpărare, prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere reglementărilor statelor membre privind chestiuni referitoare la restituirea bunurilor sau alte chestiuni în legătură cu aceasta.

(58) În unele cazuri, legislația națională prevede deja că fondurile nu pot fi puse la dispoziția consumatorului înainte de expirarea unui anumit termen. În aceste cazuri, este posibil ca consumatorii să dorească să se asigure că primesc bunurile sau serviciile achiziționate în prealabil. De aceea, în cazul contractelor de credit legate, statele membre ar trebui să aibă posibilitatea să prevadă în mod excepțional că, în situația în care consumatorul solicită în mod explicit primirea bunurilor sau a serviciilor mai devreme, termenul pentru exercitarea dreptului de retragere ar putea fi redus astfel încât să fie același cu termenul înainte de care fondurile nu pot fi puse la dispoziție.

(59) În cazul contractelor de credit legate există o legătură de interdependență între achiziția bunurilor sau a serviciilor și contractul de credit sau contractul pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă încheiat în acest scop. Prin urmare, în cazul în care consumatorul își exercită dreptul de retragere din contractul de achiziție, întemeiat pe dreptul Uniunii, acesta nu ar trebui să mai fie ținut de obligațiile care decurg din contractul de credit legat. Acest lucru nu ar trebui să aducă atingere legislației naționale aplicabile contractelor de credit legate, în cazurile în care un contract de achiziție a fost anulat sau consumatorul și-a exercitat dreptul de retragere în temeiul legislației naționale. De asemenea, nu ar trebui să afecteze nici drepturile consumatorilor acordate prin legislația națională, conform căreia nu poate fi încheiat niciun angajament contractual între consumator și un furnizor de bunuri sau de servicii și nu poate fi efectuată nicio plată între aceste persoane atâta timp cât consumatorul nu a semnat contractul de credit sau contractul pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă pentru a finanța achiziția de bunuri sau de servicii.

(60) Părțile contractante ar trebui să aibă dreptul de a rezilia un contract de credit pe durată nedeterminată. De asemenea, în cazul în care s-a convenit în contractul de credit sau în contractul pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă, creditorul sau furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă ar trebui să poată suspenda, din motive justificate obiectiv, dreptul consumatorului de a efectua trageri în cadrul unui contract de credit pe durată nedeterminată. Aceste motive pot include, de exemplu, suspiciunea unei utilizări neautorizate sau frauduloase a creditului sau un risc semnificativ de ridicat de incapacitate a consumatorului de a-și îndeplini obligațiile de rambursare a creditului. Prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere dreptului intern al contractelor care reglementează dreptul părților contractante de a rezilia contractul de credit în urma unei încălcări a condițiilor contractuale.

(61) În anumite condiții, consumatorului ar trebui să i se permită să solicite despăgubiri din partea creditorului sau a furnizorului de servicii de creditare prin finanțare participativă în cazul în care apar probleme legate de contractul de achiziție. Cu toate acestea, statele membre ar trebui să stabilească în ce măsură și în ce condiții consumatorul trebuie să solicite despăgubiri din partea furnizorului, în special prin introducerea unei acțiuni împotriva acestuia, înainte de a putea să solicite despăgubirile respective din partea creditorului sau a furnizorilor de servicii de creditare prin finanțare participativă. Consumatorii nu ar trebui să fie privați de drepturile care le-au fost acordate prin legislația națională care prevăd răspunderea solidară a vânzătorului sau a furnizorului de servicii și a creditorului sau a furnizorului de servicii de creditare prin finanțare participativă.

(62) Consumatorul ar trebui să aibă dreptul de a-și îndeplini obligațiile înainte de data convenită în contractul de credit. În conformitate cu hotărârea Curții de Justiție a UE în cauza *Lexitor*[34], dreptul consumatorului la reducerea costului total al creditului în caz de rambursare anticipată a creditului include toate costurile impuse consumatorului. În caz de rambursare anticipată, creditorul ar trebui să fie îndreptățit la o compensație echitabilă și justificată în mod obiectiv pentru costurile legate direct de rambursarea anticipată, luându-se în calcul, de asemenea, orice economii realizate în acest fel de creditor. Cu toate acestea, pentru a determina metoda de calcul al compensațiilor, este important să se respecte mai multe principii. Calcularea compensației datorate creditorului ar trebui să fie transparentă și inteligibilă pentru consumatorii care se află deja în stadiul precontractual și, în orice caz, în timpul executării contractului de credit. În plus, metoda de calcul ar trebui să fie ușor de aplicat de către creditori, iar autorităților competente ar trebui să li se faciliteze supravegherea asupra modului de stabilire a compensației. În consecință și ca urmare a faptului că un credit de consum nu este, din cauza duratei și a volumului său, finanțat prin mecanisme de finanțare pe termen lung, plafonul pentru compensație ar trebui să fie stabilit sub forma unei sume forfetare. Această abordare reflectă natura specifică a creditelor de consum și nu ar trebui să aducă atingere abordării în cazul altor produse care sunt finanțate prin mecanisme de finanțare pe termen lung, precum creditele ipotecare cu dobândă fixă.

(63) Statele membre ar trebui să aibă dreptul de a prevedea ca această compensație pentru rambursare anticipată să fie solicitată de creditor numai cu condiția ca suma rambursată într-o perioadă de 12 luni să depășească un anumit prag definit de statele

[34] Hotărârea Curții de Justiție din 11 septembrie 2019, Lexitor, C-383/18, ECLI:EU:C:2019:702.

membre. La stabilirea pragului, care nu ar trebui să depășească suma de 10 000 EUR, statele membre ar trebui să ia în considerare suma medie a creditelor de consum de pe piața lor internă.

(64) Pentru promovarea instituirii și a funcționării pieței interne și asigurarea unui nivel ridicat de protecție a consumatorilor în întreaga Uniune este necesar să se asigure comparabilitatea informațiilor referitoare la dobânzile anuale efective în întreaga Uniune.

(65) Stabilirea de plafoane ale ratelor dobânzii, ale dobânzii anuale efective și ale costului total al creditului pentru consumator este o practică obișnuită în mai multe state membre. O astfel de plafonare s-a dovedit benefică pentru consumatori. În acest context, statele membre ar trebui să își poată menține regimul juridic actual. Cu toate acestea, în efortul de a spori protecția consumatorilor fără a impune limite inutile statelor membre, ar trebui introduse în întreaga Uniune plafoane pentru ratele dobânzii, pentru dobânda anuală efectivă și/sau pentru costul total al creditului pentru consumator.

(66) Există diferențe substanțiale la nivelul legislațiilor statelor membre privind desfășurarea activității de afaceri pentru acordarea contractelor de credit sau pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă. Cu toate că se recunoaște diversitatea tipurilor de actori implicați în intermedierea de credite, este esențială existența anumitor standarde la nivelul Uniunii pentru a asigura un nivel ridicat al profesionalismului și al serviciilor.

(67) Cadrul Uniunii aplicabil ar trebui să le ofere consumatorilor încrederea că atât creditorii, cât și intermediarii de credit și furnizorii de servicii de creditare prin finanțare participativă iau în considerare interesul consumatorilor, ținând seama de informațiile aflate la dispoziția creditorului, intermediarului de credit și furnizorilor de servicii de creditare prin finanțare participativă la momentul respectiv și pe baza unor ipoteze rezonabile privind riscurile aferente situației consumatorului pe durata contractului de credit sau a serviciilor de creditare prin finanțare participativă propuse. Un element esențial pentru dobândirea încrederii consumatorilor îl constituie cerința de a asigura un nivel ridicat de corectitudine, onestitate și profesionalism în cadrul sectorului, o gestionare corespunzătoare a conflictelor de interese, inclusiv a celor cauzate de remunerare, precum și de a impune acordarea de consiliere în interesul consumatorului.

(68) Este oportun să se asigure faptul că personalul relevant al creditorilor, intermediarilor de credit și al furnizorilor de servicii de creditare prin finanțare participativă deține un nivel adecvat de cunoștințe și competență pentru a asigura un nivel ridicat de profesionalism. Prin urmare, ar trebui să se impună obligația demonstrării cunoștințelor și a competenței relevante la nivel de societate comercială, pe baza cerințelor minime în materie de cunoștințe și competență. Statele membre ar trebui să aibă libertatea de a introduce sau de a menține astfel de cerințe și în cazul persoanelor fizice. În sensul prezentei directive, personalul implicat direct în activități care fac obiectul prezentei directive ar trebui să includă atât personalul care interacționează cu clienții (front-office), cât și personalul administrativ (back-office), inclusiv personalul de conducere, care îndeplinește un rol important în procesul de încheiere a contractelor de credit sau a contractelor de servicii de creditare prin finanțare participativă. Persoanele care îndeplinesc funcții de sprijin care nu sunt legate de procesul de încheiere a contractelor de credit sau a contractelor de servicii de creditare prin finanțare participativă, inclusiv personalul din domeniul resurselor umane și din

domeniul tehnologiei informației și a comunicațiilor, nu ar trebui considerate ca făcând parte din personal în temeiul prezentei directive. Statele membre ar trebui să instituie măsuri de sprijinire a activităților de creștere a gradului de conștientizare în rândul creditorilor mici și mijlocii (IMM-uri) cu privire la cerințele prezentei directive și de facilitare a respectării acestora, cum ar fi campanii de informare, ghiduri de utilizare, programe de formare profesională a angajaților.

(69) Pentru a îmbunătăți capacitatea consumatorilor de a lua decizii în cunoștință de cauză cu privire la practicile responsabile de împrumut și de administrare a datoriilor, statele membre ar trebui să promoveze măsuri care sprijină educarea consumatorilor cu privire la aceste practici, în special cu privire la contractele de credit. Această obligație ar putea fi îndeplinită ținând seama de cadrul de competențe financiare elaborat de Uniune împreună cu Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE). Este deosebit de important să se ofere orientări consumatorilor care beneficiază pentru prima dată de un credit de consum și, în special, în ceea ce privește instrumentele digitale. În acest sens, Comisia ar trebui să identifice exemple de bune practici pentru a facilita elaborarea în viitor a unor măsuri destinate să îmbunătățească nivelul de cunoștințe în rândul consumatorilor în domeniul financiar. Comisia poate publica astfel de exemple de bune practici în coordonare cu rapoarte similare elaborate în vederea altor acte legislative ale UE.

(70) Având în vedere consecințele importante pentru creditori, consumatori și, eventual, pentru stabilitatea financiară a procedurilor de executare silită, este oportun să se încurajeze creditorii să gestioneze în mod proactiv riscul de credit emergent încă dintr-un stadiu incipient și să fie adoptate măsurile necesare pentru a asigura faptul că creditorii exercită indulgență rezonabilă și fac încercări rezonabile de a soluționa situația prin alte mijloace înainte de inițierea procedurii de executare silită. Atunci când este posibil, ar trebui găsite soluții care să țină seama, printre alte elemente, de circumstanțele individuale ale consumatorului, de interesele și drepturile consumatorului, de capacitatea acestuia de a rambursa creditul și de nevoile rezonabile aferente traiului zilnic și să limiteze costurile pentru consumatori în caz de nerespectare a obligațiilor de plată. Statele membre nu ar trebui să împiedice părțile la un contract de credit să convină în mod explicit că transferul către creditor al bunurilor care fac obiectul unui contract de credit legat sau al veniturilor obținute din vânzarea unor astfel de bunuri este suficient pentru a rambursa creditul.

(71) Măsurile de restructurare datorate dificultăților financiare pot include o refinanțare totală sau parțială a unui contract de credit sau o modificare a termenilor și condițiilor anterioare ale unui contract de credit. O astfel de modificare poate include, printre altele: prelungirea duratei contractului de credit; modificarea tipului contractului de credit; amânarea plății integrale sau parțiale a ratei pentru o anumită perioadă; modificarea ratei dobânzii; oferirea unei perioade fără plăți; rambursări parțiale; conversie valutară, precum și iertarea parțială de plată și consolidarea datoriei.

(72) Consumatorii care se confruntă cu dificultăți în a-și respecta angajamentele financiare vor beneficia de ajutor specializat în ceea ce privește administrarea propriilor datorii. Obiectivul serviciilor de consiliere în materie de îndatorare este de a-i ajuta pe consumatorii care se confruntă cu probleme financiare și de a le oferi îndrumarea necesară pentru a putea să își ramburseze, pe cât posibil, datoriile restante, menținându-și în același timp un nivel de trai decent și demnitatea. Această asistență personalizată și independentă oferită de operatori profesioniști care nu sunt creditori, intermediari de credit sau furnizori de servicii de creditare prin finanțare participativă poate include consultanță juridică, administrarea banilor și a datoriilor, precum și

asistență socială și psihologică. Statele membre ar trebui să se asigure că serviciile de consiliere în materie de îndatorare furnizate de operatori profesioniști independenți sunt puse, direct sau indirect, la dispoziția consumatorilor și că, atunci când este posibil, consumatorii care se confruntă cu dificultăți legate de rambursarea datoriilor sunt îndrumați către serviciile de consiliere în materie de îndatorare înainte de inițierea procedurii de executare silită. Statele membre au în continuare libertatea de a menține sau de a introduce cerințe specifice pentru astfel de servicii.

(73) Pentru a asigura transparența și stabilitatea pieței și până la realizarea unei armonizări avansate, statele membre ar trebui să se asigure că sunt adoptate măsuri corespunzătoare pentru reglementarea sau supravegherea activității creditorilor și a furnizorilor de servicii de creditare prin finanțare participativă.

(74) Statele membre at trebui să se asigure că instituțiile care nu sunt de credit fac obiectul unui proces de admitere corespunzător, care include introducerea acestora într-un registru, precum și mecanisme de supraveghere de către o autoritate competentă.

(75) Prezenta directivă reglementează numai anumite obligații ale intermediarilor de credit față de consumatori. Prin urmare, statele membre ar trebui să dispună în continuare de libertatea de a menține sau introduce obligații suplimentare pentru intermediarii de credit, inclusiv condițiile în care un intermediar de credite poate primi onorarii de la un consumator care i-a solicitat serviciile.

(76) Cesiunea drepturilor creditorului care decurg dintr-un contract de credit sau un contract pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă nu ar trebui să aibă efectul de a pune consumatorul într-o poziție mai puțin favorabilă. De asemenea, consumatorul ar trebui informat corespunzător în cazul în care contractul de credit sau contractul pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă este cesionat unui terț. Cu toate acestea, în cazul în care creditorul inițial, în acord cu cesionarul, administrează în continuare creditul către consumator, acesta din urmă nu are un interes major în a fi informat cu privire la cesiune. Prin urmare, o cerință la nivel Uniunii de a informa consumatorul cu privire la cesiune în astfel de cazuri ar fi excesivă.

(77) Statele membre ar trebui să aibă în continuare libertatea de a menține sau de a introduce norme de drept intern de reglementare a căilor de informare publică, atunci când acest lucru este necesar în scopuri legate de eficiența operațiunilor complexe, precum securizarea sau lichidarea activelor, care au loc în procesul de lichidare administrativă obligatorie a băncilor.

(78) Consumatorii ar trebui să aibă acces la proceduri alternative de soluționare a litigiilor adecvate și eficiente în vederea soluționării litigiilor ce pot apărea în urma exercitării drepturilor și obligațiilor prevăzute în prezenta directivă, recurgând la entitățile existente, după caz. Acest acces este deja asigurat prin Directiva 2013/11/UE a Parlamentului European și a Consiliului[35] în ceea ce privește litigiile contractuale relevante. Cu toate acestea, consumatorii ar trebui să aibă, de asemenea, acces la proceduri de soluționare alternativă a litigiilor în cazul litigiilor precontractuale privind drepturile și obligațiile prevăzute în prezenta directivă, de exemplu, în ceea ce privește cerințele precontractuale de informare, serviciile de consiliere și evaluarea

[35] Directiva 2013/11/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2013 privind soluționarea alternativă a litigiilor în materie de consum și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 și a Directivei 2009/22/CE (JO L 165, 18.6.2013, p. 63).

bonității, precum și în ceea ce privește informațiile furnizate de intermediarii de credit care sunt remunerați de creditori și, prin urmare, nu au o relație contractuală directă cu consumatorii. Astfel de proceduri alternative de soluționare a litigiilor și entitățile care le oferă ar trebui să respecte cerințele de calitate prevăzute în Directiva 2013/11/UE.

(79) Statele membre ar trebui să desemneze autoritățile competente abilitate să asigure respectarea prezentei directive și să se asigure că respectivele autorități dispun de toate competențele de anchetă și de asigurare a respectării legislației, precum și de resursele necesare pentru a-și îndeplini atribuțiile. Autoritățile competente din diferite state membre ar trebui să coopereze între ele ori de câte ori este necesar pentru îndeplinirea atribuțiilor care le revin în temeiul prezentei directive.

(80) Statele membre ar trebui să stabilească norme privind sancțiunile pentru cazurile de încălcare a dispozițiilor de drept intern adoptate în temeiul prezentei directive și să se asigure că acestea sunt puse în aplicare. Cu toate că alegerea sancțiunilor rămâne la latitudinea statelor membre, sancțiunile prevăzute ar trebui să fie eficiente, proporționale și cu efect de descurajare.

(81) Normele de drept intern actuale referitoare la sancțiuni diferă semnificativ la nivelul Uniunii. În special, nu toate statele membre se asigură că se pot aplica comercianților amenzi efective, proporționale și cu efect de descurajare pentru încălcările pe scară largă sau încălcările pe scară largă cu o dimensiune specifică Uniunii. Pentru a se asigura faptul că autoritățile statelor membre pot aplica sancțiuni efective, proporționale și cu efect de descurajare în ceea ce privește încălcările pe scară largă și încălcările pe scară largă cu o dimensiune specifică Uniunii care fac obiectul unor măsuri coordonate de anchetă și de asigurare a respectării legislației în conformitate cu Regulamentul (UE) 2017/2394 al Parlamentului European și al Consiliului[36], amenzile ar trebui introduse ca element al sancțiunilor pentru astfel de încălcări. Pentru a asigura efectul de descurajare al amenzilor, pentru astfel de încălcări, statele membre ar trebui să stabilească în legislația lor națională o amendă maximă echivalentă cu cel puțin 4 % din cifra de afaceri anuală a creditorului, a intermediarului de credit sau a furnizorului de servicii de creditare prin finanțare participativă realizată în statul membru sau statele membre în cauză. În anumite cazuri, respectivii comercianți pot fi și un grup de întreprinderi.

(82) Pentru a spori transparența și încrederea consumatorilor, autoritățile competente pot face publică orice sancțiune administrativă aplicată în caz de încălcare a măsurilor adoptate în temeiul prezentei directive, cu excepția cazului în care această publicare riscă să perturbe în mod grav piețele financiare sau să aducă un prejudiciu disproporționat părților implicate.

(83) Întrucât obiectivul prezentei directive, și anume stabilirea de norme comune pentru anumite aspecte ale actelor cu putere de lege și ale actelor administrative ale statelor membre privind creditul de consum, nu poate fi realizat în mod satisfăcător de către statele membre având în vedere evoluțiile pieței din perspectiva digitalizării și obiectivul de a facilita acordarea de credite transfrontaliere, dar poate fi realizat mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind

[36] Regulamentul (UE) 2017/2394 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2017 privind cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate să asigure respectarea legislației în materie de protecție a consumatorului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 (JO L 345, 27.12.2017, p. 1).

Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul respectiv, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea acestui obiectiv.

(84) În vederea modificării anumitor elemente neesențiale ale prezentei directive, competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ar trebui delegată Comisiei în ceea ce privește ipotezele suplimentare pentru calcularea dobânzii anuale efective. Este deosebit de important ca, în cursul lucrărilor pregătitoare, Comisia să organizeze consultări adecvate, inclusiv la nivel de experți, și ca respectivele consultări să se desfășoare în conformitate cu principiile stabilite în Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legiferare[37]. În special, pentru a se asigura participarea lor egală la elaborarea actelor delegate, Parlamentul European și Consiliul primesc toate documentele în același timp cu experții din statele membre, iar experții acestora au acces sistematic la reuniunile grupurilor de experți ale Comisiei însărcinate cu pregătirea actelor delegate.

(85) În conformitate cu Declarația politică comună din 28 septembrie 2011 a statelor membre și a Comisiei privind documentele explicative[38], statele membre s-au angajat ca, în cazurile justificate, să însoțească notificarea măsurilor de transpunere cu unul sau mai multe documente care să explice relația dintre componentele unei directive și părțile corespunzătoare din instrumentele naționale de transpunere. În ceea ce privește prezenta directivă, legiuitorul consideră că este justificată transmiterea unor astfel de documente.

(86) Având în vedere numărul de modificări care trebuie aduse Directivei 2008/48/CE ca urmare a evoluției sectorului creditelor de consum și din motive de claritate a legislației Uniunii, directiva respectivă ar trebui abrogată și înlocuită cu prezenta directivă.

(87) Statele membre aplică măsurile necesare pentru a se conforma prezentei directive începând cu [*OP*: *a se introduce data: șase luni de la termenul-limită de transpunere*]. Cu toate acestea, având în vedere circumstanțele economice dificile generate de pandemia de COVID-19 și provocările specifice cu care se confruntă microîntreprinderile și întreprinderile mici și mijlocii, acestor întreprinderi ar trebui să li se acorde suficient timp pentru a se pregăti în vederea aplicării prezentei directive. Prin urmare, în ceea ce privește microîntreprinderile și întreprinderile mici și mijlocii, statele membre ar trebui să aplice măsurile necesare pentru a se conforma cu prezenta directivă începând cu [*OP: a se introduce data: 18 luni de la termenul-limită de transpunere*].

(88) Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor a fost consultată în conformitate cu articolul 42 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2018/1725[39] și a emis un aviz la XX XXXX[40],

---

37 JO L 123, 12.5.2016, p. 1.

38 JO C 369, 17.12.2011, p. 14.

39 Regulamentul (UE) 2018/1725 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2018 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 45/2001 și a Deciziei nr. 1247/2002/CE (JO L 295, 21.11.2018, p. 39).

40 …

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Obiectul

Prezenta directivă stabilește un cadru comun de armonizare a anumitor aspecte ale actelor cu putere de lege și ale actelor administrative ale statelor membre privind creditele de consum sub forma anumitor contracte de credit pentru consumatori și a anumitor servicii de creditare prin finanțare participativă oferite consumatorilor.

Articolul 2

Domeniul de aplicare

1. Prezenta directivă se aplică contractelor de credit.

   Articolele 1, 2 și 3, articolele 5-10, articolele 12-23, articolele 26, 27 și 28, articolele 30-33, articolul 37 și articolele 39-50 se aplică, de asemenea, serviciilor de creditare prin finanțare participativă în cazul în care aceste servicii nu sunt furnizate de un creditor sau de un intermediar de credit.

2. Prezenta directivă nu se aplică:

   (a) contractelor de credit garantate fie prin ipotecă, fie printr-o altă garanție comparabilă, utilizată în mod curent într-un stat membru asupra bunurilor imobile rezidențiale, fie printr-un drept legat de bunurile imobile rezidențiale;

   (b) contractelor de credit al căror scop este dobândirea sau păstrarea drepturilor de proprietate asupra unui teren sau asupra unei clădiri existente sau proiectate;

   (c) contractelor de credit cu o valoare totală a creditului mai mare de 100 000 EUR;

   (d) contractelor de credit acordate de către angajatori angajaților lor cu titlu accesoriu, fie fără dobândă, fie oferite cu o dobândă anuală efectivă mai mică decât cea practicată pe piață și care nu sunt oferite publicului larg;

   (e) contractelor de credit încheiate cu firme de investiții, astfel cum sunt definite la articolul 4 alineatul (1) punctul 1 din Directiva 2014/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului[41], sau cu instituții de credit, astfel cum sunt definite la articolul 4 alineatul (1) punctul 1 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului[42], cu scopul de a permite unui investitor să efectueze o tranzacție în legătură cu unul sau mai multe dintre instrumentele financiare enumerate în secțiunea C din anexa I la Directiva 2014/65/UE, în cazul în care firma de investiții sau instituția de credit care acordă creditul este implicată în respectiva tranzacție;

---

41 Directiva 2014/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind piețele instrumentelor financiare și de modificare a Directivei 2002/92/CE și a Directivei 2011/61/UE (JO L 173, 12.6.2014, p. 349).

42 Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și firmele de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 (JO L 176, 27.6.2013, p. 1).

(f) contractelor de credit care sunt rezultatul unei hotărâri pronunțate de o instanță sau de o altă autoritate instituită conform legii;

(g) contractelor de credit privind amânarea, cu titlu gratuit, a plății unei datorii existente;

(h) contractelor de credit prin care consumatorului i se cere să pună un bun la dispoziția creditorului, cu titlu de garanție, și în cazul cărora răspunderea juridică a consumatorului este strict limitată la respectivul bun gajat;

(i) contractelor de credit referitoare la împrumuturi acordate unui public restrâns în baza unei dispoziții legale de interes general, la rate ale dobânzii mai mici decât cele practicate în mod obișnuit pe piață sau fără dobândă ori în condiții care sunt mai avantajoase pentru consumator decât cele predominante pe piață.

(j) contractelor de credit existente la [*OP: a se introduce data: șase luni de la termenul-limită de transpunere*]; cu toate acestea, articolele 23 și 24, articolul 25 alineatul (1) a doua teză, articolul 25 alineatul (2) și articolele 28 și 39 se aplică tuturor contractelor de credit pe durată nedeterminată existente la [*OP: a se introduce data: șase luni de la termenul-limită de transpunere*].

3. Fără a aduce atingere alineatului (2) litera (c), prezenta directivă se aplică contractelor de credit negarantate care implică o valoare totală a creditului mai mare de 100 000 EUR, încheiate în scopul renovării de bunuri imobile rezidențiale.

4. În cazul contractelor de credit sub forma facilității de tip „descoperit de cont” cu aprobare tacită, se aplică numai articolele 1, 2 și 3, articolul 25 și articolele 41-50.

5. Statele membre pot stabili că numai articolele 1, 2 și 3, articolele 7 și 8, articolul 11, articolul 19, articolul 20, articolul 21 alineatul (1) literele (a)-(h) și (l), articolul 21 alineatul (3), articolul 23, articolul 25 și articolele 28-51 se aplică contractelor de credit care sunt încheiate de o organizație a cărei componență este limitată la persoanele care își au reședința sau locul de muncă într-o anumită regiune sau la angajații și angajații pensionați ai unui anumit angajator, ori la persoanele care îndeplinesc alte cerințe prevăzute în legislația națională, cerințe care reprezintă baza existenței unei legături comune între membri, și care îndeplinește toate condițiile următoare:

(a) este constituită în avantajul reciproc al membrilor săi;

(b) obține profit doar în beneficiul membrilor săi;

(c) îndeplinește un rol social prevăzut de legislația națională;

(d) primește și gestionează numai economiile membrilor săi și le oferă surse de creditare numai acestora;

(e) acordă credit cu o dobândă anuală efectivă mai mică decât cea practicată în mod obișnuit pe piață sau în limitele unui plafon prevăzut de legislația națională.

Statele membre pot să excludă din domeniul de aplicare al prezentei directive contractele de credit încheiate de o organizație menționată la primul paragraf în cazul în care valoarea totală a tuturor contractelor de credit existente încheiate de această organizație este nesemnificativă în raport cu valoarea totală a tuturor contractelor de credit existente în statul membru în care această organizație își are sediul și în cazul în care valoarea totală a tuturor contractelor de credit încheiate de toate organizațiile

de acest fel în respectivul stat membru nu depășește 1 % din valoarea totală a tuturor contractelor de credit existente încheiate în statul membru respectiv.

Statele membre analizează anual condițiile de aplicare a oricărei excluderi de acest fel, astfel cum se menționează la al doilea paragraf, pentru a vedea dacă aceste condiții sunt în continuare îndeplinite și procedează la retragerea excluderii în cazul în care consideră că nu se mai întrunesc aceste condiții.

6. Statele membre pot să decidă că se aplică numai articolele 1, 2 și 3, articolele 7 și 8, articolul 11, articolul 19, articolul 20, articolul 21 alineatul (1) literele (a)-(h), (l) și (r), articolul 21 alineatul (3), articolul 23, articolul 25, articolele 28-38 și articolele 40-50 în cazul contractelor de credit care prevăd punerea de acord a creditorului și a consumatorului asupra unor formalități cu privire la amânarea plății sau la metodele de rambursare, în cazul în care consumatorul și-a încălcat deja obligațiile de plată cuprinse în contractul de credit inițial și dacă se îndeplinesc următoarele condiții:

   (a) formalitățile sunt susceptibile să îndepărteze posibilitatea introducerii unor acțiuni în instanță în legătură cu încălcarea obligațiilor de plată de către consumator;

   (b) prin încheierea respectivelor formalități, consumatorul nu ar fi obligat să respecte clauze contractuale mai puțin favorabile decât cele din contractul de credit inițial.

Articolul 3

Definiții

În sensul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:

(1) „consumator” înseamnă o persoană fizică care acționează în scopuri care se află în afara activității sale comerciale, economice sau profesionale;

(2) „creditor” înseamnă o persoană fizică sau juridică care acordă sau promite să acorde credite în exercițiul activității sale comerciale, economice sau profesionale;

(3) „contract de credit” înseamnă un contract prin care un creditor acordă sau promite să acorde unui consumator un credit sub formă de amânare a plății, de împrumut sau alte facilități financiare similare și care nu este un contract pentru prestarea de servicii în mod continuu sau pentru furnizarea de bunuri de același fel, atunci când consumatorul plătește pentru acestea în rate, pe durata furnizării lor;

(4) „servicii de creditare prin finanțare participativă” înseamnă servicii furnizate de o platformă de finanțare participativă pentru a facilita acordarea de credite de consum;

(5) „costul total al creditului pentru consumator” înseamnă toate costurile, inclusiv dobânda, comisioanele, taxele și orice alt tip de costuri pe care trebuie să le suporte consumatorul în legătură cu contractul de credit sau serviciile de creditare prin finanțare participativă și care sunt cunoscute de către creditor, în cazul contractelor de credit, sau de furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă în cazul serviciilor de creditare prin finanțare participativă, cu excepția taxelor notariale; costurile pentru serviciile accesorii aferente contractului de credit sau serviciilor de creditare prin finanțare participativă sunt incluse, de asemenea, în costul total al creditului pentru

consumator în cazul în care obținerea creditului sau obținerea acestuia potrivit clauzelor și condițiilor prezentate este condiționată de încheierea unui contract de furnizare a unor astfel de servicii accesorii;

(6) „valoarea totală plătibilă de către consumator” înseamnă suma dintre valoarea totală a creditului și costul total al creditului pentru consumator;

(7) „dobânda anuală efectivă” sau „DAE” înseamnă costul total al creditului pentru consumator, exprimat ca procent anual din valoarea totală a creditului, incluzând după caz costurile menționate la articolul 30 alineatul (2);

(8) „rata dobânzii aferente creditului” înseamnă rata dobânzii exprimată ca procent fix sau variabil aplicat anual valorii totale a creditului;

(9) „rată fixă a dobânzii aferente creditului” înseamnă rata dobânzii aferente creditului convenită de creditor sau de furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă și de consumator în contractul de credit sau în contractul pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă pentru întreaga durată a contractului de credit sau a furnizării serviciilor de creditare prin finanțare participativă sau mai multe rate ale dobânzii aferente creditului convenite de creditor sau de furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă și de consumator în contractul de credit sau în contractul pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă pentru termene parțiale pentru care ratele dobânzii aferente creditului sunt stabilite exclusiv printr-un procentaj fix specific. În cazul în care nu sunt fixate toate ratele dobânzii aferente creditului în contractul de credit sau în contractul pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă, se consideră că rata dobânzii aferente creditului este fixă numai pentru perioadele parțiale pentru care ratele dobânzii aferente creditului sunt stabilite exclusiv printr-un procentaj fix specific convenit în momentul încheierii contractului de credit sau al contractului pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă;

(10) „valoarea totală a creditului” înseamnă plafonul sau sumele totale puse la dispoziție în baza unui contract de credit sau a serviciilor de creditare prin finanțare participativă;

(11) „suport durabil” înseamnă orice instrument care permite consumatorului să stocheze informații care îi sunt adresate personal, în așa fel încât acestea să fie accesibile pentru consultare în viitor în cursul unei perioade de timp adecvate pentru scopul informațiilor, și care permite reproducerea fidelă a informațiilor stocate;

(12) „intermediar de credit” înseamnă o persoană fizică sau juridică care nu acționează în calitate de creditor sau notar și care nu doar face legătura, fie în mod direct, fie în mod indirect, între un consumator și un creditor și care, în cursul exercitării activității sale comerciale, economice sau profesionale, în schimbul unui onorariu care poate lua formă pecuniară sau orice altă formă de plată convenită:

(a) prezintă sau oferă consumatorilor contracte de credit;

(b) oferă asistență consumatorilor prin organizarea de activități pregătitoare sau alte activități administrative precontractuale privind contractele de credit, altele decât cele menționate la litera (a) sau

(c) încheie contracte de credit cu consumatorii în numele creditorului;

(13) „informații precontractuale” înseamnă informațiile de care consumatorul are nevoie pentru a putea compara diferite oferte de credit și pentru a lua o decizie în cunoștință de cauză cu privire la încheierea contractului de credit sau a contractului pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă;

(14) „creare de profiluri” înseamnă orice formă de prelucrare automată a datelor cu caracter personal, astfel cum este definită la articolul 4 punctul 4 din Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului;

(15) „mijloc de comunicare la distanță” înseamnă orice mijloc de comunicare la distanță, astfel cum este definit la articolul 2 litera (e) din Directiva 2002/65/CE.

(16) „practică de legare” înseamnă oferirea sau vânzarea unui contract de credit sau a unor servicii de creditare prin finanțare participativă în cadrul unui pachet împreună cu alte produse sau servicii financiare distincte, în cazul în care contractul de credit sau serviciile de creditare prin finanțare participativă nu sunt puse la dispoziția consumatorului separat;

(17) „practică de grupare” înseamnă oferirea sau vânzarea unui contract de credit sau a unor servicii de creditare prin finanțare participativă în cadrul unui pachet împreună cu alte produse sau servicii financiare distincte, contractul de credit sau serviciile de creditare prin finanțare participativă fiind, de asemenea, puse la dispoziția consumatorului în mod separat, dar nu neapărat în aceleași condiții ca atunci când sunt oferite grupat cu produsele sau serviciile menționate;

(18) „servicii de consiliere” înseamnă recomandări personale adresate unui consumator cu privire la una sau mai multe tranzacții legate de contracte de credit sau de servicii de creditare prin finanțare participativă și care constituie o activitate distinctă de acordarea unui credit și de activitățile intermediarului de credit, astfel cum sunt definite la punctul 12;

(19) „facilitate de tip «descoperit de cont»” înseamnă un contract de credit explicit în baza căruia un creditor pune la dispoziția unui consumator fonduri care depășesc soldul curent al contului curent al consumatorului;

(20) „facilitate de tip «descoperit de cont» cu aprobare tacită” înseamnă o facilitate de tip «descoperit de cont» acceptată în mod tacit, prin care un creditor pune la dispoziția unui consumator fonduri care depășesc soldul curent al contului curent al consumatorului sau facilitatea de tip «descoperit de cont» convenită;

(21) „contract de credit legat” înseamnă un contract de credit sau servicii de creditare prin finanțare participativă în care:

(a) creditul sau serviciile în cauză servesc exclusiv finanțării unui contract care are ca obiect furnizarea anumitor bunuri sau prestarea unui anumit serviciu, iar

(b) aceste două contracte formează, din punct de vedere obiectiv, o unitate comercială; se consideră că există o unitate comercială în cazul în care furnizorul sau prestatorul de servicii finanțează el însuși creditul pentru consumator sau, dacă acesta este finanțat de un terț, în cazul în care creditorul sau furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă folosește serviciile furnizorului sau ale prestatorului în

legătură cu încheierea contractului de credit sau a contractului pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă ori în legătură cu pregătirea acestuia sau în cazul în care bunurile respective sau prestarea unui anumit serviciu sunt specificate în mod expres în contractul de credit sau în contractul pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă.

(22) „rambursare anticipată” înseamnă stingerea integrală sau parțială a obligațiilor care îi revin consumatorului în baza unui contract de credit sau a serviciilor de creditare prin finanțare participativă.

(23) „platformă de finanțare participativă” înseamnă o platformă de finanțare participativă, astfel cum este definită la articolul 2 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (UE) 2020/1503;

(24) „facilitate de credit reînnoibilă” înseamnă o formă de contract de credit emis de creditor care oferă consumatorului posibilitatea de a trage sau de a retrage fonduri, de a rambursa fonduri și de a retrage din nou fonduri.

(25) „servicii de consiliere în materie de îndatorare” înseamnă asistența personalizată de natură tehnică, juridică sau psihologică acordată de către operatori profesioniști independenți consumatorilor care se confruntă sau s-ar putea confrunta cu dificultăți în ceea ce privește respectarea angajamentelor lor financiare.

Articolul 4

Conversia sumelor exprimate în euro în monedă națională

1. În sensul prezentei directive, statele membre care convertesc sumele exprimate în euro în moneda lor națională folosesc inițial în această conversie cursul de schimb existent la data intrării în vigoare a prezentei directivei.

2. Statele membre pot rotunji sumele rezultate din conversia menționată la alineatul (1) cu condiția ca rotunjirea să nu depășească 10 EUR.

Articolul 5

Obligația de a furniza informații gratuit consumatorilor

Statele membre impun obligația ca, atunci când sunt furnizate informații consumatorilor în conformitate cu prezenta directivă, respectivele informații să fie furnizate în mod gratuit.

Articolul 6

Nediscriminarea

Statele membre se asigură că, atunci când consumatorii solicită, încheie sau dețin un contract de credit sau un contract pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă, condițiile care trebuie îndeplinite pentru acordarea unui credit nu îi discriminează pe consumatorii rezidenți în mod legal în Uniune pe motive de naționalitate sau de loc de reședință sau din oricare alte motive, după cum se prevede la articolul 21 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

CAPITOLUL II

INFORMAȚII CARE TREBUIE FURNIZATE ÎNAINTE DE ÎNCHEIEREA CONTRACTULUI DE CREDIT SAU A CONTRACTULUI PENTRU PRESTAREA DE SERVICII DE CREDITARE PRIN FINANȚARE PARTICIPATIVĂ

Articolul 7

Materiale publicitare și de marketing referitoare la contractele de credit și la serviciile de creditare prin finanțare participativă

Fără a aduce atingere Directivei 2005/29/CE, statele membre solicită ca toate materialele publicitare și de marketing privind contractele de credit sau serviciile de creditare prin finanțare participativă să fie corecte, clare și să nu inducă în eroare. Se interzice ca în astfel de materiale publicitare și de marketing să se utilizeze formulări care pot crea așteptări neîntemeiate din partea consumatorului în ceea ce privește disponibilitatea sau costul unui credit.

Articolul 8

Informații standard care trebuie incluse în materialele publicitare referitoare la contractele de credit și la serviciile de creditare prin finanțare participativă

1. Statele membre se asigură că orice formă de publicitate referitoare la contractele de credit sau la serviciile de creditare prin finanțare participativă care indică o rată a dobânzii sau alte cifre referitoare la costul creditului pentru consumator cuprinde informații standard, în conformitate cu prezentul articol.

   Această obligație nu se aplică în situațiile în care legislația națională prevede menționarea dobânzii anuale efective în materialele publicitare referitoare la contractele de credit sau la serviciile de creditare prin finanțare participativă în care nu se indică rata dobânzii sau alte cifre referitoare la orice cost al creditului pentru consumator în sensul primului paragraf.

2. Informațiile standard trebuie să poată fi citite cu ușurință sau auzite în mod clar, după caz, și să fie adaptate la constrângerile de natură tehnică ale suportului utilizat pentru publicitate și să specifice în mod clar, concis și vizibil, prin intermediul unui exemplu reprezentativ, toate elementele următoare:

   (a) rata dobânzii aferente creditului, fixă și/sau variabilă, împreună cu informații privind eventualele costuri incluse în costul total al creditului pentru consumator;

   (b) valoarea totală a creditului;

   (c) dobânda anuală efectivă;

   (d) dacă este cazul, durata contractului de credit sau a furnizării serviciilor de creditare prin finanțare participativă;

   (e) în cazul unui credit sub formă de amânare a plății pentru anumite bunuri sau servicii, echivalentul în numerar al prețului și valoarea oricărei plăți în avans;

   (f) dacă este cazul, valoarea totală plătibilă de către consumator și valoarea ratelor.

   În cazuri specifice și justificate în care suportul utilizat pentru comunicarea informațiilor standard menționate la primul paragraf nu permite afișarea vizuală a acestora, nu se aplică literele (e) și (f) de la paragraful menționat.

3. În cazul în care încheierea unui contract referitor la un serviciu accesoriu aferent contractului de credit sau serviciilor de creditare prin finanțare participativă este obligatorie pentru a obține creditul sau pentru a-l obține potrivit clauzelor și condițiilor prezentate, iar costul serviciului respectiv nu poate fi determinat în prealabil, informațiile standard, împreună cu dobânda anuală efectivă menționată la alineatul (2) litera (c), specifică într-un mod clar, concis și vizibil obligația de a încheia contractul respectiv.

Articolul 9

Informații generale

1. Statele membre se asigură că creditorii sau, dacă este cazul, intermediarii de credit sau furnizorii de servicii de creditare prin finanțare participativă pun în permanență la dispoziție informații generale clare și ușor de înțeles referitoare la contractele de credit sau la serviciile de creditare prin finanțare participativă, pe hârtie ori pe un alt suport durabil.

2. Informațiile generale menționate la alineatul (1) includ cel puțin următoarele elemente:

   (a) identitatea, adresa fizică, numărul de telefon și adresa de e-mail ale emitentului informațiilor;

   (b) scopul în care poate fi utilizat creditul;

   (c) durata posibilă a contractelor de credit sau a furnizării serviciilor de creditare prin finanțare participativă;

   (d) tipurile de rată a dobânzii aferente creditului disponibile, indicând dacă aceasta este fixă sau variabilă sau de ambele tipuri, împreună cu o scurtă descriere a caracteristicilor unei rate fixe și ale unei rate variabile, inclusiv a implicațiilor pentru consumator;

   (e) un exemplu reprezentativ al valorii totale a creditului, al costului total al creditului pentru consumator, al sumei totale plătibile de către consumator și al dobânzii anuale efective;

   (f) o indicație privind posibilele costuri suplimentare, care nu sunt incluse în costul total al unui credit pentru consumator, care trebuie plătite în legătură cu un contract de credit sau cu furnizarea de servicii de creditare prin finanțare participativă;

   (g) gama diferitelor modalități disponibile de rambursare a creditului către creditor, inclusiv numărul, frecvența și cuantumul ratelor periodice;

   (h) o descriere a condițiilor direct legate de rambursarea anticipată;

   (i) o descriere a dreptului de retragere;

   (j) o indicație privind serviciile accesorii pe care consumatorul este obligat să le achiziționeze pentru a obține creditul sau pentru a-l obține potrivit clauzelor și condițiile prezentate și, dacă este cazul, o clarificare a serviciilor accesorii care pot fi achiziționate de la un alt furnizor decât creditorul și

   (k) un avertisment general privind posibilele consecințe ale nerespectării angajamentelor legate de contractul de credit sau de serviciile de creditare prin finanțare participativă.

Articolul 10

Informații precontractuale

1. Statele membre impun creditorului și, dacă este cazul, intermediarului de credit sau furnizorului de servicii de creditare prin finanțare participativă obligația de a furniza consumatorului informațiile precontractuale necesare care să îi permită acestuia să compare diferite oferte pentru a putea lua o decizie în cunoștință de cauză cu privire la încheierea unui contract de credit sau la furnizarea de servicii de creditare prin finanțare participativă pe baza clauzelor și a condițiilor de creditare oferite de creditor sau de furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă și, dacă este cazul, a preferințelor exprimate și a informațiilor furnizate de consumator. Aceste informații precontractuale sunt furnizate consumatorului cu cel puțin o zi înainte ca acesta să își asume obligații în temeiul unui contract sau al unei oferte de credit sau în temeiul unui contract sau al unei oferte pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă.

   În cazul în care informațiile precontractuale menționate la primul paragraf sunt furnizate cu mai puțin de o zi înainte ca un consumator să își asume obligații în temeiul unui contract sau al unei oferte de credit ori în temeiul unui contract sau al unei oferte pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă, statele membre impun creditorului și, dacă este cazul, intermediarului de credit sau furnizorului de servicii de creditare prin finanțare participativă obligația de a trimite consumatorului o atenționare, pe suport de hârtie sau pe un alt suport durabil, cu privire la faptul că poate să se retragă din contractul de credit sau din contractul pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă și cu privire la procedura care trebuie urmată în acest sens, în conformitate cu articolul 26. Această atenționare se transmite consumatorului cel târziu în termen de o zi de la încheierea contractului de credit, a contractului pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă sau de la acceptarea ofertei de credit.

2. Informațiile precontractuale menționate la alineatul (1) sunt furnizate pe suport de hârtie sau pe un alt suport durabil prin intermediul formularului „Informații standard la nivel european privind creditul de consum” prevăzut în anexa I. Toate informațiile furnizate în formular trebuie să fie la fel de vizibile. Se consideră că cerințele de informare prevăzute la prezentul alineat și la articolul 3 alineatele (1) și (2) din Directiva 2002/65/CE au fost respectate de către creditor în cazul în care acesta a furnizat formularul „Informații standard la nivel european privind creditul de consum”.

3. Informațiile precontractuale menționate la alineatul (1) includ toate elementele următoare:

   (a) tipul de credit;

   (b) identitatea, adresa geografică, numărul de telefon și adresa de e-mail ale creditorului, precum și, dacă este cazul, identitatea, adresa geografică, numărul de telefon și adresa de e-mail ale intermediarului de credit și ale furnizorului de servicii de creditare prin finanțare participativă implicați;

   (c) valoarea totală a creditului și condițiile care reglementează tragerea creditului;

   (d) durata contractului de credit sau a furnizării serviciilor de creditare prin finanțare participativă;

(e) în cazul unui credit acordat sub forma unei amânări a plății pentru anumite bunuri sau servicii și în cazul contractelor de credit legate, bunurile sau serviciile respective și echivalentul în numerar al prețului acestora;

(f) rata dobânzii aferente creditului sau toate ratele dobânzii aferente creditului în cazul în care se aplică rate diferite ale dobânzii aferente creditului în circumstanțe diferite, condițiile care guvernează aplicarea fiecărei rate a dobânzii aferente creditului și, dacă este cazul, orice indice sau rată de referință aplicabilă fiecărei rate inițiale a dobânzii aferente creditului, precum și perioadele, condițiile și procedurile pentru modificarea fiecărei rate a dobânzii aferente creditului;

(g) dobânda anuală efectivă și valoarea totală plătibilă de către consumator, ilustrate prin intermediul unui exemplu reprezentativ care menționează toate ipotezele utilizate pentru calculul ratei respective; În cazul în care consumatorul a informat creditorul sau furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă în legătură cu una sau mai multe componente ale creditului preferat, precum durata contractului de credit sau a contractului pentru prestarea a serviciilor de creditare prin finanțare participativă și valoarea totală a creditului, creditorul sau furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă ia în considerare aceste componente;

(h) în cazul în care un contract de credit sau un contract de servicii de creditare prin finanțare participativă prevede modalități de tragere diferite, cu costuri diferite sau cu rate ale dobânzii aferente creditului diferite, iar creditorul utilizează ipoteza din anexa IV partea II litera (b), o indicație a faptului că aplicarea altor mecanisme de tragere pentru tipul de contract de credit sau de servicii de creditare prin finanțare participativă relevant poate avea drept rezultat aplicarea unei dobânzi anuale efective mai mari;

(i) valoarea, numărul și frecvența plăților care urmează să fie efectuate de către consumator și, dacă este cazul, ordinea în care plățile vor fi alocate, pentru rambursare, diferitelor solduri restante fixate la rate diferite ale dobânzii aferente creditului;

(j) unde este cazul, costurile de administrare ale unuia sau mai multor conturi obligatorii care înregistrează atât operațiunile de plată, cât și tragerile din credit, costurile pentru utilizarea unui mijloc de plată atât pentru operațiuni de plată, cât și pentru trageri din credit, oricare alte costuri care decurg din contractul de credit sau din serviciile de creditare prin finanțare participativă, precum și condițiile în care oricare dintre aceste costuri pot fi modificate;

(k) dacă este cazul, eventualele costuri pe care consumatorul trebuie să le plătească notarului la încheierea contractului de credit sau a contractului pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă;

(l) orice obligație referitoare la încheierea unui contract privind un serviciu accesoriu aferent unui contract de credit sau serviciilor de creditare prin finanțare participativă, în cazul în care obținerea creditului sau obținerea creditului potrivit clauzelor și condițiilor prezentate este condiționată de încheierea unui astfel de contract;

(m) rata dobânzii aplicabilă în cazul plăților întârziate, măsurile pentru ajustarea acesteia și, dacă este cazul, eventualele penalități plătibile în caz de nerespectare a obligațiilor de plată;

(n) o avertizare privind consecințele neefectuării sau ale întârzierii plăților;

(o) dacă este cazul, garanțiile solicitate;

(p) existența unui drept de retragere;

(q) dreptul de rambursare anticipată și, dacă este cazul, informații privind dreptul creditorului la compensație și modul în care aceasta va fi stabilită;

(r) dreptul consumatorului de a fi informat imediat și gratuit, în temeiul articolului 19 alineatul (2), cu privire la rezultatul consultării unei baze de date în scopul evaluării bonității sale;

(s) dreptul consumatorului de a primi, astfel cum este prevăzut la alineatul (8), la cerere și gratuit, un exemplar al proiectului de contract de credit sau al proiectului de contract pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă, cu condiția ca, la momentul cererii, creditorul să fie dispus să încheie cu consumatorul contractul de credit sau contractul pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă;

(t) dacă este cazul, o indicație a faptului că prețul a fost personalizat pe baza unei prelucrări automate a datelor, inclusiv pe baza creării de profiluri;

(u) dacă este cazul, perioada pe parcursul căreia informațiile precontractuale furnizate în conformitate cu prezentul articol au forță obligatorie pentru creditor sau pentru furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă.

(v) posibilitatea consumatorului de a recurge la o procedură extrajudiciară de contestare și la o cale de atac și modalitățile de acces la acestea.

În cazul în care un contract de credit sau un contract pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă se raportează la un indice de referință în sensul definiției de la articolul 3 alineatul (1) punctul 3 din Regulamentul (UE) 2016/1011 al Parlamentului European și al Consiliului[43], creditorul sau, dacă este cazul, intermediarul de credit sau furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă îi precizează consumatorului denumirea și administratorul indicelui de referință, precum și potențialele implicații ale acestuia asupra consumatorului într-un document separat care poate fi anexat la formularul „Informații standard la nivel european privind creditul de consum”.

4. În același timp cu formularul „Informații standard la nivel european privind creditul de consum”, creditorul și, dacă este cazul, intermediarul de credit sau furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă furnizează consumatorului formularul „Prezentare generală standard la nivel european privind creditul de consum” prevăzut în anexa II, care conține următoarele informații precontractuale:

(a) valoarea totală a creditului;

(b) durata contractului de credit sau a contractului pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă;

[43] Regulamentul (UE) 2016/1011 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016 privind indicii utilizați ca indici de referință în cadrul instrumentelor financiare și al contractelor financiare sau pentru a măsura performanțele fondurilor de investiții și de modificare a Directivelor 2008/48/CE și 2014/17/UE și a Regulamentului (UE) nr. 596/2014 (JO L 171, 29.6.2016, p. 1).

(c) rata dobânzii aferente creditului sau toate ratele dobânzii aferente creditului, în cazul în care se aplică rate diferite ale dobânzii aferente creditului în circumstanțe diferite;

(d) dobânda anuală efectivă și valoarea totală plătibilă de către consumator;

(e) în cazul unui credit acordat sub forma unei amânări a plății pentru anumite bunuri sau servicii și în cazul contractelor de credit legate, bunurile sau serviciile respective și echivalentul în numerar al prețului acestora;

(f) costurile în caz de întârziere în efectuarea plăților;

5. Informațiile din formularul „Informații standard la nivel european privind creditul de consum” și din formularul „Prezentare generală standard la nivel european privind creditul de consum” trebuie să fie consecvente. Acestea trebuie să fie perfect lizibile și să țină seama de constrângerile de natură tehnică ale suportului pe care sunt afișate. Informațiile se afișează într-un mod corespunzător și adecvat pe diferitele canale.

Toate informațiile suplimentare pe care creditorul ar dori să i le furnizeze consumatorului sunt oferite într-un document separat care poate fi anexat la formularul „Informații standard la nivel european privind creditul de consum” sau la formularul „Prezentare generală standard la nivel european privind creditul de consum”.

6. Prin derogare de la alineatul (3), în cazul comunicării telefonice prevăzute la articolul 3 alineatul (3) din Directiva 2002/65/CE, descrierea caracteristicilor principale ale serviciului financiar care trebuie oferită în temeiul dispozițiilor articolului 3 alineatul (3) litera (b) a doua liniuță din aceeași directivă trebuie să cuprindă cel puțin elementele menționate la alineatul (3) literele (c), (d), (e), (f) și (i) din prezentul articol și dobânda anuală efectivă, ilustrată prin intermediul unui exemplu reprezentativ, precum și valoarea totală plătibilă de către consumator.

7. În cazul în care contractul a fost încheiat la cererea consumatorului prin intermediul unui mijloc de comunicare la distanță care nu permite furnizarea informațiilor în conformitate cu prezentul articol, creditorul și, dacă este cazul, intermediarul de credit sau furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă pune la dispoziția consumatorului formularul „Informații standard la nivel european privind creditul de consum” și formularul „Prezentare generală standard la nivel european privind creditul de consum” imediat după încheierea contractului de credit sau a contractului pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă.

8. În plus față de formularul „Informații standard la nivel european privind creditul de consum” și de formularul „Prezentare generală standard la nivel european privind creditul de consum”, creditorul și, dacă este cazul, intermediarul de credit și furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă furnizează consumatorului, la cererea acestuia și în mod gratuit, un exemplar al proiectului de contract de credit sau al proiectului de contract pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă, cu condiția ca, la momentul cererii, creditorul să fie dispus să încheie cu consumatorul contractul de credit sau contractul pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă.

9. În cazul unui contract de credit sau al unui contract pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă în care plățile efectuate de consumator nu duc la o amortizare corespunzătoare imediată a valorii totale a creditului, dar sunt utilizate pentru a constitui capital în timpul perioadelor și în condițiile stabilite în contractul

de credit, în contractul pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă sau într-un contract accesoriu, creditorul și, dacă este cazul, intermediarul de credit sau furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă include, în informațiile precontractuale prevăzute la alineatul (1), o declarație clară și concisă potrivit căreia respectivul contract de credit sau serviciile de creditare prin finanțare participativă nu prevăd o garanție de restituire a valorii totale a creditului tras în baza contractului de credit sau a contractului pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă, cu excepția cazului în care se oferă în mod expres o astfel de garanție.

10. Prezentul articol nu se aplică furnizorilor de bunuri sau de servicii care acționează cu titlu accesoriu în calitate de intermediari de credit. Această excepție nu aduce atingere obligației creditorului sau, dacă este cazul, a intermediarului de credit sau a furnizorului de servicii de creditare prin finanțare participativă de a se asigura că informațiile precontractuale prevăzute la prezentul articol au fost primite de consumator.

Articolul 11

Informații precontractuale cu privire la contractele de credit prevăzute la articolul 2 alineatul (5) sau (6)

1. Pentru contractele de credit prevăzute la articolul 2 alineatul (5) sau (6), informațiile precontractuale prevăzute la articolul 10 alineatul (1) sunt furnizate, prin derogare de la alineatul (2) de la același articol, pe suport de hârtie sau pe un alt suport durabil prin intermediul formularului „Informații la nivel european privind creditul de consum” prevăzut în anexa III. Toate informațiile furnizate în acest formular trebuie să fie la fel de vizibile. Se consideră că cerințele de informare prevăzute la prezentul alineat și la articolul 3 alineatele (1) și (2) din Directiva 2002/65/CE au fost respectate de către creditor în cazul în care acesta a furnizat formularul „Informații la nivel european privind creditul de consum”.

2. Pentru contractele de credit prevăzute la articolul 2 alineatul (5) sau (6), informațiile precontractuale prevăzute la articolul 10 alineatul (1) includ, prin derogare de la alineatul (3) de la același articol, toate elementele următoare:

   (a) tipul de credit;

   (b) identitatea, adresa geografică, numărul de telefon și adresa de e-mail ale creditorului, precum și, dacă este cazul, identitatea, adresa geografică, numărul de telefon și adresa de e-mail ale intermediarului de credit implicat;

   (c) valoarea totală a creditului;

   (d) durata contractului de credit;

   (e) rata dobânzii aferente creditului și condițiile care guvernează aplicarea respectivei rate, orice indice sau rată de referință aplicabilă ratei inițiale a dobânzii aferente creditului, costurile aplicabile din momentul încheierii contractului de credit și, dacă este cazul, condițiile în care respectivele costuri pot fi modificate;

   (f) dobânda anuală efectivă prin intermediul unor exemple reprezentative care menționează toate ipotezele utilizate pentru calculul ratei respective;

(g) valoarea, numărul și frecvența plăților care urmează să fie efectuate de către consumator și, dacă este cazul, ordinea în care plățile vor fi alocate, pentru rambursare, diferitelor solduri restante fixate la rate diferite ale dobânzii aferente creditului;

(h) condițiile și procedura pentru rezilierea contractului de credit;

(i) dreptul de rambursare anticipată și, dacă este cazul, informații privind dreptul creditorului la compensație și modul în care aceasta va fi stabilită.

(j) dacă este cazul, o mențiune conform căreia consumatorului i se poate solicita în orice moment rambursarea integrală a creditului;

(k) rata dobânzii aplicabilă în cazul plăților întârziate, măsurile pentru ajustarea acesteia și, dacă este cazul, eventualele penalități plătibile în caz de nerespectare a obligațiilor de plată;

(l) dreptul consumatorului de a fi informat imediat și gratuit, în temeiul articolului 19 alineatul (2), cu privire la rezultatul consultării unei baze de date în scopul evaluării bonității sale;

(m) dacă este cazul, o indicație a faptului că prețul a fost personalizat pe baza unei prelucrări automate a datelor, inclusiv pe baza creării de profiluri;

(n) dacă este cazul, perioada pe parcursul căreia informațiile precontractuale furnizate în conformitate cu prezentul articol au forță obligatorie pentru creditor;

(o) posibilitatea consumatorului de a recurge la o procedură extrajudiciară de contestare și la o cale de atac și modalitățile de acces la acestea.

3. În același timp cu formularul „Informații la nivel european privind creditul de consum”, creditorul și, dacă este cazul, intermediarul de credit furnizează consumatorului formularul „Prezentare generală standard la nivel european privind creditul de consum” prevăzut în anexa II.

4. Informațiile din formularul „Informații la nivel european privind creditul de consum” și din formularul „Prezentare generală standard la nivel european privind creditul de consum” trebuie să fie consecvente. Acestea trebuie să fie perfect lizibile și să țină seama de constrângerile de natură tehnică ale suportului pe care sunt afișate. Informațiile se afișează într-un mod corespunzător și adecvat pe diferitele canale.

5. Prin derogare de la alineatul (2), în cazul comunicării telefonice prevăzute la articolul 3 alineatul (3) din Directiva 2002/65/CE, descrierea caracteristicilor principale ale serviciului financiar care trebuie oferită în temeiul articolului 3 alineatul (3) litera (b) a doua liniuță din directiva menționată include cel puțin elementele menționate la alineatul (2) literele (c)-(f) și (l) din prezentul articol.

6. În plus față de formularul „Informații la nivel european privind creditul de consum” și de formularul „Prezentare generală standard la nivel european privind creditul de consum”, creditorul și, după caz, intermediarul de credit furnizează consumatorului, la cererea acestuia și în mod gratuit, un exemplar al proiectului de contract de credit, cu condiția ca, la momentul cererii, creditorul să fie dispus să încheie contractul de credit cu consumatorul.

7. În cazul în care, la cererea consumatorului, contractul a fost încheiat folosind un mijloc de comunicare la distanță care nu permite furnizarea informațiilor în conformitate cu prezentul articol, creditorul pune la dispoziția consumatorului,

imediat după încheierea contractului de credit, formularul „Informații la nivel european privind creditul de consum”, precum și formularul „Prezentare generală standard la nivel european privind creditul de consum”.

8. Prezentul articol nu se aplică furnizorilor de bunuri sau de servicii care acționează cu titlu accesoriu în calitate de intermediari de credit. Această excepție nu aduce atingere obligației creditorului sau, dacă este cazul, a intermediarului de credit de a se asigura că informațiile precontractuale prevăzute la prezentul articol au fost primite de consumator.

Articolul 12

Explicații adecvate

1. Statele membre se asigură că atât creditorii, cât și, dacă este cazul, intermediarii de credit și furnizorii de servicii de creditare prin finanțare participativă oferă consumatorului explicații adecvate cu privire la contractele de credit sau la serviciile de creditare prin finanțare participativă și la eventualele servicii accesorii propuse care îi permit consumatorului să evalueze dacă contractele de credit sau serviciile de creditare prin finanțare participativă și serviciile accesorii propuse sunt adaptate la nevoile sale și la situația sa financiară. Explicațiile includ următoarele elemente:

   (a) informațiile menționate la articolele 10, 11 și 38;

   (b) caracteristicile esențiale ale contractului de credit, ale serviciilor de creditare prin finanțare participativă sau ale serviciilor accesorii propuse;

   (c) efectele specifice pe care contractul de credit, serviciile de creditare prin finanțare participativă sau serviciile accesorii propuse le pot avea asupra consumatorului, inclusiv consecințele nerespectării obligațiilor de plată sau ale întârzierii efectuării plăților de către consumator;

   (d) în cazul în care există servicii accesorii grupate cu un contract de credit sau cu servicii de creditare prin finanțare participativă, se precizează dacă fiecare dintre componente poate fi reziliată separat și implicațiile pentru consumator în cazul unei astfel de rezilieri.

2. Statele membre pot adapta cerința menționată la alineatul (1), în ceea ce privește modul în care sunt furnizate explicațiile și măsura în care acestea sunt acordate, în funcție de următoarele elemente:

   (a) circumstanțele în care este oferit creditul;

   (b) persoana căreia îi este oferit creditul;

   (c) natura creditului oferit.

Articolul 13

Oferte personalizate pe baza prelucrării automate a datelor

Statele membre impun creditorilor, intermediarilor de credit și furnizorilor de servicii de creditare prin finanțare participativă obligația de a informa consumatorii atunci când li se prezintă o ofertă personalizată bazată pe crearea de profiluri sau pe alte tipuri de operațiuni de prelucrare automată a datelor.

CAPITOLUL III

PRACTICI DE LEGARE ȘI DE GRUPARE, CONTRACT PENTRU SERVICII ACCESORII, SERVICII DE CONSILIERE ȘI VÂNZAREA NESOLICITATĂ A CREDITULUI

Articolul 14

Practici de legare și de grupare

1. Statele membre pot permite practicile de grupare, dar interzic practicile de legare.

2. Prin derogare de la alineatul (1) și fără a aduce atingere aplicării legislației în domeniul concurenței, statele membre pot permite creditorilor sau furnizorilor de servicii de creditare prin finanțare participativă să solicite consumatorului să deschidă sau să mențină un cont de plăți sau de economii în cazul în care acesta are ca unic scop:

   (a) acumularea de capital pentru rambursarea creditului;

   (b) administrarea creditului;

   (c) punerea în comun a resurselor pentru obținerea creditului;

   (d) oferirea unei garanții suplimentare pentru creditor în cazul nerespectării obligațiilor de plată.

3. Prin derogare de la alineatul (1) și fără a aduce atingere aplicării legislației în domeniul concurenței, statele membre pot să permită practicile de legare în cazul în care creditorul sau furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă poate demonstra autorității competente că, ținând seama în mod adecvat de disponibilitatea și prețurile produselor relevante oferite pe piață, produsele legate sau categoriile de produse oferite în condiții similare aduc beneficii clare consumatorilor.

4. Statele membre pot permite creditorilor sau furnizorilor de servicii de creditare prin finanțare participativă să solicite consumatorului să dețină o poliță de asigurare relevantă în legătură cu contractul de credit sau cu serviciile de creditare prin finanțare participativă ținând seama de considerentele de proporționalitate. În astfel de cazuri, statele membre se asigură că creditorul sau furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă are obligația să accepte polița de asigurare de la un furnizor diferit de furnizorul său preferat, în cazul în care o astfel de poliță de asigurare are un nivel de garanție echivalent cu cel propus de creditor sau de furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă, fără a modifica condiția ofertei de credit pentru consumator.

Articolul 15

Acordul implicit pentru achiziționarea de servicii accesorii

1. Statele membre se asigură că, pentru achiziționarea de servicii accesorii prezentate prin intermediul unor opțiuni implicite, creditorii, intermediarii de credit și furnizorii de servicii de creditare prin finanțare participativă nu iau consimțământul consumatorului drept implicit. Opțiunile implicite includ casete bifate în prealabil.

2. Consimțământul consumatorului de a achiziționa servicii accesorii prezentate prin intermediul unor casete trebuie acordat printr-un act pozitiv neechivoc prin care

consumatorul își manifestă acordul liber, specific, în cunoștință de cauză și neambiguu față de conținutul și fondul asociat casetelor.

Articolul 16

Servicii de consiliere

1. Statele membre se asigură că, în contextul unei anumite tranzacții, creditorul și, dacă este cazul, intermediarul de credit și furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă îl informează în mod explicit pe consumator cu privire la serviciile de consiliere care îi sunt oferite sau care îi pot fi oferite.

2. Statele membre impun creditorului și, dacă este cazul, intermediarului de credit și furnizorului de servicii de creditare prin finanțare participativă obligația ca, înainte de furnizarea serviciilor de consiliere sau înainte de încheierea unui contract pentru prestarea unor astfel de servicii, să pună la dispoziția consumatorului următoarele informații, pe suport de hârtie sau pe un alt suport durabil:

   (a) precizarea dacă recomandarea se va baza numai pe propria gamă de produse sau pe o gamă largă de produse de pe piață, în conformitate cu alineatul (3) litera (c);

   (b) dacă este cazul, o indicare a tarifului datorat de consumator pentru furnizarea serviciilor de consiliere, sau, dacă tariful respectiv nu poate fi stabilit la momentul aducerii la cunoștință a informațiilor, o indicare a metodei utilizate pentru calcularea acestuia.

   Informațiile menționate la primul paragraf literele (a) și (b) pot fi furnizate consumatorului sub forma unor informații precontractuale suplimentare în conformitate cu articolul 10 alineatul (5) al doilea paragraf.

3. În cazul în care se furnizează servicii de consiliere consumatorilor, statele membre impun creditorilor și, dacă este cazul, intermediarilor de credit și furnizorilor de servicii de creditare prin finanțare participativă obligația:

   (a) de a obține informațiile strict necesare referitoare la situația financiară a consumatorului, preferințele și obiectivele acestuia legate de contractul de credit sau de serviciile de creditare prin finanțare participativă, necesare pentru a permite creditorului, intermediarului de credit sau furnizorilor de servicii de creditare prin finanțare participativă să îi recomande consumatorului contracte de credit sau servicii de creditare prin finanțare participativă care corespund așteptărilor acestuia;

   (b) de a analiza situația financiară, precum și nevoile consumatorului pe baza informațiilor menționate la litera (a), actualizate la momentul efectuării analizei, ținând seama de ipoteze rezonabile cu privire la riscurile pentru situația financiară a consumatorului pe durata contractului sau a contractelor de credit recomandate ori a serviciilor de creditare prin finanțare participativă recomandate;

   (c) de a lua în considerare un număr suficient de mare de contracte de credit sau de servicii de creditare prin finanțare participativă din gama lor de produse și, pe această bază, de a recomanda unul sau mai multe contracte de credit sau servicii de creditare prin finanțare participativă din gama respectivă de produse care să corespundă nevoilor, situației financiare și circumstanțelor personale ale consumatorului;

(d) de a acționa în interesul consumatorului;

(e) de a furniza consumatorului o copie pe suport de hârtie sau pe alt suport durabil a recomandării oferite.

4. Statele membre pot interzice utilizarea termenilor „consiliere” și „consilier” sau a unor termeni similari în cazul în care serviciile de consiliere sunt comercializate și furnizate consumatorilor de către creditori sau, dacă este cazul, de către intermediari de credit sau furnizori de servicii de creditare prin finanțare participativă.

În cazul în care nu interzic utilizarea termenilor „consiliere” și „consilier” sau a unor termeni similari, statele membre impun următoarele condiții cu privire la utilizarea termenilor „consiliere independentă” și „consilier independent” de către creditorii, intermediarii de credit sau furnizorii de servicii de creditare prin finanțare participativă care prestează servicii de consiliere:

(a) creditorii și, dacă este cazul, intermediarii de credit și furnizorii de servicii de creditare prin finanțare participativă iau în considerare un număr suficient de mare de contracte de credit sau de servicii de creditare prin finanțare participativă disponibile pe piață;

(b) intermediarii de credit nu sunt remunerați de către unul sau mai mulți creditori pentru serviciile de consiliere.

Al doilea paragraf litera (b) se aplică numai în cazul în care numărul de creditori luați în considerare este mai mic decât numărul majoritar de pe piață.

Statele membre pot impune cerințe mai stricte privind utilizarea de către creditori și, dacă este cazul, de către intermediarii de credit și furnizorii de servicii de creditare prin finanțare participativă a termenilor „consiliere independentă” sau „consilier independent”.

5. Statele membre impun creditorilor și, dacă este cazul, intermediarilor de credit și furnizorilor de servicii de creditare prin finanțare participativă obligația de a avertiza consumatorul atunci când un contract de credit sau serviciile de creditare prin finanțare participativă pot da naștere unui anumit risc pentru consumator, având în vedere situația financiară a acestuia.

6. Statele membre se asigură că serviciile de consiliere pot fi furnizate numai de către creditori și, dacă este cazul, de către intermediari de credit și furnizori de servicii de creditare prin finanțare participativă.

Prin derogare de la primul paragraf, statele membre pot permite altor persoane decât cele menționate la primul paragraf să furnizeze servicii de consiliere în cazul în care este îndeplinită una dintre următoarele condiții:

(a) serviciile de consiliere sunt furnizate ocazional în cadrul unei activități profesionale care este reglementată prin acte cu putere de lege ori acte normative sau printr-un cod deontologic care nu exclude furnizarea serviciilor respective;

(b) serviciile de consiliere sunt furnizate în contextul administrării datoriilor existente de către practicienii în insolvență, iar activitatea de administrare este reglementată prin acte cu putere de lege ori acte normative;

(c) serviciile de consiliere sunt furnizate în contextul administrării datoriilor existente de către furnizorii publici sau voluntari de servicii de consiliere în materie de îndatorare care nu își desfășoară activitatea pe bază comercială;

(d) serviciile de consiliere sunt prestate de persoane autorizate și supravegheate de autoritățile competente.

Articolul 17

Interzicerea vânzărilor nesolicitate de credite

Statele membre interzic orice vânzare de credite către consumatori care are loc fără o cerere prealabilă din partea acestora și fără acordul lor explicit.

CAPITOLUL IV

EVALUAREA BONITĂȚII ȘI ACCESUL LA BAZE DE DATE

Articolul 18

Obligația de a evalua bonitatea consumatorului

1. Statele membre impun creditorului sau, dacă este cazul, furnizorului de servicii de creditare prin finanțare participativă obligația de a efectua o evaluare amănunțită a bonității consumatorului înainte de încheierea contractului de credit sau a contractului pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă. Această evaluare se efectuează în interesul consumatorului, pentru a preveni practicile iresponsabile de acordare de credite și supraîndatorarea și ține seama în mod corespunzător de factorii relevanți pentru verificarea probabilității îndeplinirii de către consumator a obligațiilor care îi revin în temeiul contractului de credit sau al contractului pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă.

2. Evaluarea bonității se efectuează pe baza unor informații relevante și exacte referitoare la venitul și cheltuielile consumatorului și pe baza altor criterii financiare și economice care sunt necesare și proporționale, cum ar fi dovezile veniturilor sau ale altor surse de rambursare, informații privind activele și pasivele financiare sau informații privind alte angajamente financiare. Informațiile se obțin din surse interne sau externe relevante, inclusiv de la consumator și, dacă este necesar, pe baza consultării unei baze de date menționate la articolul 19.

   Informațiile obținute în conformitate cu prezentul alineat se verifică în mod corespunzător, dacă este necesar, prin trimiteri la documente care pot fi verificate independent.

3. Statele membre impun creditorului sau, dacă este cazul, furnizorului de servicii de creditare prin finanțare participativă obligația de a institui proceduri pentru evaluarea menționată la alineatul (1) și de a documenta și a menține procedurile respective.

   Statele membre impun, de asemenea, creditorului sau furnizorului de servicii de creditare prin finanțare participativă obligația de a documenta și de a păstra informațiile menționate la alineatul (2).

4. Statele membre se asigură că creditorul sau furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă pune creditul la dispoziția consumatorului numai în cazul în care rezultatul evaluării bonității este că obligațiile care decurg din contractul de credit sau din contractul pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă vor fi probabil îndeplinite în modul prevăzut în respectivul contract.

Fără a aduce atingere primelor paragrafe, în cazul în care rezultatul evaluării bonității indică faptul că este puțin probabil ca obligațiile care decurg din contractul de credit sau din contractul pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă să fie îndeplinite în modul prevăzut în contractul respectiv, creditorul sau furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă poate, în mod excepțional, să pună creditul la dispoziția consumatorului în circumstanțe specifice și bine justificate.

5. Statele membre se asigură că, în cazul în care un creditor sau un furnizor de servicii de creditare prin finanțare participativă încheie un contract de credit sau un contract pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă cu un consumator, creditorul sau furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă nu anulează sau modifică ulterior contractul de credit sau contractul pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă în detrimentul consumatorului pe motiv că evaluarea bonității a fost efectuată incorect. Prezentul alineat nu se aplică în cazul în care se demonstrează că informațiile furnizate de consumator creditorului sau furnizorului de servicii de creditare prin finanțare participativă în temeiul alineatului (2) au fost cu bună știință incomplete sau false.

6. Statele membre se asigură că, în cazul în care evaluarea bonității implică crearea de profiluri sau alte operațiuni de prelucrare automată a datelor, consumatorul are dreptul:

   (a) să solicite și să obțină o intervenție umană din partea creditorului sau a furnizorului de servicii de creditare prin finanțare participativă pentru a revizui decizia;

   (b) să solicite și să obțină din partea creditorului sau a furnizorului de servicii de creditare prin finanțare participativă o explicație clară cu privire la evaluarea bonității, inclusiv cu privire la logica și riscurile pe care le implică prelucrarea automată a datelor cu caracter personal, precum și cu privire la semnificația și efectele acesteia asupra deciziei în cauză;

   (c) să își exprime punctul de vedere și să conteste evaluarea bonității și decizia în cauză.

7. Statele membre se asigură că, atunci când cererea de credit este respinsă, creditorul sau furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă are obligația de a informa fără întârziere consumatorul în legătură cu respingerea cererii sale și, după caz, cu privire la faptul că evaluarea bonității s-a bazat pe prelucrarea automată a datelor.

8. Statele membre se asigură că, în cazul în care părțile convin să modifice valoarea totală a creditului după încheierea contractului de credit sau a contractului pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă, creditorul sau furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă are obligația de a reevalua bonitatea consumatorului pe baza unor informații actualizate înainte de a fi de acord cu creșterea semnificativă a valorii totale a creditului.

9. Statele membre a căror legislație prevede obligația evaluării bonității consumatorilor de către creditori sau de către furnizorii de servicii de creditare prin finanțare participativă, pe baza consultării bazei de date relevante, pot menține această obligație.

Articolul 19

1. **Baze de date** Fiecare stat membru asigură, în cazul creditului transfrontalier, accesul creditorilor și al furnizorilor de servicii de creditare prin finanțare participativă din alte state membre la bazele de date folosite în statul membru respectiv pentru evaluarea bonității consumatorilor. Condițiile de acces la aceste baze de date sunt nediscriminatorii.

2. Alineatul (1) se aplică atât bazelor de date publice, cât și celor private.

3. Bazele de date menționate la alineatul (1) conțin cel puțin informații privind restanțele de plată ale consumatorilor.

4. În cazul în care cererea de credit este respinsă în urma consultării unei baze de date menționate la alineatul (1), statele membre impun creditorului sau furnizorului de servicii de creditare prin finanțare participativă obligația de a informa imediat și gratuit consumatorul cu privire la rezultatul consultării respective și la baza de date consultată.

CAPITOLUL V

FORMA ȘI CONȚINUTUL CONTRACTELOR DE CREDIT

Articolul 20

Forma contractului de credit și a contractului pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă

1. Statele membre impun obligația redactării contractelor de credit sau a contractelor pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă pe suport de hârtie sau pe un alt suport durabil, precum și obligația ca toate părțile contractante să primească un exemplar al contractului de credit sau al contractului pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă.

2. Statele membre pot introduce sau menține reglementări naționale cu privire la valabilitatea încheierii de contracte de credit sau de contracte pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă care sunt conforme cu dreptul UE.

Articolul 21

Informații care trebuie incluse în contractul de credit sau în contractul pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă

1. Statele membre impun obligația ca, în contractul de credit sau în contractul pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă, să se specifice în mod clar și concis toate elementele următoare:

   (a) tipul de credit;

   (b) identitățile, adresele geografice, numerele de telefon și adresele de e-mail ale părților contractante, precum și, dacă este cazul, identitatea și adresa geografică ale intermediarului de credit și ale furnizorului de servicii de creditare prin finanțare participativă implicați;

   (c) valoarea totală a creditului și condițiile care reglementează tragerea creditului;

(d) durata contractului de credit sau a contractului pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă;

(e) în cazul unui credit acordat sub forma unei amânări a plății pentru anumite bunuri sau servicii și în cazul contractelor de credit legate, bunurile sau serviciile respective și echivalentul în numerar al prețului acestora;

(f) rata dobânzii aferente creditului sau toate ratele dobânzii aferente creditului în cazul în care se aplică rate diferite ale dobânzii aferente creditului în circumstanțe diferite, condițiile care guvernează aplicarea fiecărei rate a dobânzii aferente creditului și, dacă este cazul, orice indice sau rată de referință aplicabilă fiecărei rate inițiale a dobânzii aferente creditului, precum și perioadele, condițiile și procedurile aplicabile pentru modificarea fiecărei rate a dobânzii aferente creditului;

(g) dobânda anuală efectivă și valoarea totală plătibilă de către consumator, calculate la momentul încheierii contractului de credit sau a contractului pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă, precum și o indicație a tuturor ipotezelor utilizate în acest calcul;

(h) valoarea, numărul și frecvența plăților care urmează să fie efectuate de către consumator și, dacă este cazul, ordinea în care plățile vor fi alocate, pentru rambursare, diferitelor solduri restante fixate la rate diferite ale dobânzii aferente creditului;

(i) în cazul amortizării de capital a unui contract de credit sau a unui contract pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă pe durată determinată, dreptul consumatorului de a primi, la cerere și gratis, în orice moment pe toată durata contractului de credit sau a contractului pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă, un extras de cont sub forma unui tabel de amortizare;

(j) în cazul în care costurile și dobânzile trebuie suportate fără amortizarea capitalului, un extras care indică perioadele și condițiile aplicabile pentru plata dobânzii și a eventualelor costuri recurente și nerecurente asociate;

(k) unde este cazul, costurile de administrare a unuia sau mai multor conturi obligatorii care înregistrează atât operațiunile de plată, cât și tragerile din credit, costurile pentru utilizarea unui mijloc de plată atât pentru operațiuni de plată, cât și pentru trageri din credit, oricare alte costuri care decurg din contractul de credit sau din contractul pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă, precum și condițiile în care aceste costuri pot fi modificate;

(l) rata dobânzii în cazul întârzierii plăților, aplicabilă la data încheierii contractului de credit sau a contractului pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă și măsurile pentru ajustarea acesteia și, dacă este cazul, orice penalități datorate în caz de neplată;

(m) o avertizare privind consecințele neefectuării sau ale întârzierii plăților;

(n) dacă este cazul, o declarație potrivit căreia este necesară plata unor taxe notariale;

(o) dacă este cazul, garanțiile și asigurările necesare;

(p) existența sau inexistența unui drept de retragere, termenul în care acest drept poate fi exercitat și alte condiții pentru exercitarea acestuia, inclusiv informații privind obligația consumatorului, prevăzută la articolul 26 alineatul (3) litera (b), de a plăti capitalul tras și dobânda și cuantumul dobânzii plătibile pe zi;

(q) informații privind drepturile prevăzute la articolul 27, precum și condițiile pentru exercitarea acestor drepturi;

(r) dreptul de rambursare anticipată prevăzut la articolul 29, procedura de rambursare anticipată, precum și, dacă este cazul, informații privind dreptul creditorului la compensație și modul în care va fi determinată această compensație;

(s) procedura care trebuie urmată pentru exercitarea dreptului de a cere rezilierea contractului de credit sau a contractului pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă;

(t) posibilitatea consumatorului de a recurge la o procedură extrajudiciară de contestare și la o cale de atac și modalitățile de acces la acestea;

(u) dacă este cazul, alte condiții și clauze contractuale;

(v) dacă este cazul, denumirea și adresa autorității de supraveghere competente.

Informațiile menționate la primul paragraf trebuie să fie perfect lizibile și să fie adaptate pentru a ține seama de constrângerile de natură tehnică ale suportului pe care sunt afișate. Informațiile se afișează într-un mod corespunzător și adecvat pe diferitele canale.

2. În cazul în care se aplică alineatul (1) litera (i), creditorul și, dacă este cazul, furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă pun la dispoziția consumatorului, în mod gratuit și în orice moment pe întreaga durată a contractului de credit sau a contractului pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă, un extras de cont sub forma unui tabel de amortizare.

Tabelul de amortizare menționat la primul paragraf indică ratele scadente, precum și perioadele și condițiile aplicabile pentru plata acestor sume.

Tabelul de amortizare conține, de asemenea, o defalcare a fiecărei rambursări în care se indică amortizarea capitalului, dobânda calculată pe baza ratei dobânzii aferente creditului și, dacă este cazul, costurile suplimentare.

În cazul în care rata dobânzii nu este fixă sau costurile suplimentare pot fi modificate în baza contractului de credit sau al contractului pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă, tabelul de amortizare indică în mod clar și concis că datele pe care le conține vor rămâne valabile numai până la următoarea modificare a ratei dobânzii aferente creditului sau a costurilor suplimentare în conformitate cu contractul de credit sau cu contractul pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă.

3. În cazul unui contract de credit sau al unui contract pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă în care plățile efectuate de consumator nu duc la o amortizare corespunzătoare imediată a valorii totale a creditului, dar sunt utilizate pentru a constitui capital în timpul perioadelor și în condițiile stabilite în contractul de credit, în contractul pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă sau într-un contract accesoriu, în contractul de credit sau în contractul pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă se includ, pe

lângă informațiile menționate la alineatul (1), o declarație clară și concisă potrivit căreia astfel de contracte de credit sau contracte pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă nu prevăd o garanție de rambursare a valorii totale a creditului tras în baza contractului de credit sau a contractului pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă, cu excepția cazului în care se oferă în mod expres o astfel de garanție.

CAPITOLUL VI

MODIFICĂRI ALE CONTRACTULUI DE CREDIT ȘI ALE RATEI DOBÂNZII AFERENTE CREDITULUI

Articolul 22

Informații privind modificarea contractului de credit sau a contractului pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă

Fără a aduce atingere altor obligații prevăzute în prezenta directivă, statele membre se asigură că, înainte de a modifica clauzele și condițiile contractului de credit sau ale contractului pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă, creditorul sau furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă comunică următoarele informații consumatorului:

(a) o descriere clară a modificărilor propuse și, după caz, a necesității consimțământului consumatorului sau a modificărilor introduse prin lege;

(b) calendarul de punere în aplicare a modificărilor respective;

(c) mijloacele de care dispune consumatorul pentru a depune o plângere cu privire la aceste modificări;

(d) intervalul de timp în care poate fi depusă o astfel de plângere;

(e) numele și adresa autorității competente la care se poate depune plângerea respectivă.

Articolul 23

Modificări ale ratei dobânzii aferente creditului

1. Statele membre impun creditorului sau furnizorului de servicii de creditare prin finanțare participativă obligația de a-l informa pe consumator, pe suport de hârtie sau pe alt suport durabil, în legătură cu orice modificare a ratei dobânzii aferente creditului înainte ca modificarea respectivă să intre în vigoare.

   Informațiile prevăzute la primul paragraf includ cuantumul plăților de efectuat după intrarea în vigoare a noii rate a dobânzii aferente creditului și, în cazul în care numărul sau frecvența plăților se modifică, informații în legătură cu acestea.

2. Prin derogare de la alineatul (1), informațiile menționate la alineatul respectiv pot fi furnizate periodic consumatorului în cazul în care sunt îndeplinite toate condițiile următoare:

   (a) părțile au convenit asupra unor astfel de informații periodice în contractul de credit sau în contractul pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă;

(b) modificarea ratei dobânzii aferente creditului este cauzată de o modificare a ratei de referință;

(c) noua rată de referință este pusă la dispoziția publicului prin mijloace adecvate;

(d) informațiile privind noua rată de referință sunt disponibile, de asemenea, la sediul creditorului sau al furnizorului de servicii de creditare prin finanțare participativă.

CAPITOLUL VII

FACILITĂȚI DE TIP „DESCOPERIT DE CONT” ȘI DEPĂȘIREA LIMITEI DE CREDIT

Articolul 24

Facilități de tip „descoperit de cont”

1. În cazul în care un credit a fost acordat sub forma unei facilități de tip „descoperit de cont”, statele membre impun creditorului obligația de a=l informa cu regularitate pe consumator, pe toată durata contractului de credit, prin intermediul unor extrase de cont, pe suport de hârtie sau pe un alt suport durabil, care să conțină următoarele elemente:

   (a) perioada exactă la care se referă extrasul de cont;

   (b) cuantumurile și datele tragerilor;

   (c) soldul din extrasul anterior și data acestuia;

   (d) noul sold;

   (e) datele și cuantumurile plăților efectuate de consumator;

   (f) rata dobânzii aferente creditului aplicată;

   (g) eventualele costuri care au fost aplicate;

   (h) dacă este cazul, suma minimă care trebuie plătită de consumator.

2. În cazul în care un credit a fost acordat sub forma unei facilități de tip „descoperit de cont”, statele membre impun creditorului obligația de a-l informa pe consumator, pe suport de hârtie sau pe un alt suport durabil, cu privire la modificările ratei dobânzii aferente creditului sau ale oricăror costuri datorate înainte ca modificările respective să intre în vigoare.

   Prin derogare de la primul paragraf, informațiile menționate la paragraful respectiv pot fi furnizate periodic, în modul prevăzut la alineatul (1), în cazul în care sunt îndeplinite următoarele condiții:

   (a) părțile au convenit în contractul de credit asupra transmiterii periodice a unor astfel de informații;

   (b) modificarea ratei dobânzii aferente creditului este cauzată de o modificare a ratei de referință;

   (c) noua rată de referință este pusă la dispoziția publicului prin mijloace adecvate;

   (d) informațiile privind noua rată de referință sunt disponibile, de asemenea, la sediul creditorului.

Articolul 25

Facilitatea de tip „descoperit de cont” cu aprobare tacită

1. În cazul existenței unui contract privind deschiderea unui cont curent, atunci când există posibilitatea să i se ofere consumatorului o facilitate de tip „descoperit de cont” cu aprobare tacită, statele membre impun creditorului obligația să includă astfel de informații în contractul respectiv, în plus față de informațiile menționate la articolul 11 alineatul (2) litera (e). În orice caz, creditorul furnizează consumatorului aceste informații cu regularitate, pe suport de hârtie sau pe un alt suport durabil.

2. În cazul unei depășiri semnificative a limitei de credit pentru o perioadă mai mare de o lună, statele membre impun creditorului obligația de a-l informa fără întârziere pe consumator, pe suport de hârtie sau pe un alt suport durabil, cu privire la:

   (a) depășirea limitei de credit;

   (b) cuantumul implicat;

   (c) rata dobânzii aferente creditului;

   (d) eventualele penalități, costuri sau dobânzi de întârziere aplicabile.

   În cazul depășirii regulate a limitei de credit, creditorul oferă consumatorilor servicii de consiliere, atunci când acestea sunt disponibile, ori îi redirecționează către servicii de consiliere în materie de îndatorare.

3. Prezentul articol nu aduce atingere niciunei norme din legislația națională care impune creditorului să ofere alt tip de produs de credit atunci când limita de credit a fost depășită o perioadă semnificativă de timp.

CAPITOLUL VIII

RETRAGERE, REZILIERE ȘI RAMBURSARE ANTICIPATĂ

Articolul 26

Dreptul de retragere

1. Statele membre se asigură că, în termen de 14 zile calendaristice, consumatorul se poate retrage din contractul de credit sau din contractul pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă fără a prezenta niciun motiv.

   Termenul de retragere menționat la primul paragraf începe să curgă fie:

   (a) din ziua încheierii contractului de credit sau a contractului pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă sau

   (b) din ziua în care consumatorului îi sunt aduse la cunoștință clauzele și condițiile contractuale și informațiile prevăzute la articolele 20 și 21, în cazul în care ziua respectivă este ulterioară celei la care se face referire la litera (a) de la prezentul paragraf.

   Termenul menționat la primul paragraf se consideră respectat dacă notificarea menționată la alineatul (3) litera (a) este trimisă de consumator creditorului sau furnizorului de servicii de creditare prin finanțare participativă înainte de expirarea termenului respectiv.

2. Dacă, în cazul unui contract de credit legat, legislația națională în vigoare la [*data intrării în vigoare a prezentei directive*] prevede deja că fondurile nu pot fi puse la dispoziția consumatorului înainte de expirarea unui anumit termen, statele membre pot, prin derogare de la alineatul (1), să prevadă ca termenul menționat la alineatul respectiv să poată fi redus pentru a corespunde acestui termen specific, la cererea expresă a consumatorului.

3. În cazul în care consumatorul își exercită dreptul de retragere, acesta ia următoarele măsuri:

   (a) notifică acest lucru creditorului sau furnizorului de servicii de creditare prin finanțare participativă, în conformitate cu informațiile furnizate de creditor sau de furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă în temeiul articolului 21 alineatul (1) litera (p), pe suport de hârtie sau pe un alt suport durabil, în termenul prevăzut la alineatul (1);

   (b) plătește creditorului sau furnizorului de servicii de creditare prin finanțare participativă capitalul și dobânda aferentă acestuia de la data la care creditul a fost tras până la data la care capitalul a fost rambursat, fără nicio întârziere nejustificată și nu mai târziu de 30 de zile calendaristice de la trimiterea notificării menționate la litera (a).

   Dobânda menționată la primul paragraf litera (b) se calculează pe baza ratei convenite a dobânzii aferente creditului. Creditorul sau furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă nu este îndreptățit la nicio altă compensație din partea consumatorului în cazul retragerii, cu excepția compensației pentru orice taxă nerambursabilă plătită de către creditor sau de către furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă oricărei administrații publice.

4. În cazul prestării unui serviciu accesoriu aferent contractului de credit sau serviciilor de creditare prin finanțare participativă de către creditor, de către furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă sau de către un terț pe baza unui contract încheiat între respectivul terț și creditor sau furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă, consumatorului nu îi mai revin obligații care decurg din contractul pentru prestarea serviciului accesoriu în cazul în care consumatorul își exercită dreptul de retragere din contractul de credit sau din contractul pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă în conformitate cu prezentul articol.

5. În cazul în care consumatorul dispune de un drept de retragere în temeiul alineatelor (1), (3) și (4) ale prezentului articol, nu se aplică articolele 6 și 7 din Directiva 2002/65/CE.

6. Statele membre pot prevedea ca alineatele (1)-(4) ale prezentului articol să nu se aplice contractelor de credit sau serviciilor de creditare prin finanțare participativă care, conform legislației naționale, trebuie încheiate în fața unui notar, cu condiția ca notarul să confirme că drepturile consumatorului prevăzute la articolele 10, 11, 20 și 21 sunt garantate.

7. Prezentul articol nu aduce atingere niciunei norme din legislația națională care stabilește o perioadă de timp în cursul căreia nu poate începe executarea contractului.

Articolul 27

Contracte de credit legate

1. Statele membre se asigură că un consumator care și-a exercitat, în temeiul dreptului Uniunii, dreptul de retragere dintr-un contract de furnizare de bunuri sau de servicii, nu mai are obligații în temeiul unui contract de credit legat.

2. În cazul în care bunurile sau serviciile care fac obiectul unui contract de credit legat nu sunt furnizate sau sunt furnizate numai în parte ori nu sunt conforme cu contractul de furnizare, consumatorul are dreptul de a cere reparații din partea creditorului sau a furnizorului de servicii de creditare prin finanțare participativă în cazul în care consumatorul a introdus o cale de atac împotriva furnizorului, dar nu a reușit să obțină satisfacerea pretențiilor la care are dreptul conform legii sau conform contractului de furnizare a bunurilor sau a serviciilor. Statele membre stabilesc măsura și condițiile în care se poate exercita dreptul la reparații.

3. Prezentul articol nu aduce atingere normelor naționale conform cărora creditorul sau furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă răspunde solidar pentru eventuale pretenții pe care consumatorul le poate avea împotriva furnizorului, în cazul în care achiziția de bunuri sau servicii de la furnizor a fost finanțată printr-un contract de credit sau prin servicii de creditare prin finanțare participativă.

Articolul 28

Contracte de credit pe durată nedeterminată sau contracte pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă

1. Statele membre se asigură că, în orice moment, consumatorul poate decide rezilierea standard a unui contract de credit sau a unui contract pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă pe durată nedeterminată, în orice moment și în mod gratuit, cu excepția cazurilor în care părțile au convenit o perioadă de preaviz. Această perioadă nu depășește o lună.

   Statele membre se asigură că, în cazul în care s-a convenit astfel în contractul de credit sau în contractul pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă, creditorul sau furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă poate decide rezilierea standard a unui contract de credit sau a unui contract pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă pe durată nedeterminată prin notificarea consumatorului, pe suport de hârtie sau pe un alt suport durabil, cu cel puțin două luni în prealabil.

2. Statele membre se asigură că, în cazul în care s-a convenit astfel în contractul de credit sau în contractul pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă, creditorul sau furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă poate retrage din motive justificate obiectiv dreptul consumatorului de a efectua trageri pe baza unui contract de credit pe durată nedeterminată. Creditorul sau furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă îl informează pe consumator în legătură cu retragerea drepturilor și cu motivele acesteia, pe suport de hârtie sau pe un alt suport durabil, dacă este posibil înainte de retragere și cel mai târziu imediat ulterior acesteia, cu excepția cazului în care furnizarea acestor informații este interzisă de dreptul Uniunii sau de legislația națională sau este contrară obiectivelor de ordine publică sau de siguranță publică.

Articolul 29

Rambursarea anticipată

1. Statele membre se asigură că, în orice moment, consumatorul are dreptul la rambursarea anticipată. În aceste cazuri, consumatorul are dreptul la o reducere a costului total al creditului, care constă în dobânda și în costurile aferente duratei restante a contractului. La calcularea reducerii, se iau în considerare toate costurile impuse consumatorului de către creditor.

2. Statele membre se asigură că, în cazul rambursării anticipate, creditorul are dreptul la o compensație echitabilă și justificată în mod obiectiv pentru eventualele costuri legate direct de rambursarea anticipată, cu condiția ca rambursarea anticipată să intervină într-o perioadă în care rata dobânzii aferente creditului este fixă.

   Compensația menționată la primul paragraf nu poate depăși 1 % din valoarea creditului care face obiectul rambursării anticipate în cazul în care perioada dintre rambursarea anticipată și data convenită pentru încheierea contractului de credit este mai mare de un an. În cazul în care perioada respectivă nu este mai mare de un an, compensația nu depășește 0,5 % din valoarea creditului care face obiectul rambursării anticipate.

3. Statele membre se asigură că, în cazul în care este îndeplinită una dintre condițiile enumerate în continuare, creditorul nu are dreptul la compensația menționată la alineatul (2):

   (a) rambursarea a fost realizată ca urmare a executării unui contract de asigurare care are drept scop asigurarea riscului de neplată;

   (b) creditul este acordat sub forma unei facilități de tip „descoperit de cont”;

   (c) rambursarea anticipată intervine într-o perioadă în care rata dobânzii aferente creditului nu este fixă.

4. Prin derogare de la alineatul (2), statele membre pot prevedea următoarele:

   (a) creditorul are dreptul la compensația menționată la alineatul (2) numai cu condiția ca valoarea rambursării anticipate să depășească pragul prevăzut în legislația națională, care nu poate depăși 10 000 EUR pe parcursul niciunei perioade de 12 luni;

   (b) creditorul poate pretinde în mod excepțional o compensație mai mare dacă poate dovedi că prejudiciul suferit ca urmare a rambursării anticipate depășește suma stabilită în conformitate cu alineatul (2).

5. În cazul în care compensația solicitată de creditor depășește prejudiciul suferit efectiv ca urmare a rambursării anticipate, consumatorul are dreptul la o reducere corespunzătoare.

   În sensul primului paragraf, prejudiciul constă în diferența dintre rata dobânzii convenită inițial și rata dobânzii la care creditorul poate da cu împrumut pe piață suma care face obiectul rambursării anticipate la momentul rambursării respective și ia în considerare efectul rambursării anticipate asupra costurilor administrative.

6. Orice compensație menționată la alineatul (2) nu depășește în niciun caz cuantumul dobânzii pe care consumatorul ar fi plătit-o în perioada dintre rambursarea anticipată și data convenită pentru încetarea contractului de credit.

CAPITOLUL IX

DOBÂNDA ANUALĂ EFECTIVĂ ȘI PLAFOANELE RATELOR ȘI COSTURILOR

Articolul 30

Calcularea dobânzii anuale efective

1. Dobânda anuală efectivă se calculează în conformitate cu formula matematică prevăzută în partea I din anexa IV. Aceasta este egală, pe o perioadă de un an, cu valoarea actualizată a tuturor angajamentelor (trageri, rambursări și costuri), viitoare sau prezente, convenite de creditor sau de furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă și de consumator.

2. În scopul calculării dobânzii anuale efective, se determină costul total al creditului pentru consumator, cu excepția costurilor suportate de către consumator pentru nerespectarea oricăruia dintre angajamentele stabilite prin contractul de credit sau contractul pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă și a altor costuri în afara prețului de achiziție, pe care, pentru achiziții de bunuri și servicii, este obligat să îl plătească, indiferent dacă tranzacția este efectuată în numerar sau pe credit.

   Costurile administrării unui cont care înregistrează atât operațiunile de plată, cât și tragerile, costurile de utilizare a unui mijloc de plată atât pentru operațiunile de plată, cât și pentru trageri, precum și alte costuri privind operațiunile de plată sunt incluse în costul total al creditului pentru consumator, cu excepția cazului în care deschiderea contului este opțională, iar costurile contului au fost indicate în mod clar și separat în contractul de credit, în contractul pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă sau în orice alt contract încheiat cu consumatorul.

3. Calculul dobânzii anuale efective se bazează pe ipoteza conform căreia contractul de credit sau contractul pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă urmează să rămână valabil pe perioada convenită, iar creditorul sau furnizorul de servicii de creditare prin finanțare participativă și consumatorul își vor îndeplini obligațiile în condițiile și cu respectarea termenelor convenite în contractul de credit sau în contractul pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă.

4. În cazul contractelor de credit sau al contractelor pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă care cuprind clauze ce permit variații ale ratei dobânzii aferente creditului sau variații ale anumitor cheltuieli incluse în dobânda anuală efectivă care le fac necuantificabile la momentul calculării, dobânda anuală efectivă se calculează pe baza ipotezei conform căreia rata dobânzii aferente creditului și celelalte costuri vor rămâne fixe în raport cu nivelul inițial și se vor aplica până la încetarea contractului de credit sau a contractului pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă.

5. Atunci când este necesar, ipotezele suplimentare prevăzute în partea II din anexa IV pot fi utilizate la calcularea dobânzii anuale efective.

   În cazul în care ipotezele prevăzute la prezentul articol și în partea II din anexa IV nu sunt suficiente pentru a calcula în mod uniform dobânda anuală efectivă sau nu mai sunt adaptate situațiilor comerciale de pe piață, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 45 pentru a modifica prezentul articol și

partea II din anexa IV cu scopul de a adăuga ipotezele suplimentare necesare pentru calcularea dobânzii anuale efective sau de a modifica ipotezele existente.

Articolul 31

Plafoane ale ratelor dobânzii, ale dobânzii anuale efective și ale costului total al creditului pentru consumator

1. Statele membre introduc plafoane pentru unul sau mai multe dintre următoarele elemente:

   (a) ratele dobânzii aplicabile contractelor de credit sau serviciilor de creditare prin finanțare participativă;

   (b) dobânda anuală efectivă;

   (c) costul total al creditului pentru consumator.

2. Statele membre pot introduce plafoane suplimentare pentru facilitățile de credit reînnoibile.

CAPITOLUL X

NORME DE CONDUITĂ PROFESIONALĂ ȘI CERINȚE PENTRU MEMBRII PERSONALULUI

Articolul 32

Norme de conduită profesională pentru acordarea de credite consumatorilor

1. Statele membre impun creditorului, intermediarului de credit și furnizorului de servicii de creditare prin finanțare participativă obligația să acționeze cu onestitate, corectitudine, transparență și profesionalism și să țină seama de drepturile și interesele consumatorilor atunci când desfășoară oricare dintre următoarele activități:

   (a) elaborarea produselor de credit;

   (b) acordarea, intermedierea sau facilitarea acordării de credite;

   (c) furnizarea de servicii de consiliere în materie de credite;

   (d) prestarea de servicii accesorii pentru consumatori;

   (e) executarea unui contract de credit sau furnizarea de servicii de creditare prin finanțare participativă.

   Activitățile menționate la primul paragraf literele (a), (b) și (c) se bazează pe informații referitoare la situația specifică a consumatorului și la orice cerință specifică comunicată de către acesta, precum și pe ipoteze rezonabile cu privire la riscurile aferente situației consumatorului pe parcursul întregii durate a contractului de credit sau a contractului pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă.

   Activitățile menționate la primul paragraf litera (c) se bazează, de asemenea, pe informațiile solicitate în temeiul articolului 16 alineatul (3) litera (a).

2. Statele membre se asigură că modul în care creditorii își remunerează personalul și intermediarii de credit și modul în care intermediarii de credit și furnizorul de servicii

de creditare prin finanțare participativă își remunerează propriul personal nu afectează respectarea obligației prevăzute la alineatul (1).

3. Statele membre se asigură că, la stabilirea și aplicarea politicilor de remunerare pentru personalul responsabil cu evaluarea bonității, creditorii respectă principiile enumerate în continuare într-un mod și într-o măsură adecvate în raport cu dimensiunea lor, cu organizarea lor internă, precum și cu natura, domeniul de aplicare și complexitatea activităților lor:

   (a) politica de remunerare promovează și este compatibilă cu o administrare solidă și eficientă a riscurilor și nu încurajează asumarea unor riscuri care depășesc nivelul de risc tolerat de creditor;

   (b) politica de remunerare este conformă cu strategia de afaceri, obiectivele, valorile și interesele pe termen lung ale creditorului și cuprinde măsuri pentru evitarea conflictelor de interese, prevăzând în special ca remunerația să nu depindă de numărul sau proporția cererilor de credit acceptate.

4. Statele membre se asigură că atunci când creditorii, intermediarii de credit sau furnizorii de servicii de creditare prin finanțare participativă oferă servicii de consiliere, sistemul de remunerare a personalului implicat nu aduce atingere capacității acestora de a acționa în interesul consumatorului și, în special, nu depinde de realizarea unor obiective de vânzări. Pentru a atinge acest obiectiv, statele membre pot, de asemenea, să interzică comisioanele plătite de către creditor intermediarului de credit.

5. Statele membre pot interzice sau pot impune restricții asupra plăților efectuate de un consumator către un creditor, un intermediar de credit sau furnizori de servicii de creditare prin finanțare participativă înainte de încheierea unui contract de credit sau a unui contract pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă.

Articolul 33

Cerințe în materie de cunoștințe și competență ale personalului

1. Statele membre se asigură că creditorii, intermediarii de credit și furnizorii de servicii de creditare prin finanțare participativă impun personalului lor obligația să dețină și să își actualizeze constant un nivel adecvat de cunoștințe și competență în raport cu elaborarea, oferirea și acordarea contractelor de credit sau a serviciilor de creditare prin finanțare participativă, cu desfășurarea activităților de intermediere de credit, cu furnizarea de servicii de consiliere sau de servicii de creditare prin finanțare participativă. Atunci când încheierea unui contract de credit sau a unui contract pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă include un serviciu accesoriu, se impun cerințe în materie de cunoștințe și competență referitoare la respectivul serviciu accesoriu.

2. Statele membre stabilesc cerințe minime în materie de cunoștințe și competență pentru personalul creditorilor, al intermediarilor de credit și al furnizorilor de servicii de creditare prin finanțare participativă.

3. Statele membre se asigură că autoritățile competente supraveghează respectarea cerințelor prevăzute la alineatul (1) și că au competența de a impune creditorilor, intermediarilor de credit și furnizorilor de servicii de creditare prin finanțare participativă să furnizeze dovezile pe care autoritatea competentă le consideră necesare pentru a face posibilă respectiva supraveghere.

CAPITOLUL XI

EDUCAȚIE FINANCIARĂ ȘI SPRIJIN PENTRU CONSUMATORII CARE SE CONFRUNTĂ CU DIFICULTĂȚI FINANCIARE

Articolul 34

Educația financiară

1. Statele membre promovează măsuri care sprijină educația consumatorilor cu privire la practicile responsabile de împrumut și de administrare a datoriilor, îndeosebi cu privire la contractele de credit de consum. Sunt furnizate consumatorilor informații clare și generale cu privire la procesul de acordare a creditelor pentru a îi ghida pe consumatori, mai ales pe cei care contractează un credit de consum pentru prima oară, și în special cu privire la instrumentele digitale.

   De asemenea, este necesar ca statele membre să comunice și informații cu privire la orientările pe care organizațiile de consumatori și autoritățile naționale le pot oferi consumatorilor.

   Prezentul alineat nu împiedică statele membre să prevadă măsuri suplimentare de educație financiară.

2. Comisia evaluează și publică un raport privind măsurile de educație financiară care sunt disponibile pentru consumatori în statele membre și identifică exemple de bune practici care ar putea fi dezvoltate în continuare pentru a spori nivelul de cunoștințe în domeniul financiar al consumatorilor.

Articolul 35

Dobânzi aplicabile restanțelor și măsuri de restructurare datorate dificultăților financiare

1. Statele membre impun creditorilor să dispună de politici și proceduri adecvate, astfel încât aceștia să depună eforturi pentru a lua, după caz, măsuri rezonabile de restructurare înainte de inițierea procedurii de executare silită. Astfel de măsuri de restructurare datorată dificultăților financiare țin seama, printre alte elemente, de situația consumatorului și pot consta, printre alte posibilități, în:

   (a) refinanțarea totală sau parțială a unui contract de credit;

   (b) modificarea clauzelor și condițiilor existente ale unui contract de credit, printre care:

      (i) prelungirea duratei contractului de credit;

      (ii) modificarea tipului de contract de credit;

      (iii) amânarea plății integrale sau parțiale a ratei pentru o anumită perioadă;

      (iv) modificarea ratei dobânzii;

      (v) oferirea unei perioade fără plăți;

      (vi) rambursări parțiale;

      (vii) conversia valutară;

      (viii) iertarea parțială de plată și consolidarea datoriei.

2. Lista măsurilor potențiale de la alineatul (1) litera (b) nu aduce atingere normelor prevăzute în legislația națională și nu impune statelor membre să prevadă toate măsurile respective în legislația națională.

3. Statele membre pot impune ca, în cazurile în care se permite creditorului să stabilească și să impună costuri asupra consumatorului pentru nerespectarea obligației de plată, costurile respective să nu depășească cuantumul necesar pentru a compensa creditorul pentru costurile suportate în urma nerambursării.

4. Statele membre pot permite creditorilor să impună costuri suplimentare asupra consumatorului în caz de nerespectare a obligației de plată. În acest caz, statele membre introduc un plafon pentru costurile respective.

5. Statele membre nu împiedică părțile la un contract de credit să convină în mod explicit că returnarea sau transferul către creditor al bunurilor care fac obiectul unui contract de credit legat sau al veniturilor obținute din vânzarea unor astfel de bunuri este suficient pentru a rambursa creditul.

Articolul 36

Servicii de consiliere în materie de îndatorare

Statele membre se asigură că se pun la dispoziția consumatorilor servicii de consiliere în materie de îndatorare.

CAPITOLUL XII

CREDITORII ȘI INTERMEDIARII DE CREDIT

Articolul 37

Admiterea, înregistrarea și supravegherea instituțiilor care nu sunt de credit

Statele membre se asigură că creditorii, intermediarii de credit și furnizorii de servicii de creditare prin finanțare participativă care nu sunt instituții de credit, astfel cum sunt definite la articolul 4 alineatul (1) punctul (1) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, fac obiectul unui proces adecvat de admitere și al unor mecanisme de înregistrare și de supraveghere instituite de o autoritate competentă independentă.

Articolul 38

Obligații specifice pentru intermediarii de credit

Statele membre impun intermediarilor de credit:

(a) să indice, în materialele publicitare și documentele destinate consumatorilor, sfera competențelor lor și dacă lucrează exclusiv cu unul sau mai mulți creditori sau ca intermediari independenți;

(b) să informeze consumatorul cu privire la orice comision pe care consumatorul trebuie să îl plătească intermediarului de credit pentru serviciile care urmează să fie prestate;

(c) să ajungă la un acord cu consumatorul cu privire la orice comision menționat la litera (b) pe suport de hârtie sau pe un alt suport durabil înainte de încheierea contractului de credit;

(d) să comunice creditorului toate taxele menționate la litera (b), în scopul calculării dobânzii anuale efective.

CAPITOLUL XIII

CESIUNEA DREPTURILOR ȘI SOLUȚIONAREA LITIGIILOR

Articolul 39

Cesiunea de drepturi

1. Statele membre se asigură că, în cazurile în care drepturile creditorului în temeiul unui contract de credit sau al unui contract pentru prestarea de servicii de creditare prin finanțare participativă sau contractul însuși se cesionează unui terț, consumatorul are dreptul să invoce împotriva cesionarului orice mijloc de apărare la care putea recurge împotriva creditorului inițial, inclusiv dreptul la compensare, în cazul în care un astfel de mijloc de apărare este permis în statul membru în cauză.

2. Statele membre impun creditorului inițial sau furnizorului de servicii de creditare prin finanțare participativă obligația de a informa consumatorul cu privire la cesiunea menționată la alineatul (1), cu excepția cazului în care creditorul inițial, prin acord cu cesionarul, administrează în continuare creditul către consumator.

Articolul 40

Soluționarea extrajudiciară a litigiilor

1. Statele membre se asigură că consumatorii au acces la proceduri adecvate și eficace de soluționare extrajudiciară a litigiilor pentru soluționarea litigiilor dintre consumatori și creditori, intermediarii de credit sau furnizorii de servicii de creditare prin finanțare participativă cu privire la drepturile și obligațiile stabilite în temeiul prezentei directive, recurgând, după caz, la entități existente. Astfel de proceduri extrajudiciare de soluționare a litigiilor și entitățile care le oferă respectă cerințele de calitate prevăzute în Directiva 2013/11/UE.

2. Statele membre încurajează entitățile implicate în soluționarea litigiilor menționate la alineatul (1) să coopereze în vederea soluționării litigiilor transfrontaliere cu privire la contractele de credit sau la serviciile de creditare prin finanțare participativă.

CAPITOLUL XIV

AUTORITĂȚILE COMPETENTE

Articolul 41

Autoritățile competente

1. Statele membre desemnează autoritățile naționale competente abilitate să asigure aplicarea și respectarea prezentei directive (denumite în continuare „autoritățile competente”) și se asigură ca acestora să le fie acordate competențe de anchetă și de asigurare a respectării legislației și resursele adecvate necesare pentru a-și îndeplini atribuțiile în mod eficient și eficace.

Autoritățile competente sunt autorități sau organisme publice recunoscute în legislația națională sau de către autorități publice abilitate în mod expres în acest sens prin legislația națională. Acestea nu sunt creditori, intermediari de credit sau furnizori de servicii de creditare prin finanțare participativă.

2. Statele membre se asigură că autoritățile competente, toate persoanele care exercită sau au exercitat activități pentru autoritățile competente, precum și auditorii și experții instruiți de autoritățile competente se supun obligației de a păstra secretul profesional. Nicio informație confidențială care ar putea fi primită pe parcursul desfășurării activității lor nu poate fi divulgată niciunei persoane sau autorități, decât într-o formă rezumată sau agregată, cu excepția cazului în care dreptul Uniunii sau legislația națională impune în mod expres schimbul sau transmiterea unor astfel de informații.

3. Statele membre se asigură că autoritățile competente sunt, fie alternativ, fie ambele:

   (a) autoritățile competente, astfel cum sunt definite la articolul 4 punctul 2 din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010 al Parlamentului European și al Consiliului[44];

   (a) autorități, altele decât autoritățile competente menționate la litera (a), cu condiția ca actele cu putere de lege sau actele administrative naționale să impună respectivelor autorități să coopereze cu autoritățile competente menționate la litera (a) oricând acest lucru este necesar pentru a-și îndeplini atribuțiile în temeiul prezentei directive.

4. Statele membre se asigură că autoritățile desemnate drept competente pentru asigurarea aplicării și respectării prezentei directive îndeplinesc criteriile prevăzute la articolul 5 din Regulamentul (UE) 2017/2394.

5. Statele membre informează Comisia în legătură cu desemnarea autorităților competente și cu eventualele modificări aduse acestei desemnări, și, în cazul în pe teritoriul lor există mai multe autorități competente, indică eventualele repartizări ale atribuțiilor între respectivele autorități competente. Prima asemenea notificare se face cât mai curând posibil și în termen de cel mult doi ani de la data intrării în vigoare a directivei.

6. Autoritățile competente își exercită competențele în conformitate cu legislația națională fie:

   (a) în mod direct, sub propria autoritate sau sub supravegherea autorităților judiciare; sau

   (b) solicitând instanțelor care au competența de a pronunța hotărârea necesară, inclusiv, după caz, prin formularea unei căi de atac, în cazul în care nu se dă curs cererii de pronunțare a hotărârii necesare.

7. Statele membre care au pe teritoriul lor mai multe autorități competente se asigură că atribuțiile care le revin acestora sunt clar definite și că autoritățile respective colaborează strâns astfel încât fiecare să își poată îndeplini în mod eficient atribuțiile care îi revin.

---

[44] Regulamentul (UE) nr. 1093/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010 de instituire a Autorității europene de supraveghere (Autoritatea bancară europeană), de modificare a Deciziei nr. 716/2009/CE și de abrogare a Deciziei 2009/78/CE a Comisiei (JO L 331, 15.12.2010, p. 12).

8. Comisia publică cel puțin o dată pe an în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* o listă cu autoritățile competente și o actualizează în mod continuu pe site-ul său internet.

CAPITOLUL XV

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 42

Nivelul de armonizare

1. În măsura în care prezenta directivă conține dispoziții armonizate, statele membre nu pot menține sau introduce în legislația națională dispoziții diferite față de cele stabilite în prezenta directivă, cu excepția cazului în care se prevede altfel în prezenta directivă.

2. Atunci când un stat membru recurge la opțiunile normative prevăzute la articolul 2 alineatele (5) și (6), la articolul 8 alineatul (1), la articolul 8 alineatul (2) litera (c), la articolul 20 alineatul (2), la articolul 26 alineatul (2) și la articolul 29 alineatul (4), acesta informează Comisia în această privință, precum și în privința oricăror modificări ulterioare. Statele membre iau, de asemenea, măsurile corespunzătoare pentru a disemina aceste informații în rândul creditorilor naționali, al intermediarilor de credit, al furnizorilor de servicii de creditare prin finanțare participativă și al consumatorilor.

Articolul 43

Caracterul imperativ al prezentei directive

1. Statele membre se asigură că consumatorii nu pot renunța la drepturile care le-au fost conferite prin măsurile naționale de transpunere a prezentei directive.

2. Statele membre se asigură că dispozițiile adoptate pentru transpunerea prezentei directive nu pot fi eludate ca urmare a modului în care sunt formulate contractele.

3. Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că consumatorii nu își pierd protecția acordată prin prezenta directivă ca urmare a alegerii legii unei țări terțe ca lege aplicabilă contractului de credit sau serviciilor de creditare prin finanțare participativă, în cazul în care contractul de credit sau serviciile de creditare prin finanțare participativă au o strânsă legătură cu teritoriul unuia sau al mai multor state membre.

Articolul 44

Sancțiuni

1. Statele membre stabilesc normele de sancționare aplicabile în cazul încălcării dispozițiilor de drept intern adoptate în temeiul prezentei directive și întreprind toate măsurile necesare pentru a asigura că acestea sunt aplicate. Aceste sancțiuni trebuie să fie eficiente, proporționale și cu efect de descurajare. Statele membre notifică aceste norme și măsuri Comisiei până la [*OP: a se introduce data: șase luni de la termenul de transpunere*] și o notifică fără întârziere cu privire la orice modificare ulterioară care le afectează.

2. Statele membre se asigură că, în cazul în care se impune aplicarea de sancțiuni în conformitate cu articolul 21 din Regulamentul (UE) 2017/2394, acestea includ posibilitatea aplicării de amenzi prin proceduri administrative sau posibilitatea inițierii unor proceduri judiciare pentru aplicarea de amenzi sau ambele, cuantumul maxim al unor astfel de amenzi fiind de cel puțin 4 % din cifra de afaceri anuală a creditorului, intermediarului de credit sau furnizorului de servicii de creditare prin finanțare participativă realizată în toate statele membre în cauză prin măsura coordonată de asigurare a respectării legislației.

3. Statele membre prevăd că autoritățile competente pot face publică orice sancțiune administrativă aplicată în caz de încălcare a actelor adoptate în conformitate cu prezenta directivă, cu excepția cazului în care această publicare riscă să perturbe în mod grav piețele financiare sau să aducă un prejudiciu disproporționat părților implicate.

Articolul 45

Exercitarea delegării de competențe

1. Competența de a adopta acte delegate se conferă Comisiei în condițiile prevăzute la prezentul articol.

2. Competența de a adopta acte delegate menționată la articolul 30 alineatul (5) se conferă Comisiei pentru o perioadă de cinci ani de la xx xx xxxx. Comisia elaborează un raport privind delegarea de competențe cu cel puțin nouă luni înainte de încheierea perioadei de cinci ani. Delegarea de competențe se prelungește tacit cu perioade identice, cu excepția cazului în care Parlamentul European sau Consiliul se opune prelungirii respective cu cel puțin trei luni înainte de încheierea fiecărei perioade.

3. Delegarea de competențe menționată la articolul 30 alineatul (5) poate fi revocată oricând de Parlamentul European sau de Consiliu. O decizie de revocare pune capăt delegării de competențe specificate în decizia respectivă. Decizia produce efecte din ziua care urmează datei publicării acesteia în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* sau de la o dată ulterioară menționată în decizie. Decizia nu aduce atingere actelor delegate care sunt deja în vigoare.

4. Înainte de adoptarea unui act delegat, Comisia consultă experții desemnați de fiecare stat membru în conformitate cu principiile prevăzute în Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legiferare.

5. De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.

6. Un act delegat adoptat în temeiul articolului 30 alineatul (5) intră în vigoare numai în cazul în care nici Parlamentul European și nici Consiliul nu au formulat obiecții în termen de trei luni de la notificarea acestuia către Parlamentul European și Consiliu sau în cazul în care, înaintea expirării termenului respectiv, Parlamentul European și Consiliul au informat Comisia că nu vor formula obiecții. Respectivul termen se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.

Articolul 46

Revizuire și monitorizare

1. Comisia efectuează, o dată la cinci ani și pentru prima oară la cinci ani de la data aplicării, o evaluare a prezentei directive. Evaluarea include o analiză a pragurilor prevăzute la articolul 2 alineatul (2) litera (c) și în partea II din anexa IV, precum și procentajele folosite pentru calculul compensației plătibile în caz de rambursare anticipată, astfel cum se menționează la articolul 29, luând în considerare tendințele economice din Uniune și situația pieței respective.
2. Comisia monitorizează, de asemenea, efectul pe care existența opțiunilor normative menționate la articolul 42 îl are asupra pieței interne și asupra consumatorilor.
3. Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului rapoarte cu privire la rezultatele evaluării și analizei menționate la alineatele (1) și (2), însoțite, dacă este cazul, de o propunere legislativă.

Articolul 47

Abrogare și dispoziții tranzitorii

Directiva 2008/48/CE se abrogă de la [*OP: a se introduce data*: *șase luni de la termenul-limită de transpunere*]. Cu toate acestea, în ceea ce privește relațiile, în cadrul domeniului de aplicare al prezentei directive, dintre consumatori și creditori sau intermediari de credit sau furnizori de servicii de creditare prin finanțare participativă care se califică drept microîntreprinderi și întreprinderi mici și mijlocii, astfel cum se menționează la articolul 3 din Directiva 2013/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului[45], Directiva 2008/48/CE continuă să se aplice până la [*OP: a se introduce data: 18 luni de la termenul-limită de transpunere*].

Directiva 2008/48/CE continuă să se aplice și contractelor de credit existente la [*OP: a se introduce data: șase luni de la termenul-limită de transpunere*] până la [*încetarea acestora*].

Cu toate acestea, articolele 23 și 24, articolul 25 alineatul (1) a doua teză, articolul 25 alineatul (2) și articolele 28 și 39 din prezenta directivă se aplică tuturor contractelor de credit pe durată nedeterminată existente la [*OP: a se introduce data: șase luni de la termenul-limită de transpunere*].

Trimiterile la directiva abrogată se interpretează ca trimiteri la prezenta directivă și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondență din anexa V.

Articolul 48

Transpunere

1. Statele membre adoptă și publică, cel târziu până la [*OP: a se introduce data: 24 de luni de la data adoptării directivei*], actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive. Statele membre comunică de îndată Comisiei textele respectivelor dispoziții. Acestea aplică respectivele măsuri

[45] Directiva 2013/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind situațiile financiare anuale, situațiile financiare consolidate și rapoartele conexe ale anumitor tipuri de întreprinderi, de modificare a Directivei 2006/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivelor 78/660/CEE și 83/349/CEE ale Consiliului (JO L 182, 29.6.2013, p. 19).

începând cu [*OP: a se introduce data: șase luni de la termenul-limită de transpunere*].

Cu toate acestea, în ceea ce privește relațiile, în cadrul domeniului de aplicare al prezentei directive, între consumatori și creditori sau intermediari de credit ori furnizori de servicii de creditare prin finanțare participativă care se califică drept microîntreprinderi și întreprinderi mici și mijlocii, astfel cum se menționează la articolul 3 din Directiva 2013/34/UE, statele membre aplică măsurile respective începând cu [*OP: a se introduce data: 18 luni de la termenul-limită de transpunere*].

Atunci când statele membre adoptă aceste dispoziții, ele cuprind o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o astfel de trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.

2. Statele membre comunică Comisiei textul principalelor dispoziții din legislația națională pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

Articolul 49

Intrare în vigoare

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 50

Destinatari

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Parlamentul European	*Pentru Consiliu*
Președintele	*Președintele*